

**Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту**

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня магістра

на тему: **«ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ
РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА»**

Виконала: студентка 2 курсу, групи ЗМФК-61
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»
освітньо-професійної програми
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА
СТРАХУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Парфенюк Анжеліка Сергіївна

Керівник – кандидат економічних наук, доцент
Іванчук Наталія Володимирівна
Рецензент – доктор економічних наук, доцент
Антонюк Олена Ростиславівна

"РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ"

Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту _____ (проф., д.е.н. Мамонтова
Н.А.)

(підпис)

Протокол № _____ від «_____» _____ 2021 р.

Острог – 2021

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Факультет *економічний*
кафедра *фінансів, обліку і аудиту*
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів, обліку і аудиту
проф., д.е.н. Мамонтова Н.А.

“ _____ ” _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ на кваліфікаційну роботу студента

Парфенюк Анжеліки Сергіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «Формування та використання фінансових ресурсів підприємства» .....

Керівник роботи:... кандидат економічних наук, доцент Іванчук Наталія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено наказом по Академії від “.....”.....202...р. №.....

2. Термін здачі студентом закінченої роботи:.....

3. Вихідні дані до роботи: монографії та наукові публікації з досліджуваної проблематики, Господарський Кодекс України, Закони України, фінансова звітність підприємств .....

4. Перелік завдань, які належить виконати: розкрити економічну сутність фінансових ресурсів підприємства, визначити джерела формування фінансових ресурсів підприємства, розглянути методика оцінки ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства, здійснити структурно-динамічний аналіз джерел формування та використання фінансових ресурсів підприємств кондитерської галузі, оцінити ефективність формування та використання майна підприємств кондитерської галузі, запропонувати методи врегулювання показників дебіторської заборгованості підприємств, визначити оптимальну структуру джерел формування майна підприємств, обґрунтувати шляхи підвищення фінансової безпеки підприємств.....

5. Перелік статистичного, графічного матеріалу: напрями використання фінансових ресурсів підприємств, характеристика типів фінансової стійкості підприємства, класифікація джерел формування майна підприємства, динаміка та структура активів підприємств, динаміка складу і структури дебіторської заборгованості підприємств, динаміка показників оцінки

дебіторської підприємств, динаміка складу та структури пасивів підприємств, динаміка показників рентабельності підприємств, варіанти структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності власного капіталу підприємств.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	<i>Іванчук Н. В., кандидат економічних наук, доцент</i>	<i>02.03.2021</i>	<i>02.03.2021</i>
Розділ 2	<i>Іванчук Н. В., кандидат економічних наук, доцент</i>	<i>04.05.2021</i>	<i>04.05.2021</i>
Розділ 3	<i>Іванчук Н. В., кандидат економічних наук, доцент</i>	<i>29.05.2021</i>	<i>29.05.2021</i>

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вивчення літератури	до 03.02.2021	
2.	Розробка змісту (плану)	до 02.03.2021	
3.	Ознайомлення керівника із текстом кваліфікаційної роботи (чорновий варіант):		
3.1	Розділ 1	до 04.05.2021	
3.2	Розділ 2	до 29.05.2021	
3.3	Розділ 3	до 30.09.2021	
4.	Ознайомлення керівника із текстом кваліфікаційної роботи із врахуванням зауважень	до 16.11.2021	
5.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	до 23.11.2021	
6.	Рецензування кваліфікаційної роботи	до 07.12.2021	
7.	Здача кваліфікаційної роботи на кафедрі Реєстрація на Moodle	до 07.12.2021	

Студент _____ Парфенюк А. С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Іванчук Н. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра

Тема: *Формування та використання фінансових ресурсів підприємства*

Автор: *Парфенюк Анжеліка Сергіївна*

Науковий керівник: *кандидат економічних наук, доцент Іванчук Наталія Володимирівна*

Захищена “.....” ..... 20...року.

Короткий зміст праці:

У кваліфікаційній роботі досліджено основні підходи до трактування сутності фінансових ресурсів підприємства. Визначено важливість проведення дослідження формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Охарактеризовано найважливіші аспекти методики оцінки ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Встановлено основні групи показників, що використовуються при оцінці ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Подано порядок їх розрахунку у відповідності із формами фінансової звітності, окреслено коротку характеристику та нормативні значення показників.

Проведено комплексний аналіз фінансового стану Приватного акціонерного товариства «Київська кондитерська фабрика «Рошен»», Приватного акціонерного товариства «Виробниче об'єднання «Конті»», та Приватного акціонерного товариства «Монделіс Україна». Досліджено джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів підприємств, визначено тип їх фінансової стійкості, розраховано динаміку показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності.

Запропоновано напрями вдосконалення формування та використання фінансових ресурсів підприємств шляхом врегулювання дебіторської заборгованості та оптимізації структури джерел формування майна підприємств. Також розроблено рекомендації щодо підвищення рівня фінансової безпеки підприємств.

(підпис автора)

ANNOTATION

of qualification work

for obtaining a master's degree

Topic: ..... *Formation and using of financial resources of the enterprise*

Author: ..... *Anzhelika Parfeniuk*

Supervisor: ..... *Candidate of Economic Sciences, Docent Natalia Ivanchuk*

Protected “.....” .....20...poky.

Summary of work:

The qualification work investigates the basic approaches to the interpretation of the essence of financial resources of the enterprise are. The author determines the importance of conducting a study of the formation and using of financial resources of the enterprise. The qualification work describes the most important aspects of the methodology for assessing the effectiveness of the formation and using of financial resources of the enterprise. The main groups of indicators that are used in assessing the effectiveness of the formation and using of financial resources of the enterprise are established in this research. There are provided the order of calculation of these indicators in accordance with the forms of financial reporting, outlined brief description and their normative values .

The research provides a comprehensive analysis of the financial condition of the Private Joint Stock Company "Kyiv Confectionery Factory" Roshen ", the Private Joint Stock Company" Production Association "Conti", and the Private Joint Stock Company "Mondelis Ukraine". There are investigated the sources of formation and directions of using of financial resources of enterprises, determined the type of their financial stability, calculated the dynamics of indicators of liquidity, solvency, profitability and business activity.

The author suggests ways to improve formation and using of financial resources of the enterprises by settlement of receivables and optimization of structure of sources of formation of property of the enterprises. The research provides the recommendations for improving the level of financial security of the enterprises.

(author's signature)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Фінансові ресурси підприємства: їх сутність та види.....	6
1.2. Джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів підприємства.....	13
1.3. Методика оцінки ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства.....	20
РОЗДІЛ 2	
ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПРАТ «КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН», ПРАТ «ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «КОНТІ»» ТА ПРАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА» ЗА 2018-2020 РР.....	27
2.1. Структурно-динамічний аналіз джерел формування фінансових ресурсів підприємств.....	27
2.2. Аналіз напрямів використання фінансових ресурсів підприємств.....	38
2.3. Оцінка ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємств.....	58
РОЗДІЛ 3	
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПРАТ «КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН», ПРАТ «ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «КОНТІ»» ТА ПРАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА».....	76
3.1. Удосконалення структури джерел формування фінансових ресурсів підприємств.....	76
3.2. Врегулювання дебіторської заборгованості підприємств.....	81
3.3. Забезпечення фінансової безпеки підприємств.....	86

ВИСНОВКИ.....	94
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	100
ДОДАТКИ.....	106

ВСТУП

Розвиток ринкових відносин в Україні зумовлюється діяльністю підприємств та умов їх функціонування. Підприємствам для того, щоб зберегти свої позиції на ринку, необхідно правильно визначати свою стратегію і тактику поведінки та систематично проводити управління діяльністю підприємства з метою підвищення ефективності функціонування та отримання прибутку. Для максимізації своїх результатів підприємствам необхідно сформулювати оптимальну суму та структуру фінансових ресурсів та ефективно їх використовувати. Саме тому управління фінансовими ресурсами є надзвичайно важливим аспектом на будь-якому з етапів розвитку підприємства.

Дослідженням фінансових аспектів діяльності суб'єктів господарювання, займалися такі вітчизняні вчені, як М. Д. Білик, І. О. Бланк, О. Д. Василик, І. В. Зятковський, Л. О. Лігоненко, В. М. Опарін, К. В. Павлюк, А. М. Поддєрьогін та інші. Над даною проблематикою працювали також зарубіжні вчені: Р. Брейлі, С. Майєрс, Дж. С. Мілль та ін. Проте, незважаючи на велику кількість досліджень та постійні зміни в законодавстві щодо діяльності підприємств, обрана тематика потребує подальших розробок.

Мета дослідження полягає у визначенні напрямів удосконалення формування та використання фінансових ресурсів підприємства на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів обраної проблематики.

Досягнення поставленої мети можливе при виконанні ряду завдань:

- Розкрити економічну сутність фінансових ресурсів підприємств;
- виокремити джерела формування фінансових ресурсів підприємств;
- уточнити напрямки використання ресурсів підприємств;
- провести моніторинг динаміки формування та структури фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах;
- провести оцінку ефективності використання фінансових ресурсів підприємства;

- дослідити напрями оптимізації джерел формування фінансових ресурсів підприємства у сучасних умовах;
- виявити наявні проблеми фінансової діяльності товариства та розглянути шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах.
- дослідити фінансову безпеку підприємства та можливість її покращення.

Об'єктом дослідження є фінансові ресурси підприємств ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті» та ПрАТ «Монделіс Україна», а предметом – формування та використання фінансових ресурсів досліджуваних підприємств.

Методологічною базою дослідження є загальнонаукові та специфічні методи пізнання: порівняльного аналізу і синтезу – для виділення окремих аспектів діяльності підприємств та їх взаємозв'язків; статистичних порівнянь; графічний – для наочного відображення структури джерел формування та напрямів використання фінансових ресурсів, їх критичних та оптимальних меж; для формування основи розрахунків та наочного відображення їх показників використано табличний метод, розрахунково-конструктивний метод застосовується для визначення інтегрального показника фінансової безпеки підприємств та його динаміки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансові ресурси підприємства: їх сутність та види

Одним із основних об'єктів фінансових відносин підприємств є фінансові ресурси. Основним завданням управління фінансами комерційної організації є формування необхідного обсягу фінансових ресурсів для ефективного використання їх в процесі операційної діяльності і забезпечення розвитку організації в майбутньому. Наявність фінансових ресурсів в достатньому обсязі та їх раціональне використання стають передумовою стійкого фінансового стану підприємства, безперервності процесу виробництва та реалізації продукції, мінімізації затрат і т.д.

Існують різні підходи до визначення сутності фінансових ресурсів товариств. Господарський кодекс визначає фінансові ресурси підприємств переважно як «прибуток і амортизаційні відрахування, прибутки від цінних паперів, пайові внески, ресурси спонсорів» [1].

К. В. Павлюк вважає фінансовими ресурсами підприємства «грошові нагромадження і доходи, які утворюються в процесі розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту й зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення і задоволення інших суспільних потреб» [2, с. 7].

А. М. Поддєрьогін фінансові ресурси трактує як «грошові кошти, що є в розпорядженні підприємства. Таким чином до фінансових ресурсів він відносить усі грошові фонди й ту частину грошових коштів, яка використовується в не фондovій формі» [3, с. 412]. Тут автор ототожнює поняття «фінансові ресурси» та «грошові кошти» й використовує їх як синоніми.

Романенко О. Р. під фінансовими ресурсами підприємства розглядає «акумуляовані підприємством грошові кошти з різних джерел, які надходять у господарський обіг і призначені для покриття його потреб» [4, с.80.].

Велика кількість авторів, розглядаючи фінансові ресурси як сукупність грошових коштів наголошують при цьому, що потрібно розрізняти категорії фінансів і грошей, виходячи з їх економічної сутності та функцій.

На відміну від Поддєрьогіна, О. Д. Василик вважає, що «не всі грошові ресурси є фінансовими ресурсами. Автор розділяє категорії фінансів та грошей. Відповідно грошові кошти є значно ширшим поняттям, але фінансові ресурси завжди виступають в грошовій формі» [5, с. 75].

В. М. Опарін описує фінансові ресурси підприємства як «суму коштів, спрямованих в основні засоби та обігові кошти підприємства» [6, с. 133].

Н. В. Колчина визначає фінансові ресурси підприємства як «сукупність власних грошових доходів і надходжень із зовні (залучені і позикові кошти), призначених для виконання фінансових зобов'язань підприємства, фінансування поточних витрат і витрат, пов'язаних з розширенням виробництва» [7, с. 12].

Отже, підсумовуючи думки різних авторів, можемо зазначити, що досі не існує однозначної думки щодо визначення даного поняття. Тому доречно надати власне визначення: фінансові ресурси підприємства – це частина коштів товариства у фондовій та нефондовій формах, яка формується в процесі розподілу та перерозподілу ВВП, залучається до діяльності підприємства з різних джерел та спрямується на забезпечення розширеного відтворення виробництва.

Можна виділити основні ознаки, які притаманні фінансовим ресурсам, відповідно до яких:

- формування та використання фінансових ресурсів здійснюється відповідно до правового та нормативного забезпечення,
- фінансові ресурси можуть належати суб'єктам господарювання різних організаційно-правових форм бізнесу, або бути зосереджені у суб'єктів фінансового ринку (банківських установах, інвестиційних фондах, компаніях спільного інвестування, тощо).

Основними напрямками використання фінансових ресурсів є відтворення підприємств, соціальне забезпечення працівників, та задоволення інших потреб суб'єктів господарювання.

Вчені до характерних рис фінансових ресурсів як економічної категорії відносять:

- «обмежена мобільність;
- джерело доходу;
- об'єкт економічного управління;
- систематичний вплив фактору ризику;
- специфічні правила формування та використання суб'єктами господарювання різних організаційно правових форм;
- об'єкт купівлі-продажу, права власності та розпорядження;
- трансформаційна здатність;
- цільовий характер використання;
- виробничий та інвестиційний ресурси» [8, с. 72].

Фінансові ресурси можна поділити за різними видами та ознаками:

- за джерелами утворення;
- за формою власності;
- за формою виявлення;
- за джерелами формування;
- за напрямками використання;
- за характером участі у господарському процесі;
- за цільовим призначенням.

Детальний розподіл фінансових ресурсів відображено в додатку А. Однак, найпоширенішою для цілей аналізу є класифікація за джерелами формування фінансових ресурсів: на різних стадіях господарювання можуть бути власні, позикові та залучені в грошовій чи матеріальній формі надходження. Ми враховуємо матеріальні надходження також, так як вони, за необхідності, в будь-який момент часу можуть бути перетворені в один із елементів фінансових ресурсів. Л. Бровко зазначає також, що «усі джерела формування фінансових ресурсів як власних, так і позичених та залучених, поділяють на внутрішні та зовнішні» [9].

Власні фінансові надходження можуть формуватися в результаті внутрішніх грошових потоків у вигляді чистого доходу від звичайної і амортизаційної надзвичайної діяльності та зовнішніх — вкладів засновників (акціонерів), цільових надходжень, безоплатної фінансової допомоги. Слід зазначити, що загальний розмір чистого доходу суттєво не змінює величину власного капіталу підприємства, оскільки в частині фонду заміщення відтворює його, а в частині чистого прибутку — примножує. Основним джерелом формування власних фінансових ресурсів є прибуток.

Залучені кошти підприємство отримує як відстрочку платежу за окремими видами зобов'язань: перед господарськими партнерами, засновниками, працівниками, бюджетом, державними цільовими фондами тощо. Ці засоби не є реальними грошовими надходженнями, але це конкретна вартість, якою підприємство продовжує користуватися ще протягом певного періоду, вона забезпечує кругообіг і приносить дохід. Такі кошти, зазвичай, не обтяжують підприємство додатковою платою за їх користування, однак, надмірне застосування цього джерела погіршує ділову репутацію підприємства. Залучений капітал формується із таких внутрішніх джерел: відстрочена та прострочена заборгованість за майно в оренді, облігаційними позиками, податками, реструктуризований борг за кредитами й позиками, короткострокові кредити не сплачені в строк, кредиторська заборгованість та ін. До зовнішніх джерел формування залученого капіталу відносять: довго- та короткотермінові банківські й облігаційні позики, державні цільові кредити, фінансовий лізинг, податкові кредити та пільги тощо.

Позикові кошти підприємство отримує у вигляді позик фінансово-кредитних установ або на фінансовому ринку. Вони надаються на конкретний строк, мають цільовий характер витрачання і за їх користування підприємство зобов'язане здійснювати певну плату кредитору. Ці кошти обтяжують позичальника у вигляді нарахованої плати за кредит, але, якщо прибутковість від такого фінансування перевищує рівень позичкового процента, їх використання є доцільним.

Загалом, під час досліджень фінансових ресурсів економісти розподіляють фінансові ресурси підприємства за різними видами та ознаками. Зокрема, Малій О. Г. виокремлює такі види фінансових ресурсів підприємства:

«за кругообігом:

- початкові – фінансові ресурси з якими підприємство розпочинає свою діяльність;
- прирощені – це фінансові ресурси отримані підприємством у результаті його діяльності у формі прибутку;

за характером використання:

- матеріалізовані фінансові ресурси, які вкладені в основні засоби, задля постійного забезпечення виробничого процесу;
- ресурси, які знаходяться в обігу, обслуговуючи окремий виробничий цикл;

за правом власності фінансові ресурси поділяють на:

- власні кошти, які надані державою з бюджету чи фондів цільового призначення;
- позичені кошти у формі кредитів» [10, с. 72].

Найширшу класифікацію фінансових ресурсів розкрито у працях Стасюк Л. С.

Отже, класифікація відбувається наступним чином:

1. «за видами господарської діяльності:

- операційні;
- інвестиційні;
- фінансові;

2. за об'єктом фінансування:

- у реальні інвестиційні об'єкти;
- у фінансові інструменти;

3. за організаційно-правовою формою:

- акціонерні;
- пайові;
- індивідуальні;

4. за матеріально-речовою структурою:
  - матеріалізовані;
  - обігові кошти;
5. за правом власності:
  - власні;
  - позичені;
  - надані;
6. за джерелами формування:
  - зовнішні;
  - внутрішні;
7. за призначенням:
  - для виконання фінансових зобов'язань;
  - для забезпечення розширеного відтворення;
  - для забезпечення господарських та інших соціальних потреб;
8. за характером участі:
  - активні;
  - пасивні;
9. за видами сформованих активів:
  - необоротні активи;
  - оборотні активи;
  - витрати майбутніх періодів.
10. За джерелами покриття:
  - власний капітал;
  - поточні зобов'язання;
  - забезпечення наступних витрат і платежів;
  - довгострокові зобов'язання;
  - доходи майбутніх періодів;
11. за ступенем ліквідності активів:
  - найбільш ліквідні;

- швидкореалізовувані;
- повільнореалізовувані;
- важкореалізовувані;

12. за терміном погашення зобов'язань:

- найтерміновіші зобов'язання;
- короткострокові пасиви;
- довгострокові пасиви;
- постійні пасиви» [11].

Таким чином, ми бачимо, що різні вчені-економісти мають своє трактування щодо сутності фінансових ресурсів підприємства та їх ознак. На основі цього ми дійшли висновку, що й фінансові відносини підприємства виникають тоді, коли на грошовій основі відбувається формування власних ресурсів підприємства, його прибутків, залучення позичкових джерел фінансування господарської діяльності, розподіл прибутків, що утворюються в результаті цієї діяльності, їхнє використання на цілі розвитку підприємства.

Отож, фінансові ресурси підприємства – це грошові доходи і нагромадження, які формує підприємство у процесі своєї господарської діяльності за рахунок власних, позикових і залучених джерел, і використовує для формування активів підприємства, грошових резервів, виконання фінансових зобов'язань, стимулювання працівників, а також для виконання інших завдань з метою забезпечення ефективного розвитку підприємства. Для забезпечення безперервної виробничо-господарської діяльності у кожного підприємства має бути достатній обсяг фінансових ресурсів, а їхня структура має сприяти досягненню планового рівня прибутковості, зміцненню фінансової стійкості, забезпечувати достатній рівень платоспроможності та зростанню ринкової вартості загалом. Варто зазначити, що система управління фінансовими ресурсами підприємства може вважатися ефективною в тому випадку, коли вона уможлиблює не лише раціонально використовувати наявні фінансові ресурси, а й забезпечувати активний системний пошук можливостей подальшого успішного розвитку підприємства.

1.2. Джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів підприємства

Для того, щоб забезпечити підприємству виробничу та фінансову діяльність необхідно сформувати фінансові ресурси, оскільки це є необхідна умова здійснення процесу розширеного відтворення, стабільного процесу виробництва та визначення конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Формування фінансових ресурсів підприємства досить складний процес і на нього впливає цілий ряд чинників, як внутрішніх (вибір сегменту ринку, цінова політика, аналіз ринку продукції, планування маркетингової діяльності і т.д.), так і зовнішніх (розвиненість економіки, інфляція, податкове навантаження тощо). Усі ці чинники мають вплив на формування фінансових ресурсів підприємства через регулювання структури та потужності різноманітних фінансових джерел.

Як вже зазначалося в додатку А, основними джерелами утворення фінансових ресурсів є власні, залучені та позикові кошти.

Власні фінансові ресурси можуть формуватися як із внутрішніх, так і з зовнішніх джерел. Н. Гнип зазначає, що «до внутрішніх джерел належать:

- статутний капітал підприємства – це капітал підприємства, який створений із внесків засновників, або з номінальної вартості акцій підприємства [12, с. 64].
- прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства;
- амортизаційні відрахування від основних засобів;
- інші».

До зовнішніх джерел формування власних фінансових ресурсів можна віднести:

- залучення додаткових вкладів до статутного капіталу;
- отримання підприємством безповоротної фінансової допомоги;
- інші.

Загалом, до джерел формування власних фінансових ресурсів підприємства належать кошти, які формуються із фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання. До власних фінансових ресурсів належить не тільки статутний

капітал підприємства, а й резервний капітал, який, якщо говорити про акціонерні товариства, згідно законодавства, «формується у розмірі не менше ніж 15 відсотків статутного капіталу товариства шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку товариства або за рахунок нерозподіленого прибутку. До досягнення встановленого статутом розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 відсотків суми чистого прибутку товариства за рік» [13].

Амортизаційні відрахування – це поступове перенесення вартості основних фондів на виготовлені продукти. Вони є одним із найдешевших джерел фінансування, адже не оподатковуються і не потребують витрат на мобілізацію. Розмір амортизаційних відрахувань залежить від норм амортизації, структури груп та їх балансової вартості.

Підприємство саме обирає метод нарахування амортизаційних відрахувань, що прискорює процес оновлення основних засобів, підвищить продуктивність їхньої активної частини та збільшить розміри власних фінансових ресурсів підприємства.

Залучені кошти – це оборотні засоби, які підприємство одержує у тимчасове користування. До них належать:

- кошти, мобілізовані на фінансовому ринку;
- перехідна заборгованість по заробітній платі чи бюджету;
- заборгованість за авансами замовників;
- інші.

Залучені кошти надають змогу новим підприємствам сформувати свій капітал, а уже створеним підприємствам збільшити розмір свого капіталу. Загалом до залучених коштів належать поточні зобов'язання і забезпечення.

Третє джерело утворення фінансових ресурсів – позикові кошти, які поділяються на короткострокові та довгострокові запозичення.

Короткострокові запозичення включають:

- короткострокові банківські кредити;
- поточні зобов'язання за рахунками;
- кредиторська заборгованість.

До довгострокових позикових коштів належать:

- довгострокові банківські кредити;
- довгострокові фінансові зобов'язання;
- інші зобов'язання.

Позикові кошти підприємство використовує для фінансування оборотних та необоротних активів, а також для здійснення діяльності з метою отримання прибутку та виконання своїх зобов'язань з контрагентами.

Л. Лігоненко зазначає, що «на підприємстві при формуванні фінансових ресурсів потрібно дотримуватися таких принципів:

- урахування перспектив розвитку господарської діяльності підприємства;
- забезпечення відповідності обсягу залучених фінансових ресурсів обсягу сформованих активів;
- забезпечення високоефективного використання фінансових ресурсів під час господарської діяльності підприємства, що передбачає дотримання певної відповідності між складовими фінансових ресурсів і напрямками їх використання;
- забезпечення оптимальності структури джерел фінансування з позиції ефективного їх функціонування (формування певного співвідношення між власними та позиковими ресурсами підприємства);
- забезпечення мінімізації витрат щодо формування фінансових ресурсів із різних джерел – реалізація цього принципу пов'язана з розрахунком вартості кожної окремої складової фінансових ресурсів та залучення його із таких джерел, які б забезпечували мінімальні витрати з формування та використання певних видів власних та позикових фінансових ресурсів» [14, с. 198].

Таким чином, розглянувши джерела формування фінансових ресурсів, можна виділити позитивні й негативні ознаки власних та позикових коштів. Власні ресурси підприємства досить просто та швидко залучити, фінансова стійкість залишається на високому рівні, унеможлиблюється ризик банкрутства, забезпечується висока віддача та зберігається повне управління та контроль з боку засновників. До негативних аспектів використання власних фінансових ресурсів є перш за все їхня обмеженість. Також не використовується можливість підвищення рентабельності власного

капіталу за рахунок залученого та можливість зменшення об'єкта оподаткування завдяки запозиченим коштам.

Залучені кошти мають досить широкі можливості щодо збільшення фінансових ресурсів підприємства та зростання обсягів діяльності підприємства. Вартість їх залучення, порівняно із власним капіталом, є нижчою завдяки ефекту фінансового левериджу. Також вони забезпечують приріст рентабельності власного капіталу. Але існує певна складність в залученні позикового капіталу, оскільки його використання збільшує ризик неплатоспроможності та банкрутства, в той же час, знижуючи рівень фінансової стійкості. Також виникає ризик втрати контролю над підприємством, оскільки воно стає залежним від кредиторів.

У процесі формування фінансових ресурсів підприємств важливу роль відіграють їх збалансованість і визначення оптимальної структури їхніх джерел. Проте, як свідчить практика, їх структура постійно змінюється під впливом різноманітних факторів, а саме зростання питомої ваги коштів, залучених із зовнішніх джерел, перш за все частки кредиторської заборгованості, яка спричиняє систему неплатежів та призводить до зниження інвестиційних можливостей підприємницьких структур. Загалом Я. Стеценко зазначає, що «слід уникати як неконтрольованої кредиторської заборгованості, що призводить до погіршення платоспроможності підприємств, так і надлишкових власних фінансових ресурсів, що можуть сповільнювати виробничий розвиток через надмірне резервування накопичень і відволікання їх із виробничого процесу» [15].

Попри усі переваги чи недоліки того чи іншого джерела фінансових ресурсів, неможна надати перевагу лише якомусь одному джерелу, а необхідно підтримувати оптимальну структуру капіталу використовуючи різні види залучення коштів.

Тому, при залученні фінансових ресурсів можна використати наступні стратегії:

- об'єднання фінансових ресурсів великих та середніх підприємств для втілення ідей з захоплення нових ринків;
- залучення допоміжних коштів великих фірм – споживачів продукції в рамках співпраці з ними;

- перехресне фінансування (підрозділи, у яких акумулюються фінансові кошти, розподіляють їх з тими, у кого їх не вистачає);
- використання усіх доступних джерел фінансування (позики, випуск акцій тощо) задля формування та реалізації перспективних інноваційних програм середніх та малих підприємств різних галузей. Дана стратегія є ризиковою, але високоприбутковою.

Згідно з дослідженнями І. І. Бродської «аналіз формування фінансових ресурсів підприємства має здійснюватися за такою послідовністю:

1. Перший етап – аналіз джерел формування капіталу: оцінюють структуру джерел фінансових ресурсів у цілому, аналізують джерел власних та позикових коштів, аналіз кредиторської заборгованості.
2. Другий етап – оцінка активів підприємства: аналіз складу і структури капіталу, оборотного капіталу та дебіторської заборгованості.
3. На третьому етапі проводять аналіз ліквідності балансу підприємства, який передбачає певну перебудову активів за ознакою ліквідності і пасивів та ознакою терміновості їх погашення. Головна мета цього етапу – перевірка балансу надходження і витрачання фінансових ресурсів підприємства, тобто його здатність за певний період часу розраховуватись за своїми зобов'язаннями власним майном.
4. На четвертому, проводиться порівняння фінансових показників одного підприємства з іншими або за різні звітні періоди, таким чином розраховується узагальнюючий рейтинговий показник [16, с. 98-100].

Отже, при формуванні фінансових ресурсів підприємства потрібно врахувати велику кількість внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на його функціонування. Усі підприємства залежать від взаємовідносин зі своїми партнерами, попиту на продукцію, тенденцій розвитку галузі, економіки країни та інших незалежних від підприємства чинників. Окрім того, внутрішні фактори, які включають в себе стан основних засобів підприємства та рівень їх механізації, обмеженість виробничої потужності, рівень кваліфікації працюючих та інші, які враховують певні особливості при формуванні величини та структури фінансових

ресурсів. Формування фінансових ресурсів із різних джерел надає можливість підприємству свідомо реагувати на зміни потреб ринку, розширювати асортимент своєї продукції та збільшувати масштаби виробництва. Під час формування ресурсів важливо дотримуватися оптимального співвідношення між джерелами формування задля забезпечення нормальної фінансової стійкості підприємства.

Ефективне функціонування підприємства залежить не тільки від обсягу й структури фінансових ресурсів, які воно накопичує, але й від напрямів використання цих ресурсів.

Загалом, як зазначає В. П. Савчук, «підприємство може використовувати фінансові ресурси за наступними напрямками:

- платежі організаціям фінансово-банківської системи, обумовлені виконанням фінансових зобов'язань (податкові платежі до бюджету, страхові платежі, виплата відсотків за користування банківськими кредитами, погашення раніше отриманих позик тощо);

- реінвестування пов'язане з розширенням та технічним оновленням виробництва, переходом на нові прогресивні технології, використання «ноу-хау»;

- інвестування фінансових ресурсів у цінні папери інших суб'єктів господарювання: акції, облігації, які є об'єктом купівлі-продажу на ринку;

- поточні витрати на виробництво і реалізацію продукції (робіт, послуг);

- інвестування коштів у поповнення оборотних активів і поширення асортименту продукції, що виробляється;

- інвестування коштів у науково-дослідні і дослідно-конструкторські розробки і придбання нематеріальних активів;

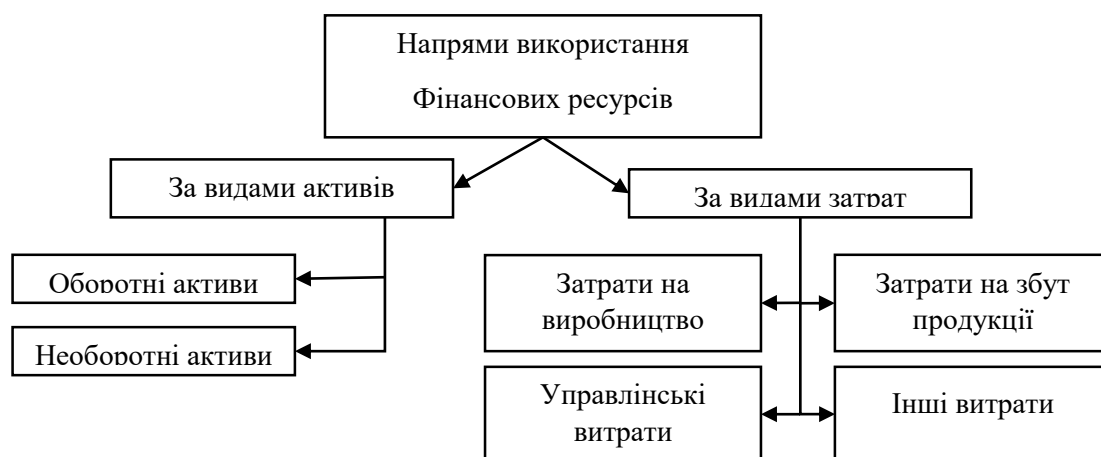
- спрямування фінансових ресурсів на створення грошових фондів заохочувального і соціального характеру;

- створення резервів;

- використання фінансових ресурсів на благодійні цілі, спонсорство тощо»

[17].

Розглядаючи дану тематику з точки зору практики, варто групувати напрямки використання фінансових ресурсів підприємства за видами (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Напрями використання фінансових ресурсів підприємства

До необоротних активів належать: основні засоби, нематеріальні активи, незавершене будівництво, довгострокові фінансові вкладення, інші активи.

До оборотних активів відносять: запаси, дебіторську заборгованість, короткострокові фінансові вкладення.

Затрати на виробництво продукції складаються з: матеріальних витрат, оплати праці, відрахування на соціальні заходи, інших витрат.

Затрати на збут продукції включають: транспортні затрати, рекламу, представницькі витрати, зберігання і реалізацію продукції, страхування, нормативні недостачі.

До управлінських витрат відносять: адміністративно-управлінські витрати, утримання загальногосподарського персоналу, витрати на інформаційні, аудиторські, консалтингові послуги.

До інших витрат належать: відсотки до оплати, витрати по наданню в тимчасове користування активів підприємства, витрати по вибуттю основних засобів та інших активів, оплата кредитних послуг.

Отже, фінансові ресурси можна спрямовувати на різні напрямки. Незважаючи на те, що існує велика кількість фінансових стратегій та різноманітних підходів до визначення ефективності використання фінансових ресурсів все ж її слід оцінювати за допомогою показників фінансової стійкості, платоспроможності та ділової активності, які розглядаються через коефіцієнти структури капіталу, ліквідності та

оборотності, що дає можливість кількісно оцінити вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень рентабельності та динаміку розвитку товариства.

1.3. Методика оцінки ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства

Фінансові ресурси на підприємстві, безумовно, відіграють важливу роль, адже саме вони створюють можливість для товариства проводити господарську діяльність та отримати позитивний фінансовий результат. Достатній розмір фінансових ресурсів забезпечує стійкий фінансовий стан на підприємстві, стабільність щодо обсягів виробництва продукції, високий рівень забезпечення матеріальними ресурсами та використання виробничих потужностей і т. д.

Для того, щоб дізнатися на скільки товариству вистачає фінансових ресурсів та чи ефективно воно їх використовує необхідно провести аналіз. Аналіз фінансових ресурсів являє собою систему способів опрацювання, перетворення та використання інформації для забезпечення його конкурентоспроможності.

У М. М. Бердар зазначає, що «у процесі аналізу фінансових ресурсів підприємства вирішується низка важливих завдань:

- загальна оцінка забезпечення підприємства фінансовими ресурсами;
- визначення оптимального розміру, складу і структури фінансових ресурсів підприємства;
- аналіз ефективності використання і розміщення фінансових ресурсів підприємства;
- обґрунтування фінансової стратегії підприємства;
- вивчення впливу факторів на процеси формування і використання фінансових ресурсів підприємства;
- аналіз темпів змін фінансового забезпечення підприємства та їх напрямів;
- виявлення та мобілізація резервів підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства;

- розроблення проекту управлінського рішення для усунення виявлених недоліків та освоєння резервів підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства» [18].

Відповідно, для проведення даного аналізу необхідно сформувавши методичку оцінки формування та використання фінансових ресурсів, яка відображена в додатку Б.

Відповідно до неї, механізм формування фінансових ресурсів товариства має два етапи: перший етап передбачає оцінку джерел формування фінансових ресурсів, а другий етап – аналіз активів суб'єкта господарювання.

Третій та четвертий етапи механізму визначають аналіз напрямів та ефективності використання фінансових ресурсів. Для цього використовуються показники фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності та рентабельності, що дає можливість кількісно оцінювати вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень рентабельності та динаміку розвитку підприємства.

Кінцевим, п'ятим етапом є розроблення висновків та пропозицій щодо оптимізації джерел формування фінансових ресурсів та шляхів поліпшення ефективності їх використання.

Отже, тепер розглянемо детальніше сутність та призначення показників, які використовуються для оцінки формування та ефективності використання фінансових ресурсів товариства.

Першими розглянемо показники фінансової стійкості підприємства, а саме абсолютні показники (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Абсолютні показники фінансової стійкості підприємства

Показник	Розрахунок
Показники наявності джерел формування запасів	
власні джерела формування запасів (D_B)	різниця між величиною власного капіталу підприємства (ВК) і величиною його необоротних активів (НА): $D_B = BK - HA$
власні та довгострокові позикові джерела формування запасів (D_{BP})	сума власних джерел формування запасів (ВК) та величини довгострокових зобов'язань і забезпечень (ДЗ) відняти необоротні активи (НА): $D_{BP} = (BK + DZ) - HA$
загальна величина основних джерел формування запасів (D_3)	дорівнює сумі попереднього показника і величини короткострокових кредитів банків і позик (КК): $D_3 = (BK + DZ + KK) - HA$

Продовження табл. 1.1

Показники забезпеченості запасів джерелами їх формування	
надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів (E_1)	різниця між власними джерелами формування запасів та запасами підприємства: $E_1 = ДВ - З$
надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів (E_2)	різниця між власними і довгостроковими позиковими джерелами формування запасів та запасами товариства: $E_2 = ДВП - З$
надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів (E_3)	різниця між загальною величиною основних джерел формування запасів та запасами підприємства: $E_3 = ДЗ - З$

Джерело: складено автором на основі [19]

Залежно від рівня забезпеченості запасів джерелами їх формування виділяють чотири типи фінансової стійкості (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Характеристика типів фінансової стійкості підприємства

Тип фінансової стійкості	Система умов	Джерела формування запасів	Коротка характеристика
1. Абсолютна фінансова стійкість	$E_1 \geq 0; E_2 \geq 0; E_3 \geq 0$	Власні джерела	Висока платоспроможність; підприємство не залежить від кредиторів
2. Нормальна фінансова стійкість	$E_1 \leq 0; E_2 \geq 0; E_3 \geq 0$	Власні і позикові джерела	Достатньо високий рівень поточної платоспроможності, зростання рентабельності власного капіталу
3. Нестійкий фінансовий стан	$E_1 \leq 0; E_2 \leq 0; E_3 \geq 0$	Загальна величина основних джерел	Порушення поточної платоспроможності, зростання рентабельності власного капіталу
4. Кризовий (критичний) фінансовий стан	$E_1 \leq 0; E_2 \leq 0; E_3 \leq 0$	Загальної величини основних джерел не вистачає	Підприємство неплатоспроможне, знаходиться на межі банкрутства

Джерело: складено автором на основі [20]

Таким чином, з таблиці 1.2 ми бачимо, що граничним типом фінансової стійкості є абсолютна фінансова стійкість, проте, назвати її оптимальною неможна, оскільки це означає, що підприємство не бажає або не має можливості залучати позикові джерела фінансування, використання яких забезпечує зростання рентабельності власного капіталу (завдяки ефекту фінансового левериджу).

Відносні показники фінансової стійкості та їх характеристика відображені в додатку В.

Досить важливими показниками фінансово-господарської діяльності товариства є його ліквідність та платоспроможність. Ліквідність підприємства – це його здатність

перетворювати свої активи в гроші для здійснення необхідних поточних платежів, своєчасного погашення своїх боргових зобов'язань. Платоспроможність – це спроможність підприємства наявними грошовими коштами своєчасно і повністю розрахуватися за своїми поточними зобов'язаннями, що впливають з торговельних, кредитних та інших операцій грошового характеру.

Залежно від рівня ліквідності визначають активи:

- високоліквідні – A_1 (суми за всіма статтями грошових коштів та їх еквівалентів, а також поточні фінансові інвестиції);
- швидколіквідні – A_2 (дебіторська заборгованість, платежі за якою очікують протягом дванадцяти місяців після звітної дати);
- повільноліквідні – A_3 (найменш ліквідні оборотні активи: запаси, витрати майбутніх періодів, інші оборотні активи);
- важколіквідні – A_4 (активи, призначені для використання в господарській діяльності протягом тривалого періоду, зокрема необоротні активи).

Пасиви також групуються, залежно від рівня строковості погашення зобов'язань:

- Термінові пасиви – P_1 (кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та поточні зобов'язання за розрахунками);
- Короткострокові пасиви – P_2 (короткострокові кредити банків та інші поточні зобов'язання, що підлягають погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу);
- Довгострокові пасиви – P_3 (всі довгострокові зобов'язання підприємств);
- Постійні пасиви – P_4 (власний капітал підприємства).

Відповідно, при проведенні аналізу, баланс вважають абсолютно ліквідним, якщо виконуються умови:

$$A_1 > P_1; \quad A_2 > P_2; \quad A_3 > P_3; \quad A_4 < P_4. \quad (1.1)$$

Зіставлення груп активу і пасиву A_1 - P_1 та A_2 - P_2 дає змогу виявити так звану поточну ліквідність підприємства, яка свідчить про поточну його платоспроможність (неплатоспроможність). Порівняння A_3 з P_3 відображає перспективну платоспроможність підприємства. На її основі прогнозується його довгострокова орієнтовна платоспроможність

Також для оцінки ліквідності й платоспроможності використовують відносні показники, відображені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Характеристика відносних показників ліквідності та платоспроможності

Показник	Розрахунок	Коротка характеристика
Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($k_{ал}$)	відношення грошових засобів та їхніх еквівалентів і поточних фінансових інвестицій до поточних зобов'язань: $k_{ал} = A_1 / (П_1 + П_2)$	показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може за необхідності погасити негайно за рахунок найліквідніших активів. Нормативне значення – 0,2-0,35.
Коефіцієнт швидкої ліквідності ($k_{шл}$)	відношення найбільш ліквідних оборотних активів до поточних зобов'язань підприємства $k_{шл} = (A_1 + A_2) / (П_1 + П_2)$	відображає прогностичні платіжні можливості підприємства за умови вчасного проведення розрахунків з дебіторами. Нормативне значення – 0,7-0,8.
Коефіцієнт покриття ($k_{пл}$)	відношення оборотних активів до поточних зобов'язань підприємства $k_{пл} = (A_1 + A_2 + A_3) / (П_1 + П_2)$	оцінює загальну платоспроможність підприємства, показує, якою мірою оборотні активи покривають поточні зобов'язання. Нормативне значення – 1,0-2,0
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів ($k_{лм}$)	відношення запасів (З) до поточних зобов'язань ($П_2$) $k_{лм} = З / П_2$	оцінює достатність матеріально-виробничих запасів для погашення короткострокових боргів у випадку необхідності їх розпродажу. Нормативне значення – 0,5-0,7

Джерело: складено автором на основі [21]

Не менш важливими є показники ділової активності, що характеризують усю сукупність дій підприємства спрямованих на забезпечення динамічності свого розвитку, досягнення поставлених цілей, ефективне використання виробничого потенціалу, розширення ринків збуту продукції.

Оцінку ділової активності товариства здійснюють за трьома основними напрямками:

- аналіз динаміки загальних показників господарської діяльності;
- оцінка ефективності використання ресурсів товариства;
- розрахунок коефіцієнта стійкості економічного зростання підприємства.

Найзагальнішими абсолютними показниками, за якими можна зробити достатньо інформативні висновки щодо загальних тенденцій розвитку суб'єкта господарювання, його ділової активності, є обсяг капіталу, інвестованого в діяльність підприємства (обсяг активів), обсяг доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та прибуток. Тому в процесі аналітичного дослідження ділової активності підприємства найчастіше зіставляють темпи зміни цих показників за

декілька періодів. Їх зростання в динаміці оцінюється як позитивна тенденція. Чим вищі темпи зростання доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і прибутку, тим перспективнішим є вкладання додаткового капіталу в діяльність підприємства. Оптимальним вважають таке співвідношення темпів зростання названих вище показників, яке отримало назву «золоте правило економіки підприємства»:

$$T_p^{ЧП} > T_p^{ЧД} > T_p^K > 100\%, \quad (1.2)$$

де $T_p^{ЧП}$ – темп зростання чистого прибутку; $T_p^{ЧД}$ – темп зростання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); T_p^K – темп зростання капіталу, інвестованого в діяльність підприємства (темп зростання вартості активів).

Ефективність використання ресурсів товариства оцінюють за допомогою показників ділової активності, розміщених та охарактеризованих в додатку Д.

Як зазначалося вище, третім напрямом оцінки ділової активності є розрахунок коефіцієнта стійкості економічного зростання, який розраховується за формулою:

$$K_{сез} = \frac{ЧП-Д}{ВК} = \frac{ЧП_p}{ВК} \quad (1.3)$$

де ЧП – чистий прибуток підприємства; Д – виплата доходів учасникам (власникам) підприємства в результаті розподілу прибутку: дивіденди, доходи на паї тощо; $ЧП_p$ – частина чистого прибутку, що спрямовується на збільшення власного капіталу підприємства (реінвестований чистий прибуток); ВК – середня за період сума власного капіталу підприємства.

Розрахунок цього показника дає змогу оцінити, якими темпами в середньому збільшується власний капітал підприємства за рахунок прибутку від господарської діяльності (реінвестованого чистого прибутку). Зростання цього показника в динаміці свідчить про зростання частки власного капіталу, сформованого за рахунок реінвестованого прибутку звітного періоду, який є внутрішнім джерелом фінансування розвитку підприємства.

Остання група показників, яка дозволить завершити оцінку ефективності використання фінансових ресурсів товариства з обмеженою відповідальністю є показники рентабельності, оскільки рентабельність – це відносна характеристика

фінансового результату діяльності підприємства, що комплексно відображає ефективність використання ним матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Характеристика даних показників розміщена в додатку Е.

Таким чином, методика оцінки формування та використання фінансових ресурсів передбачає виконання низки послідовних взаємопов'язаних етапів та через поліпшення рівня виконання аналізу на підприємстві дає змогу підвищити ефективність формування і використання фінансових ресурсів, що, своєю чергою, сприятиме досягненню стратегічних цілей розвитку суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПРАТ «КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН», ПРАТ «ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «КОНТІ»» ТА ПРАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА»

2.1. Структурно-динамічний аналіз джерел формування фінансових ресурсів підприємства

Для того, щоб оцінити на скільки підприємство забезпечене фінансовими ресурсами, необхідно проаналізувати джерела їх формування. Як вже зазначалося в попередньому розділі, підприємство має два основних джерела формування фінансових ресурсів – власні та позикові кошти, які відображаються в пасиві балансу.

Для здійснення оцінки фінансових аспектів формування та використання майна підприємства було обрано суб'єкти господарювання, що здійснюють свою діяльність у виробництві кондитерських виробів: ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», ПрАТ «Монделіс Україна» та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»». ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» знаходиться у місті Київ та є лідером на ринку кондитерських виробів. Продукція фабрики відома не лише в Україні, але й за кордоном [22]. ПрАТ «Монделіс Україна», розташоване у м. Тростянець, Сумська обл., належить до групи компаній «Mondelēz International» – однієї з найбільшої у світі компанії-виробника шоколадної продукції, печива, цукерок і жувальної гумки [23]. А ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» також один з найбільших виробників кондитерської продукції в Україні. Товариство розташоване у м. Костянтинівка, Донецька область [24].

Отже, розпочнемо з аналізу динаміки та структури пасиву балансу ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», яку відображено в таблиці 2.1.

Виходячи з табличних даних, найбільшу частку у структурі пасиву у 2018-2020 роках році займав власний капітал, який поступово збільшувався протягом досліджуваного періоду. Так, у 2019 році частка власного капіталу зросла на 338 тис.

Таблиця 2.1

Динаміка складу та структури джерел формування фінансових ресурсів
ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура %				
Власний капітал	549086	55,4	887416	63,4	1892673	63,1	338330	1005257	61,62	113,3
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	30 499	3,1	23 454	1,7	57608	1,9	-7045	34154	-23,10	145,6
Поточні зобов'язання і забезпечення	412 139	41,6	488 646	34,9	1051565	35,0	76507	562919	18,56	115,2
Баланс	991724	100,0	1399516	100,0	3001846	100,0	407792	1602330	41,12	114,5

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

грн. (61,62%), а у 2020 таке зростання становило понад 1 млн. грн. (113,3%) удвічі більше порівняно з 2019 роком. Поточні зобов'язання і забезпечення у 2019 році також збільшилися на 76507 тис. грн. (18,6%), а у 2020 році цей показник виріс більш ніж у два рази і перетнув позначку в 1 млн. грн. Довгострокові зобов'язання і забезпечення на підприємстві мають найменше значення у структурі активів (1,9%) і станом на 2020 рік зросли у два рази до 57608 тис. грн.

Відповідні зміни відбулися і в структурі пасивів: частка власного капіталу кожного року зростала: із 55,4% у 2018 році до 63,1% у 2020 році. Водночас поточні зобов'язання зменшилися у структурі пасивів за досліджуваний період з 41,6% до 35,0%. Частка довгострокових зобов'язань та забезпечень незначна і станом на 2020 рік становить 1,9%.

Наступними проаналізуємо джерела формування майна ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.2).

Розглянувши джерела формування майна ПрАТ «Монделіс Україна», стверджуємо, що за аналізований період сума власного капіталу значно збільшилася до 2155974 тис. грн. у 2020 р. Темп приросту власного капіталу за два роки становить 43,59%. у 2020 р.

Таблиця 2.2

Динаміка складу та структури джерел формування фінансових ресурсів
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020					
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Власний капітал	1501462	43,2	1743914	48,6	2155974	52,2	242452	412060	16,15	23,63
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	0,0	33676	0,9	52757	1,3	33676	19081	-	56,66
Поточні зобов'язання і забезпечення	1977095	56,8	1814342	50,5	1919615	46,5	-162753	105273	-8,23	5,80
Баланс	3478557	100,0	3591932	100,0	4128346	100,0	113375	536414	3,26	14,93

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

На другому місці поточні зобов'язання, які незначно зменшилися за досліджуваний період і в загальній структурі пасиву у 2020 році становлять 46,5%. Довгострокові зобов'язання і забезпечення у 2018 році були відсутні та з'явилися у 2019 році й становили 33676 тис. грн. У 2020 році вони зросли на 56,6% та все ж у загальній структурі пасивів займають незначну вагу.

В цілому можна зробити висновок, що оскільки відбулося збільшення вартості власного капіталу це може свідчити про зменшення залежності підприємства від кредиторів та поліпшення його фінансової стійкості.

Останнім розглянемо джерела формування майна ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 2.3).

Аналізуючи табличні дані можна побачити, що частка власного капіталу у загальній структурі фінансових ресурсів є невеликою та, якщо у 2019 році сума власного капіталу на 12,5% збільшилася відносно попереднього року та становила 14,7% в загальній структурі, то у 2020 році частка власного капіталу становила лише 10%. Значні зміни відбулися у співвідношенні довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень. У 2018 році переважали поточні зобов'язання і забезпечення, їх частка була 77,3% у загальній структурі фінансових ресурсів та у

Таблиця 2.3

Динаміка складу та структури джерел формування фінансових ресурсів
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020					
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Власний капітал	232605	12,1	261745	14,7	163388	10,0	29140	-98357	12,53	-37,58
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	205074	10,6	1355701	76,3	1310712	80,2	1150627	-44989	561,08	-3,32
Поточні зобов'язання і забезпечення	1488569	77,3	158651	8,9	159345	9,8	-1329918	694	-89,34	0,44
Баланс	1926248	100	1776097	100	1633445	100,0	-150151	-142652	-7,79	-8,03

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

2020 році частка зменшилася до 9,8%. Протилежні зміни відбулися з довгостроковими зобов'язаннями і забезпеченнями – вони вирости з 10,6% до 76,3% у загальній структурі пасивів і становили 1310712 тис. грн. За рахунок чого відбулися такі зміни розглянемо далі, а поки можемо зробити висновок, що такі зміни можуть свідчити про зростання залежності підприємства від кредиторів та можливе погіршення його фінансової стійкості.

Загалом можна зробити висновок, що найкращу структуру джерел формування майна мають підприємства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна», у яких частка власного капіталу станом на 2020 рік перевищує нормативне значення 50%, а серед джерел формування ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» переважають довгострокові зобов'язання, що свідчить про високий ступінь залежності підприємства від кредиторів.

Для кращого розуміння розглянемо детальніше структуру власних джерел формування фінансових ресурсів (табл. 2.4).

З даних таблиці можна судити про те, що протягом досліджуваного періоду, власний капітал товариства формують лише три статті: зареєстрований (пайовий) капітал, резервний капітал та нерозподілений прибуток. Основну частку в структурі власного капіталу у 2018 році становив нерозподілений прибуток (понад 67,1%), однак, за рахунок значного збільшення зареєстрованого капіталу, його частка

Таблиця 2.4

Динаміка складу та структури власного капіталу ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Зареєстрований (пайовий) капітал	175833	32,0	505833	57,0	1505833	79,6	330000	1000000	187,68	197,69
Резервний капітал	4789	0,9	5345	0,6	5762	0,3	556	417	11,61	7,80
Нерозподілений прибуток	368464	67,1	376238	42,4	381078	20,1	7774	4840	2,11	1,29
Всього Власний капітал	549086	100,0	887416	100,0	1892673	100,0	338330	1005257	61,62	113,28

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

зменшилася до 20,1%, в той час, як частка зареєстрованого капіталу зросла до 79,6%. Сума резервного капіталу незначна і у 2020 році становить 5762 тис. грн. (0,3% у загальній структурі власного капіталу). Значна частка зареєстрованого капіталу в структурі власного капіталу може вказувати на низький рівень активності підприємства на фінансовому ринку та значний рівень контролю підприємства з боку власників.

Розглянемо склад та структуру ПрАТ «Монделіс Україна» протягом досліджуваного періоду у табл. 2.5.

Порівнюючи склад власного капіталу ПрАТ «Монделіс Україна» з ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», можемо побачити нові статті: капітал у дооцінках, додатковий капітал та емісійний дохід. Однак, усі три пункти були лише у 2018 році, протягом 2019-2020 років збереглася незмінна сума емісійного доходу 83546 тис. грн., що у загальній структурі власного капіталу становить 3,9%. Загалом ми спостерігаємо, що власний капітал підприємства протягом аналізованого періоду має тенденцію до зростання, а саме зріз з 1501462 тис. грн. у 2018 р. до 2155974 тис. грн. у 2020 р., що характеризуємо позитивно. Таке зростання відбулося за рахунок збільшення суми нерозподіленого прибутку, а сума зареєстрованого капіталу залишалася незмінною та становила 1883 тис. грн.

В структурі власного капіталу очевидно, що переважає частка нерозподіленого

Таблиця 2.5

Динаміка складу та структури власного капіталу
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1883	0,1	1883	0,1	1883	0,1	0	0	0,00	0,00
Капітал у дооцінках	5091	0,3	0	0	0	0	-5091	0	-100,00	-
Додатковий капітал	11509	0,8	0	0	0	0	-11509	0	-100,00	-
Емісійний дохід	83546	5,6	83546	4,8	83546	3,9	0	0	0,00	0,00
Резервний капітал	899,0	0,1	899	0,1	899	0,0	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток	1398534,0	93,1	1657586	95,0	2069646	96,0	259052	412060	18,52	24,86
Всього Власний капітал	1501462	100,0	1743914	100,0	2155974	100,0	242452	412060	16,15	23,63

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

прибутку і станом на 2020 рік займає 96%. Незначна частка статутного капіталу в структурі може вказувати на відсутність значного контролю за підприємством з боку власників.

Розглянемо динаміку та структуру власного капіталу останнього підприємства кондитерської галузі – ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл.2.6).

Таблиця 2.6

Динаміка складу та структури власного капіталу
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Зареєстрований (пайовий) капітал	54052	23,2	54052	20,7	54052	33,1	0	0	0,00	0,00
Додатковий капітал	0	0,0	58044	22,2	56386	34,5	58044	-1658	-	-2,86
Резервний капітал	1055	0,5	1055	0,4	1055	0,6	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток	177498	76,3	148594	56,8	51895	31,8	-28904	-96699	-16,28	-65,08
Усього Власний капітал	232605	100,0	261745	100,0	163388	100,0	29140	-98357	12,53	-37,58

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Отже, за даними табл. 2.6 спостерігаємо, що власний капітал підприємства протягом аналізованого періоду має тенденцію до спадання, а саме зменшився з 232605 тис. грн. у 2018 р. до 163388 тис. грн. у 2020 р., (не враховуючи зростання у 2019 році на 12,53%) що характеризуємо негативно. Таке спадання відбулося за рахунок зменшення суми нерозподіленого прибутку з 177498 тис. грн. до 51895 тис. грн., а сума власного (zareєстрованого) капіталу залишалася незмінною та становила 54052 тис. грн. Також у 2019 році з'явилася нова стаття – додатковий капітал, який становив 58044 тис. грн. У структурі власного капіталу протягом 2018-2019 років переважала частка нерозподіленого прибутку. Однак, у 2020 році частка zareєстрованого, додаткового капіталу та нерозподіленого прибутку приблизно однакові та становили 33,1%, 34,5% та 31,8% відповідно. Це вказує на збалансованість у структурі власного капіталу.

Далі проаналізуємо динаміку і структуру позикового капіталу підприємств протягом 2018-2020 років, а саме розпочнемо з поточних зобов'язань та забезпечень, оскільки їх частка у загальній структурі пасивів найбільша. Розпочнемо з ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Динаміка складу та структури поточних зобов'язань

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Поточна кредиторська заборгованість за:										
довгостроковими зобов'язаннями	0	0	0	0	21248	2,0	0	21248	-	-
товари, роботи, послуги	99976	24,3	27395	5,6	228274	21,7	-72581	200879	-72,60	733,27
розрахунками з бюджетом	8673	2,1	4403	0,9	7076	0,7	-4270	2673	-49,23	60,71
у тому числі з податку на прибуток	1376	0,3	0	0,0	0	0,0	-1376	0	-	-
розрахунками зі страхування	1964	0,5	4226	0,9	7057	0,7	2262	2831	115,17	66,99
розрахунками з оплати праці	7425	1,8	15649	3,2	26046	2,5	8224	10397	110,76	66,44
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	0	0,0	500	0,1	224	0,0	500	-276	-	-55,20
Поточні забезпечення	10538	2,6	11714	2,4	17675	1,7	1176	5961	11,16	50,89

Продовження табл. 2.7

Інші поточні зобов'язання	283563	68,8	424759	86,9	743965	70,7	141196	319206	49,79	75,15
Усього поточних зобов'язань і забезпечень	412139	100,0	488646	100,0	1051565	100,0	76507	562919	18,56	115,20

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

Згідно таблиці 2.7 на ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки поточні зобов'язання та забезпечення постійно зростають, зокрема, у 2020 році вони зросли удвічі до 1051565 тис. грн. відносно попереднього року. Основними причинами такого зростання було збільшення таких видів поточної заборгованості: за товари, роботи, послуги (темп приросту 733%) та інших поточних зобов'язань (темп приросту 75%). Саме ці статті займають найбільшу частку у загальній структурі поточних зобов'язань і станом на 2020 рік становили 21,7% та 70,7% відповідно.

Далі проаналізуємо поточні зобов'язання ПрАТ «Монделіс Україна» (табл.2.8).

Таблиця 2.8

Динаміка складу та структури поточних зобов'язань
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Короткострокові кредити банків	41500	2,1	47000	2,6	0	0,0	5500	-47000	-3	-
Поточна кредиторська заборгованість за:										
довгостроковими зобов'язаннями	0	0,0	24226	1,3	24641	1,3	24226	415	-	1,71
товари, роботи, послуги	1075538	54,4	1085527	59,8	1437032	74,9	9989	351505	0,93	32,38
розрахунками з бюджетом	23237	1,2	23649	1,3	16525	0,9	412	-7124	1,77	-30,12
у тому числі з податку на прибуток	22197	1,1	20023	1,1	16904	0,9	-2174	-3119	-9,79	-15,58
розрахунками зі страхування	482	0,0	1143	0,1	1060	0,1	661	-83	137,14	-7,26
розрахунками з оплати праці	5075	0,3	7873	0,4	5609	0,3	2798	-2264	55,13	-28,76
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	683	0,0	4180	0,2	3680	0,2	3497	-500	512,01	-11,96
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	515131	26,1	258214	14,2	129045	6,7	-	-	-49,87	-50,02
Поточні забезпечення	314277	15,9	359447	19,8	297614	15,5	45170	-61833	14,37	-17,20
Інші поточні зобов'язання	1172	0,1	3083	0,2	4409	0,2	1911	1326	163,05	43,01
Усього поточних зобов'язань і забезпечень	1977095	100,0	1814342	100,0	1919615	100,0	-	-	-8,23	5,80

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

Протягом досліджуваного періоду поточні зобов'язання та забезпечення на підприємстві ПрАТ «Монделіс Україна» незначно зменшилися (на 2,91%). Загалом, на підприємстві широкий перелік поточних зобов'язань, однак основну частку у 2020 році, як і в попередньому випадку, займає поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (74,9%), а також поточні забезпечення (15,5%) та поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків (6,7%).

Останнім проаналізуємо склад та структуру поточних зобов'язань ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл.2.9).

Таблиця 2.9

Динаміка складу та структури поточних зобов'язань

ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Короткострокові кредити банків	846810	56,9	45900	28,9	46404	29,1	-800910	504	-94,58	1,10
Поточна кредиторська заборгованість за:										
довгостроковими зобов'язаннями	5127	0,3	11043	7,0	8949	5,6	5916	-2094	115,39	-18,96
товари, роботи, послуги	61595	4,1	65201	41,1	70691	44,4	3606	5490	5,85	8,42
розрахунками з бюджетом	8025	0,5	3295	2,1	1344	0,8	-4730	-1951	-58,94	-59,21
розрахунками зі страхування	1112	0,1	1394	0,9	1213	0,8	282	-181	25,36	-12,98
розрахунками з оплати праці	5048	0,3	5927	3,7	5184	3,3	879	-743	17,41	-12,54
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	2784	0,2	2012	1,3	1231	0,8	-772	-781	-27,73	-38,82
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	66307	4,5	0	0,0	0	0,0	-66307	0	-100,00	-
Поточні забезпечення	14434	1,0	11302	7,1	11547	7,2	-3132	245	-21,70	2,17
Інші поточні зобов'язання	477327	32,1	12577	7,9	12782	8,0	-464750	205	-97,37	1,63
Усього поточних зобов'язань і забезпечень	1488569	100,0	158651	100,0	159345	100,0	-1329918	694	-89,34	0,44

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Згідно таблиці 2.9 на ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» у 2019 році поточні зобов'язання та забезпечення значно зменшилися (на 89,34%). В першу чергу такі зміни зумовлені зменшенням інших поточних зобов'язань (на 97,37%), короткострокових кредитів банків (на 94,58%) та повністю зникла стаття «поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками». Що стосується

структури, то найбільшу частку у 2020 році становить заборгованість за товари, роботи, послуги (44,4%), короткострокові кредити банків (29,1%), інші поточні зобов'язання (8%) та поточні забезпечення (7,2%). Інші статті поточних зобов'язань займають незначну частку у загальній структурі. Загалом, зменшення поточних зобов'язань та забезпечень на підприємстві можна оцінити позитивно, оскільки це вказує на зменшення залежності підприємства від кредиторів та поліпшення його фінансової стійкості.

Тепер проаналізуємо структуру та динаміку довгострокових зобов'язань та забезпечень підприємств, незважаючи на незначну їх частку у загальній структурі пасивів. Розпочнемо з аналізу довгострокових зобов'язань ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Динаміка складу та структури довгострокових зобов'язань

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Відстрочені податкові зобов'язання	30499	100,0	23454	100,0	21014	36,5	-7045	-2440	-23,10	-10,40
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	0	0	36594	63,5	0	36594	-	-
Усього довгострокових зобов'язань і забезпечень	30499	100,0	23454	100,0	57608	100,0	-7045	34154	-23,10	145,62

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

Як видно з таблиці 2.10 протягом 2018-2019 років 100% довгострокових зобов'язань становили відстрочені податкові зобов'язання, однак, у 2020 році з'явилася стаття «інші довгострокові зобов'язання», з загальною сумою 36594 тис. грн., що становила 63,5%, відповідно залишивши на відстрочені податкові зобов'язання 36,5%.

Підприємство ПрАТ «Монделіс Україна» має наступний склад довгострокових зобов'язань (табл.2.11).

Як видно з таблиці 2.11 довгострокові зобов'язання на підприємстві з'явилися у 2019 році і на 100% склалися з інших довгострокових зобов'язань з загальною

Таблиця 2.11

Динаміка складу та структури довгострокових зобов'язань
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	33676	100,0	52757	100,0	33676	19081	-	56,66
Усього довгострокових зобов'язань і забезпечень	0	0	33676	100,0	52757	100,0	33676	19081	-	56,66

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

сумою 33676 тис. грн. У 2020 році ці зобов'язання збільшилися на 56,7% до 52757 тис. грн.

Останніми розглянемо довгострокові зобов'язання ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл.2.12).

Таблиця 2.12

Динаміка складу та структури довгострокових зобов'язань
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Довгострокові кредити банків	0	0,0	1308243	96,5	1257038	95,9	1308243	-51205	-	-3,91
Інші довгострокові зобов'язання	205074	100,0	47458	3,5	53674	4,1	-157616	6216	-76,86	13,10
Усього довгострокових зобов'язань і забезпечень	205074	100,0	1355701	100,0	1310712	100,0	1150627	-44989	561,08	-3,32

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Згідно даних наведених в таблиці 2.12, можемо побачити, що в ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» з'явилася стаття «довгострокові кредити банків», якої не було в попередніх двох підприємств. Саме довгострокові кредити банків займають основну частку у загальній структурі (95,9%), другою складовою є інші довгострокові зобов'язання загальною сумою у 2020 році 53674 тис. грн. (4,1%).

Отже, за результатами проведеного аналізу джерел формування майна підприємств: ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», ПрАТ «Монделіс

Україна» та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» робимо висновок, що було виявлено як позитивні так і негативні тенденції. Найкращу структуру джерел формування майна, на нашу думку, мають підприємства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна», оскільки частка їх власного капіталу перевищує 50%. Частка ж зобов'язань в загальній структурі значно скоротилася, враховуючи, що переважають поточні зобов'язання, а частка довгострокових зобов'язань незначна. Таку зміну можна оцінити двояко: з однієї сторони – позитивно, оскільки збільшення частки власного капіталу свідчить про посилення незалежності підприємства від кредиторів та покращення його фінансової стійкості, а з іншої – негативно, оскільки не використовується перспектива підвищення рентабельності власного капіталу за рахунок залученого та можливість зменшення об'єкта оподаткування завдяки запозиченим коштам.

Попередні два підприємства по складу та структурі джерел формування майна схожі між собою, однак третє підприємство ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» значно відрізняється від них, зокрема, не виконується рекомендована частка власного капіталу 50%, а становить 10%. В той же час 80,2% займають довгострокові зобов'язання та запозичення основу яких складають довгострокові кредити банків. Таку ситуацію можна оцінити двояко: з одного боку негативно, оскільки ставиться під сумнів фінансова стійкість підприємства та кредити потрібно буде повертати разом з відсотками, а з іншого боку – позитивно, оскільки підприємство за рахунок запозичених коштів може наростити обсяги основної діяльності.

2.2. Аналіз напрямів використання фінансових ресурсів підприємства

Для здійснення господарської діяльності підприємства мають у своєму розпорядженні визначене майно, що належить їм на правах власності або володіння. Все майно, яким володіє підприємство і яке відображене в його балансі, є активами даного підприємства.

Використання фінансових ресурсів підприємства взагалі та ефективності конкретних його напрямів є ключовим моментом функціонування підприємства, адже

саме з цією метою воно їх формує. Важливим є визначення тих елементів активу балансу, на які витрачається найбільша сума коштів та перевірка ефективності такого розподілу. Для цього розглянемо динаміку складу та структури розділів активу балансу першого підприємства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

Динаміка складу та структури напрямів використання фінансових ресурсів
ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Необоротні активи	903759	91,1	1266136	90,5	2682355	89,4	362377	1416219	40,10	111,85
Оборотні активи	87965	8,9	133380	9,5	319491	10,6	45415	186111	51,63	139,53
Баланс	991724	100,0	1399516	100,0	3001846	100,0	407792	1602330	41,12	114,49

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

Як видно з таблиці 2.13 вартість майна підприємства зростала з кожним роком, зокрема відбулося значне зростання у 2020 році порівняно з попереднім роком (більше ніж у 2 рази), що є позитивним, оскільки це зростання може вплинути на зростання обсягів виробництва і прибутків. Це відбулося за рахунок зростання як оборотних, так і необоротних активів підприємства. Загальна сума майна становила 3001846 тис. грн. Щодо структури активів, то протягом досліджуваного періоду переважала частка необоротних активів, які у 2020 році становили 89,4%.

Наступним здійснимо аналіз динаміки складу активів ПрАТ «Монделіс Україна» (табл.2.14).

Згідно з даними таблиці 2.13 вартість майна ПрАТ «Монделіс Україна» зросла на 536414 тис. грн. або 14,93% у 2020 році в порівнянні з 2019 р., що є позитивним, оскільки це зростання може вплинути на зростання обсягів виробництва і прибутків. Це відбулося в більшій мірі за рахунок збільшення оборотних активів на 359663 тис. грн., що у відсотковому вираженні становило 24,67% у 2020 році в порівнянні з 2019 роком.

Щодо структури майна, то протягом досліджуваного періоду переважали необоротні активи над оборотними і їх частки у 2020 році становили 56% та 44%

Таблиця 2.14

Динаміка складу та структури напрямів використання фінансових ресурсів
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Необоротні активи	1965317	56,5	2133836	59,4	2310587	56,0	168519	176751	8,57	8,28
Оборотні активи	1513240	43,5	1458096	40,6	1817759	44,0	-55144	359663	-3,64	24,67
Баланс	3478557	100,0	3591932	100,0	4128346	100,0	113375	536414	3,26	14,93

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

відповідно. Аналіз напрямів використання фінансових ресурсів останнього підприємства ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» відображено в таблиці 2.15.

Таблиця 2.15

Динаміка складу та структури напрямів використання фінансових ресурсів
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Необоротні активи	1281167	66,5	1122322	63,2	1014030	62,1	-158845	-108292	-12,40	-9,65
Оборотні активи	645081	33,5	653775	36,8	619415	37,9	8694	-34360	1,35	-5,26
Баланс	1926248	100,0	1776097	100,0	1633445	100,0	-150151	-142652	-7,79	-8,03

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Згідно з даними таблиці 2.15 вартість майна ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» мала тенденцію до зменшення, а саме зменшилася протягом досліджуваного періоду на 292803 тис. грн., що може вплинути на зменшення обсягів прибутків. Це відбулося в основному за рахунок зменшення необоротних активів за три роки на 20,85%. Таким чином, основну роль у зміні майна підприємства відіграло зменшення необоротних активів, а зважаючи ще на зменшення оборотних активів на 5,26% у 2020 р. в порівнянні з 2019 р. зменшилася його мобільність.

В цілому можна зробити висновок, що найкращу структуру та тенденції майна має ПрАТ «Монделіс Україна», оскільки співвідношення оборотних та необоротних активів має оптимальне значення (44% та 56% відповідно). Також спостерігається збільшення вартості майна підприємства в основному за рахунок збільшення вартості

оборотних активів. На другому місці по структурі майна знаходиться ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»». Незважаючи на зменшення загальної вартості майна, співвідношення оборотних та необоротних коштів близьке до оптимального значення (37,9% та 62,1% відповідно). Найгіршу структуру має ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» де 90,5% становлять необоротні активи у яких, в порівнянні з оборотними активами, менша ліквідність та низький рівень маневреності (неможливість швидко змінити структуру вкладених коштів).

Отож, оскільки найбільша стаття активів усіх досліджуваних нами підприємств необоротні активи, розпочнемо їх аналіз з ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.16).

Таблиця 2.16

Динаміка складу та структури необоротних активів

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Основні засоби	577557	63,91	583172	46,06	1871142	69,76	5615	1287970	0,97	220,86
Інвестиційна нерухомість	321737	35,60	648315	51,20	801177	29,87	326578	152862	101,50	23,58
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	10	0,001	0	0,00	0	0,00	-10	0	-100,00	-
інші фінансові інвестиції	10	0,00	10	0,001	10	0,00	0	0	0,00	0,00
Інші необоротні активи	4445	0,49	34639	2,74	10026	0,37	30194	-24613	679,28	-71,06
Усього необоротних активів	903759	100,00	1266136	100,00	2682355	100,00	362377	1416219	40,10	111,85

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

Як вже говорилося раніше, необоротні активи ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» значно зросли. Такі зміни відбулися за рахунок збільшення у 2020 році основних засобів (на 220,86%) та інвестиційної нерухомості (на 23,58%). Саме ці дві статті переважають на підприємстві у співвідношенні 69,76% та 29,87% відповідно. Інші складові мають мізерні частки у загальній структурі необоротних активів. Загалом такі зміни й склад можна оцінити позитивно, оскільки це свідчить про орієнтацію підприємства на створення матеріальних умов для розширення своєї основної діяльності.

Надалі здійснимо аналіз складу та структури необоротних активів ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.17).

Таблиця 2.17

Динаміка складу та структури необоротних активів
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Нематеріальні активи	3289	0,17	2543	0,12	1526	0,07	-746	-1017	-22,68	-39,99
Незавершені капітальні інвестиції	109069	5,55	133530	6,26	274301	11,87	24461	140771	22,43	105,42
Основні засоби	1487114	75,67	1577619	73,93	1588767	68,76	90505	11148	6,09	0,71
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	305735	15,56	351748	16,48	381642	16,52	46013	29894	15,05	8,50
Відстрочені податкові активи	60110	3,06	68396	3,21	64351	2,79	8286	-4045	13,78	-5,91
Усього необоротних активів	1965317	100,00	2133836	100,00	2310587	100,00	168519	176751	8,57	8,28

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

Згідно таблиці 2.17 необоротні активи ПрАТ «Монделіс Україна» поступово зростали: на 8,57% у 2019 році та на 8,28% у 2020 році відносно попереднього року. Загалом зростання зумовлене основним чином за рахунок збільшення незавершених капітальних інвестицій та основних засобів. Щодо структури необоротних активів, то на першому місці основні засоби (68,76%), на другому – довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств (16,52%) та на третьому – незавершені капітальні інвестиції (11,87%).

Останнім здійснимо оцінку складу та структури необоротних активів ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 2.18).

За даними табл. 2.18 спостерігаємо, що необоротні активи ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» протягом досліджуваного періоду поступово зменшувалися: у 2019 році на 158845 тис. грн. проти попереднього року та у 2020 р. на 108292 тис. грн. в порівнянні з 2019 р., в основному за рахунок зменшення сум нематеріальних активів та основних засобів, які зменшилися у 2020 році на 81554 тис. грн. (47,29%) та на 44358 тис. грн. (5,77%).

Таблиця 2.18

Динаміка складу та структури необоротних активів

ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Нематеріальні активи	253420	19,78	172463	15,37	90909	8,97	-80957	-81554	-31,95	-47,29
Основні засоби	825872	64,46	768646	68,49	724288	71,43	-57226	-44358	-6,93	-5,77
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	24536	1,92	58	0,01	76	0,01	-24478	18	-99,76	31,03
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0,00	239	0,02	0	0,00	239	-239	-	-100,00
Відстрочені податкові активи	177339	13,84	180916	16,12	198757	19,60	3577	17841	2,02	9,86
Усього необоротних активів	1281167	100,00	1122322	100,00	1014030	100,00	-158845	-108292	-12,40	-9,65

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Щодо структури необоротних активів, то основну частку складають основні засоби, частка яких складала у 2020 р. 71,43% що свідчить про орієнтацію підприємства на створення матеріальних умов для розширення своєї основної діяльності. Також на 99,76% (24478 тис. грн.) зменшилися довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств. У 2020 р. збільшилася лише сума відстрочених податкових активів, що в структурі становило 19,6.

В цілому можна зробити висновок, що найкращу структуру та тенденції необоротних активів мали ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна», де спостерігаємо зростання суми найбільшої статті – основних засобів та інших складових. ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» протягом досліджуваного періоду має зменшення суми необоротних активів та зокрема, суми основних засобів, що характеризуємо негативно, оскільки може свідчити про неконтрольовану втрату виробничого потенціалу підприємства.

Оскільки у складі необоротних активів усіх підприємств переважають основні засоби (понад 68%), розглянемо їх детальніше. Розпочнемо із основних засобів ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.19)

Таблиця 2.19

Динаміка показників стану основних засобів

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	896179	867860	2221643	-28319,00	1353783,00	-3,16	155,99
Знос основних засобів, тис. грн.	318622	284688	350501	-33934,00	65813,00	-10,65	23,12
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	577557	583172	1871142	5615,00	1287970,00	0,97	220,86
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,36	0,33	0,16	-0,03	-0,17	-7,73	-51,91
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,64	0,67	0,84	0,03	0,17	4,27	25,34

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

З таблиці 2.19 видно, що первісна вартість основних засобів у 2020 році значно підвищилася в порівнянні з попередніми роками та становила 2221643 тис. грн. Це свідчить про значне оновлення основних засобів. Коефіцієнт зносу впродовж досліджуваного періоду не перевищував своє нормативне значення 0,5 та становив у 2020 році 0,16. Коефіцієнт придатності основних засобів відповідав нормативному значенню та становив у 2018 році 0,64, а у 2020 збільшився до 0,84, що є позитивним явищем. Отож, стан основних засобів даного підприємства є добрим.

Наступними розглянемо показники стану, руху та ефективності використання основних фондів підприємства ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.20).

Таблиця 2.20

Динаміка показників стану основних засобів ПрАТ «Монделіс Україна»

за 2018-2020 роки, тис. грн. за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	1901811	2107822	2252708	206011	144886	10,83	6,87
Знос основних засобів, тис. грн.	414697	530203	663941	115506	133738	27,85	25,22
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	1487114	1577619	1588767	90505	11148	6,09	0,71
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,22	0,25	0,29	0,03	0,04	15,36	17,17
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,78	0,75	0,71	-0,03	-0,04	-4,28	-5,77

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

З таблиці 2.20 видно, що первісна вартість основних засобів протягом досліджуваного періоду поступово збільшувалася і у 2020 становила 2252708 тис. грн. Коефіцієнт зносу впродовж досліджуваного періоду не перевищував своє нормативне значення 0,5 та становив у 2020 році 0,29. Коефіцієнт придатності основних засобів відповідав нормативному значенню та становив у 2020 році 0,71. Отож, стан основних засобів даного підприємства є задовільним, хоча й потребує покращення.

Останніми розглянемо показники стану, руху та ефективності використання основних фондів підприємства ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 2.21).

Таблиця 2.21

Динаміка показників стану основних засобів ПАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн. за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	898278	907416	915915	9138	8499	1,02	0,94
Знос основних засобів, тис. грн.	72406	138770	191627	66364	52857	91,66	38,09
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	825872	768646	724288	-57226	-44358	-6,93	-5,77
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,08	0,15	0,21	0,07	0,06	89,73	36,81
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,92	0,85	0,79	-0,07	-0,06	-7,87	-6,65

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Згідно таблиці 2.21 первісна вартість основних засобів протягом досліджуваного періоду незначно, але поступово збільшувалася і у 2020 становила 915915 тис. грн. Коефіцієнт зносу впродовж досліджуваного періоду не перевищував своє нормативне значення 0,5 та становив у 2020 році 0,21. Коефіцієнт придатності основних засобів відповідав нормативному значенню та становив у 2020 році 0,79. Отож, стан основних засобів даного підприємства є добрим.

Отож, можемо зробити висновок, що показники стану основних засобів досліджуваних підприємств є задовільними та показують невеликий ступінь зносу та високу придатність до використання основних засобів.

Тому, далі розглянемо наскільки ефективно підприємства використовують основні засоби. Розпочнемо з ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.22).

Таблиця 2.22

Динаміка показників ефективності використання основних засобів

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Чистий дохід, тис. грн.	373344	470093	638817	96749	168724	25,91	35,89
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	649874,5	580364,5	1227157	-69510	646792,5	-10,70	111,45
Валовий прибуток, тис. грн.	55106	76098	82581	20992	6483	38,09	8,52
Чистий прибуток, тис. грн.	11125	8330	5257	-2795	-3073	-25,12	-36,89
Фондовіддача	0,57	0,81	0,52	0,24	-0,29	-	-
Фондомісткість	1,74	1,23	14,86	-0,51	13,63	-	-
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	8,48	13,11	15,71	4,63	2,60	-	-
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	1,71	1,44	0,43	-0,28	-1,01	-	-

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К, С, Т, У]

Як видно з таблиці 2.22, чистий дохід підприємства постійно зростає: на 25,91% у 2019 році відносно попереднього та на 35,89% у 2020 році відносно попереднього року. Зростає також і валовий прибуток – темп приросту становив 38,09% у 2019 році та 8,52% у 2020 році відносно попереднього року. На відміну від зростання чистого доходу та валового прибутку, чистий прибуток мав тенденцію до спадання: на 25,12% у 2019 році та на 36,89% у 2020 році відносно попереднього року, що ми оцінюємо негативно. Таким чином, сума чистого прибутку, яка припадала на 1 грн. основних засобів зменшилася на 0,29 грн. у 2020 р., в порівнянні з 2019 р., а величина основних засобів, що припадала на 1 грн. чистого доходу у 2020 році збільшилася на 13,63 грн.

Щодо рентабельності основних засобів, то за валовим прибутком відображалось зростання та у 2020 році цей показник становив 15,71%. Натомість рентабельність основних засобів за чистим прибутком зменшилася з 1,71% у 2018 році до 0,43% у 2020 році, що свідчить про не зовсім ефективне використання основних засобів ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен».

Наступним розглянемо показники ефективності використання основних фондів ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.23).

Таблиця 2.23

Динаміка показників ефективності використання основних засобів

ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Чистий дохід, тис. грн.	5930417	6045836	7229422	115419	1183586	1,95	19,58
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1330214	1532367	1583193	202153	50826,5	15,20	3,32
Валовий прибуток, тис. грн.	1027461	1165987	1282606	138526	116619	13,48	10,00
Чистий прибуток, тис. грн.	450628	557543	532060	106915	-25483	23,73	-4,57
Фондовіддача	4,46	3,95	4,57	-0,51	0,62	-	-
Фондомісткість	0,22	0,25	1,23	0,03	0,98	-	-
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	77,24	76,09	81,01	-1,15	4,92	-	-
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	33,88	36,38	33,61	2,50	-2,78	-	-

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н, Ф, Х, Ц]

Як видно з таблиці 2.23, чистий дохід підприємства постійно зростав: на 1,95% у 2019 році відносно попереднього та на 19,58% у 2020 році відносно попереднього року. Зростав також і валовий прибуток – темп приросту становив 13,48% у 2019 році та 10,0% у 2020 році відносно попереднього року. На відміну від зростання чистого доходу та валового прибутку, чистий прибуток мав тенденцію до зростання лише у 2019 році (+23,73%), а у 2020 році відбулося зменшення чистого прибутку на 5,57% відносно попереднього року, що ми оцінюємо негативно. Незважаючи на це сума чистого прибутку, яка припадала на 1 грн. основних засобів збільшилася на 0,62 грн. у 2020 р., в порівнянні з 2019 р., а величина основних засобів, що припадала на 1 грн. чистого доходу у 2020 році збільшилася на 0,98 грн.

Щодо рентабельності основних засобів, то за валовим прибутком відображалось зростання та у 2020 році цей показник становив 81,01%. Натомість рентабельність основних засобів за чистим прибутком збільшилася на 2,5% у 2019 році та зменшилася на 2,78% у 2020 році, що свідчить про не зовсім ефективне використання основних засобів ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен».

Дослідимо показники ефективності використання основних фондів останнього обраного підприємства – ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл.2.24).

Таблиця 2.24

Динаміка показників ефективності використання основних засобів
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Чистий дохід, тис. грн.	1031069	872880	892516	-158189	19636	-15,34	2,25
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	952917	797259	746467	-155658	-50792	-16,33	-6,37
Валовий прибуток, тис. грн.	240662	173034	174846	-67628	1812	-28,10	1,05
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	(98028)	(28678)	(96699)	69350	-68021	-70,75	237,19
Фондовіддача	1,08	1,09	1,20	0,01	0,10	-	-
Фондомісткість	0,92	0,91	4,27	-0,01	3,36	-	-
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	25,26	21,70	23,42	-3,55	1,72	-	-
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	-10,29	-3,60	-12,95	6,69	-9,36	-	-

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С, Ш, Щ, Ю]

Згідно таблиці 2.24, впродовж досліджуваного періоду чистий дохід ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» не мав однакової тенденції, у 2019 р. він зменшився до 872880 грн. в порівнянні з 2018 р., проте вже у 2020 р. відбулося невелике збільшення його на 2,25% та чистий дохід становив 892516 грн. Також на підприємстві протягом досліджуваного періоду спостерігається чистий збиток, який зменшився до 28678 тис. грн. (-70,75%) у 2019 р. та знову збільшився до 96699 тис. грн. (на 297,19%) у 2020 році. Збитковість підприємства є безумовно негативним фактором.

Сума чистого доходу протягом досліджуваного періоду, яка припадала на 1 грн. основних засобів збільшилася на 0,11 грн., а величина основних засобів, що припадала на 1 грн. чистого доходу зросла на 3,35 грн. Також спостерігається негативне зменшення рентабельності основних засобів. Щодо рентабельності підприємства, то рентабельність основних засобів за валовим прибутком у 2020 році становить 23,42%. Оскільки у підприємства наявний чистий збиток, відповідно формується від'ємна рентабельність основних засобів за чистим збитком. Такі дані

свідчать про неефективне використання основних засобів ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», що вже призвело до збитковості підприємства.

Отже, оцінюючи ефективність використання основних засобів досліджуваних підприємств, можна зробити висновок, що найефективніше використовує основні засоби ПрАТ «Монделіс Україна», оскільки рентабельність основних засобів тут найкраща. Найбільш неефективно використовує основні засоби ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», оскільки підприємство збиткове.

Наступним необхідно оцінити оборотні активи підприємств, незважаючи на те, що їх частка у загальній структурі активів усіх підприємств невелика. Розглянемо динаміку складу та структури оборотних активів ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен».

Таблиця 2.25

Динаміка складу та структури оборотних активів

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Запаси	9938	11,30	20776	15,58	17715	5,54	10838	-3061	109,06	-14,73
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	71950	81,79	102545	76,88	113648	35,57	30595	11103	42,52	10,83
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	3443	3,91	7778	5,83	189699	59,38	4335	181921	125,91	2338,92
за виданими авансами	852	0,97	1239	0,93	2837	0,89	387	1598	45,42	128,97
з бюджетом	0	0,00	6539	4,90	181700	56,87	6539	175161	-	2678,71
з нарахованих доходів	2591	2,95	0	0,00	5162	1,62	-2591	5162	-100,00	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	354	0,40	253	0,19	1056	0,33	-101	803	-28,53	317,39
Гроші та їх еквіваленти	1616	1,84	422	0,32	1574	0,49	-1194	1152	-73,89	272,99
Інші оборотні активи	664	0,75	1606	1,20	961	0,30	942	-645	141,87	-40,16
Усього оборотних активів	87965	100	133380	100	319491	100	45415	186111	51,63	139,53

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

Згідно таблиці 2.25, сума оборотних активів постійно зростала: на 51,63% у 2019 році та на 139,53% у 2020 році в порівнянні з попереднім роком і у 2020 році становила 319491 тис. грн. Таке збільшення відбулося в основному за рахунок збільшення дебіторської заборгованості за розрахунками та дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Щодо структури, то у 2019

році найбільшу частку займала дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги і становила 76,88%, на другому місці – запаси (15,58%). У 2020 році структура оборотних активів змінилася: найбільшу частку становила дебіторська заборгованість за розрахунками, зокрема за розрахунками з бюджетом. На другому місці дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги – 35,57%. Така велика дебіторська заборгованість є негативним явищем, оскільки ця сума вилучається з обороту і негативно впливає на діяльність підприємства.

Наступним проаналізуємо динаміку складу та структури оборотних активів ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.26).

Таблиця 2.26

Динаміка складу та структури оборотних активів
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Запаси	466290	30,81	440236	30,19	508118	27,95	-26054	67882	-5,59	15,42
Виробничі запаси	200728	13,26	203007	13,92	239006	13,15	2279	35999	1,14	17,73
Незавершене виробництво	32320	2,14	37845	2,60	31052	1,71	5525	-6793	17,09	-17,95
Готова продукція	119227	7,88	101036	6,93	123658	6,80	-18191	22622	-15,26	22,39
Товари	114015	7,53	98348	6,74	114402	6,29	-15667	16054	-13,74	16,32
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	324557	21,45	570137	39,10	565853	31,13	245580	-4284	75,67	-0,75
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	147439	9,74	112964	7,75	128447	7,07	-34475	15483	-23,38	13,71
за виданими авансами	25571	1,69	20344	1,40	30160	1,66	-5227	9816	-20,44	48,25
з бюджетом	121868	8,05	92620	6,35	98287	5,41	-29248	5667	-24,00	6,12
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	302902	20,02	234416	16,08	332824	18,31	-68486	98408	-22,61	41,98
Інша поточна дебіторська заборгованість	880	0,06	524	0,04	1109	0,06	-356	585	-40,45	111,64
Поточні фінансові інвестиції	5091	0,34	0	0,00	0	0,00	-5091	0	-100,00	-
Гроші та їх еквіваленти	257514	17,02	93539	6,42	256190	14,09	-163975	162651	-63,68	173,89
Витрати майбутніх періодів	1298	0,09	1323	0,09	2081	0,11	25	758	1,93	57,29

Продовження табл. 2.26

Інші оборотні активи	7269	0,48	4957	0,34	23137	1,27	-2312	18180	-31,81	366,75
Усього оборотних активів	1513240	100	1458096	100	1817759	100	-55144	359663	-3,64	24,67

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

Отже, аналізуючи дані таблиці 2.26, за 2018-2020 рр. відбулось спочатку зменшення оборотних активів на підприємстві у 2019 році на 3,64% та збільшення у 2020 році на 24,67% і становили 1817759 тис. грн. Основними факторами такого збільшення у 2020 році було збільшення суми дебіторської заборгованості за розрахунками, а також грошей та їх еквівалентів.

Найбільшу частку у структурі оборотних активів займали у 2018 р. запаси (30,81%), дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (21,45%), гроші та їх еквіваленти (17,02%). У 2020 році найбільшу частку займали дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (31,13%), запаси (27,95%) та дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків (18,31%).

Наступним розглянемо динаміку складу та структури оборотних активів ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 2.27).

Таблиця 2.27

Динаміка складу та структури оборотних активів

ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018		2019		2020		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Запаси	91759	14,22	92989	14,22	94566	15,27	1230	1577	1,34	1,70
Виробничі запаси	53544	8,30	50700	7,75	58909	9,51	-2844	8209	-5,31	16,19
Незавершене виробництво	3882	0,60	3420	0,52	3642	0,59	-462	222	-11,90	6,49
Готова продукція	30732	4,76	36835	5,63	31702	5,12	6103	-5133	19,86	-13,94
Товари	3601	0,56	2034	0,31	313	0,05	-1567	-1721	-43,52	-84,61
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	506994	78,59	544060	83,22	497735	80,36	37066	-46325	7,31	-8,51
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	18662	2,89	12647	1,93	20303	3,28	-6015	7656	-32,23	60,54
за виданими авансами	13145	2,04	7135	1,09	14843	2,40	-6010	7708	-45,72	108,03
з бюджетом	5517	0,86	5512	0,84	5460	0,88	-5	-52	-0,09	-0,94
Інша поточна дебіторська заборгованість	1094	0,17	1110	0,17	5918	0,96	16	4808	1,46	433,15

Продовження табл. 2.27

Гроші та їх еквіваленти	25875	4,01	182	0,03	476	0,08	-25693	294	-99,30	161,54
Інші оборотні активи	697	0,11	2787	0,43	417	0,07	2090	-2370	299,86	-85,04
Усього оборотних активів	645081	100,00	653775	100,00	619415	100,00	8694	-34360	1,35	-5,26

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Отже, аналізуючи дані таблиці 2.27, за 2018-2020 рр. відбулось спочатку збільшення оборотних активів на підприємстві у 2019 році на 1,35% та зменшення у 2020 році на 5,26% і становили 619415 тис. грн. Основними факторами такого зменшення у 2020 році було зменшення суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги.

Найбільшу частку у структурі оборотних активів протягом усього періоду дослідження займала дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги і у 2020 році вона становила 80,36%. На другому місці запаси із часткою 15,27%.

Отже, оцінюючи склад та структуру оборотних активів усіх підприємств, можемо зробити висновок, що сума оборотних активів зменшилася лише у ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»». Щодо структури, то в усіх підприємств переважає різного роду дебіторська заборгованість, що ми оцінюємо негативно, оскільки витягуються гроші з оборотів підприємств.

Саме тому необхідно детальніше розглянути дебіторську заборгованість підприємств. Розпочнемо з ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.28).

Отже, як видно з таблиці 2.28, за досліджуваний період величина дебіторської заборгованості значно збільшилася у абсолютних показниках на 228656 тис. грн., основне зростання відбулося у 2020 році (темп приросту 175%). У 2018-2019 роках переважну частку (понад 92%) займала дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, однак, у 2020 році 62,32% зайняла дебіторська заборгованість за розрахунками, зокрема з бюджетом, за рахунок якої відбулося значне збільшення дебіторської заборгованості загалом. Загалом негативним явищем є значна сума дебіторської заборгованості, оскільки це свідчить про відтягнення коштів з обороту підприємства іншими контрагентами.

Таблиця 2.28

Динаміка складу та структури дебіторської заборгованості

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	71950	94,99	102545	92,74	113648	37,33	30595	11103	42,52	10,83
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	3443	4,55	7778	7,03	189699	62,32	4335	181921	125,91	2338,92
за виданими авансами	852	1,12	1239	1,12	2837	0,93	387	1598	45,42	128,97
з бюджетом	0	0,00	6539	5,91	181700	59,69	6539	175161	-	2678,71
з нарахованих доходів	2591	3,42	0	0,00	5162	1,70	-2591	5162	-100,00	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	354	0,47	253	0,23	1056	0,35	-101	803	-28,53	317,39
Всього дебіторської заборгованості	75747	100,00	110576	100,00	304403	100,00	34829	193827	45,98	175,29

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

Наступним розглянемо дебіторську заборгованість ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.29).

Таблиця 2.29

Динаміка складу та структури дебіторської заборгованості

ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	324557	41,84	570137	62,10	565853	55,03	245580	-4284	75,67	-0,75
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	147439	19,01	112964	12,30	128447	12,49	-34475	15483	-23,38	13,71
за виданими авансами	25571	3,30	20344	2,22	30160	2,93	-5227	9816	-20,44	48,25
з бюджетом	121868	15,71	92620	10,09	98287	9,56	-29248	5667	-24,00	6,12
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	302902	39,04	234416	25,53	332824	32,37	-68486	98408	-22,61	41,98
Інша поточна дебіторська заборгованість	880	0,11	524	0,06	1109	0,11	-356	585	-40,45	111,64
Всього дебіторської заборгованості	775778	100,00	918041	100,00	1028233	100,00	142263	110192,00	18,34	12,00

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

Згідно таблиці 2.29, дебіторська заборгованість на даному підприємстві також кожного року зростала і у 2020 році становила 1028233 тис. грн. Протягом усього досліджуваного періоду у загальній структурі переважали дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків та у 2020 році їх частка становила 55,03% та 32,37% відповідно. Саме за рахунок цих складових відбулося загальне зростання дебіторської заборгованості.

Останньою розглянемо дебіторську заборгованість ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 2.30).

Таблиця 2.30

Динаміка складу та структури дебіторської заборгованості

ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки						Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	506994	96,25	544060	97,53	497735	95,00	37066	-46325	7,31	-8,51
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	18662	3,54	12647	2,27	20303	3,87	-6015	7656	-32,23	60,54
за виданими авансами	13145	2,50	7135	1,28	14843	2,83	-6010	7708	-45,72	108,03
з бюджетом	5517	1,05	5512	0,99	5460	1,04	-5	-52	-0,09	-0,94
Інша поточна дебіторська заборгованість	1094	0,21	1110	0,20	5918	1,13	16	4808	1,46	433,15
Всього дебіторської заборгованості	526750	100,00	557817	100,00	523956	100,00	31067	-33861	5,90	-6,07

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Згідно таблиці 2.30, ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» єдине з досліджуваних підприємств в якому дебіторська заборгованість незначно, але зменшилася. Отож, у 2020 році дебіторська заборгованість зменшилася на 6,07% за рахунок зменшення дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 8,51%, яка займає переважну частку у загальній структурі заборгованості – 95%.

Отож, проаналізувавши дебіторську заборгованість усіх підприємств можемо зробити висновок, що незважаючи на незначне її зниження на ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» все ж в усіх підприємств залишається велика сума дебіторської

заборгованості, що ми оцінюємо негативно, оскільки підприємство не може розраховувати на ці кошти для використання в обороті.

Проаналізувавши динаміку та структуру дебіторських заборгованостей підприємств доцільно буде провести оцінку дебіторських заборгованостей, розпочнемо оцінку з ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.31).

Таблиця 2.31

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2017-2016	2018-2017	2017-2016	2018-2017
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	79103	93161,5	207489,5	14058,5	114328	17,77	122,72
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	92505,5	110672,5	226435,5	18167	115763	19,64	104,6
Чистий дохід, тис. грн.	373344	470093	638817	96749	168724	25,91	35,89
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,86	0,84	0,92	-0,0133	0,07	-	-
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	76,28	71,34	116,93	-4,9321	45,59	-	-
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	4,72	5,05	3,08	0,33	-1,97	-	-

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К, С, Т, У]

Отже, коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість показав у 2018 році, що частка дебіторської заборгованості становила 86% у оборотних активах та протягом досліджуваного періоду мала тенденцію до зростання і у 2020 році становила уже 92 %. Така тенденція оцінюється негативно, тому у 2020 році дебітори розраховувались з підприємством аж через 117 днів, що є досить довготривалим періодом. Відповідно оборотність дебіторської заборгованості є незначною, у 2018 році дебітори розраховувались 5 разів, а у 2020 році – 3 рази . Якщо оцінювати динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості в цілому, то вона є негативною та свідчить про неефективне управління цією заборгованістю.

Наступним оцінимо дебіторську заборгованість ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.32).

Згідно таблиці 2.32 коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість протягом досліджуваного періоду майже не змінився і у 2020 році частка дебіторської заборгованості становила 59% у оборотних активах.

Таблиця 2.32

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2017-2016	2018-2017	2017-2016	2018-2017
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	794954,5	846909,5	973137	51955	126228	6,54	14,90
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	1456348	1485668	1637928	29320	152260	2,01	10,25
Чистий дохід, тис. грн.	5930417	6045836	7229422	115419	1183586	1,95	19,58
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,55	0,57	0,59	0,02	0,02	-	-
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	48,26	50,43	48,46	2,17	-1,97	-	-
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	7,46	7,14	7,43	-0,32	0,29	-	-

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н, Ф, Х, Ц]

У 2020 році дебітори розраховувались з підприємством через 49 днів, що є середнім періодом. Відповідно оборотність дебіторської заборгованості є незначною і протягом 2018-2020 років становить 7 днів. Якщо оцінювати динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості в цілому, то вона є негативною та вказує на неефективне управління цією заборгованістю.

І останнім проаналізуємо показники оцінки дебіторської заборгованості ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 2.33).

Таблиця 2.33

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2017-2016	2018-2017	2017-2016	2018-2017
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	500181	542283,5	540886,5	42102,50	-1397,00	8,42	-0,26
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	866036	649428	636595	-216608,00	-12833,00	-25,01	-1,98
Чистий дохід, тис. грн.	1031069	872880	892516	-158189,00	19636,00	-15,34	2,25
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,58	0,84	0,85	0,26	0,01	-	-
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	174,64	223,65	218,17	49,01	-5,48	-	-
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,06	1,61	1,65	-0,45	0,04	-	-

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С, Ш, Щ, Ю]

Згідно таблиці 2.33 коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість показав у 2018 році, що частка дебіторської заборгованості становила 58% у оборотних активах та протягом досліджуваного періоду мала тенденцію до зростання і у 2020 році становила уже 85%. Така тенденція оцінюється негативно, тому у 2020 році дебітори розраховувались з підприємством аж через 218 днів, що є досить довготривалим періодом. Відповідно оборотність дебіторської заборгованості є незначною і в середньому становила 2 рази. Якщо оцінювати динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості в цілому, то вона є негативною та свідчать про неефективне управління цією заборгованістю.

Отже, розглянувши показники оцінки дебіторської заборгованості усіх досліджуваних підприємств можемо зробити висновок, що підприємствам необхідно звернути увагу на свою дебіторську заборгованість, оскільки її оборотність досить низька і кошти на великий термін витягуються з обороту. Найгірша ситуація у ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», що уже відобразилося на кінцевому результаті підприємства – воно отримувало збиток.

Отже, підсумовуючи усі дослідження напрямів використання фінансових ресурсів підприємств можемо зробити висновок, що найкращу структуру та тенденції майна має ПрАТ «Монделіс Україна», оскільки співвідношення оборотних та необоротних активів має оптимальне значення (44% та 56% відповідно). У ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» переважають необоротні активи.

Найкращу структуру та тенденції необоротних активів мали ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна», де спостерігаємо зростання суми найбільшої статті – основних засобів та інших складових. ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» протягом досліджуваного періоду має зменшення суми необоротних активів та зокрема, суми основних засобів, що характеризуємо негативно, оскільки може свідчити про неконтрольовану втрату виробничого потенціалу підприємства.

В оборотних активах усіх підприємств переважає різного роду дебіторська заборгованість, що ми оцінюємо негативно, оскільки з обороту витягується значна сума коштів та є ризик неповернення боргів та виникнення збитків.

2.3. Оцінка ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства

Успіх будь-якого підприємства в ході його господарської діяльності залежить не лише від наявності в нього певних фінансових ресурсів, а й від ефективності їх використання. Оцінку формування фінансових ресурсів розпочнемо з оцінки фінансового стану. Фінансово стійким вважають підприємство, доходи якого стабільно перевищують витрати, у якого забезпечується відповідність вартості запасів і величини власних та позикових джерел їх формування, яке має можливість вільно маневрувати грошовими коштами з метою їх ефективного використання, не допускає невиправдано високої дебіторської та кредиторської заборгованості, має оптимальну структуру джерел фінансування (капіталу) і своєчасно розраховується за своїми зобов'язаннями.

Розпочнемо оцінку фінансової стійкості ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» , що дасть змогу зробити висновки на скільки запаси підприємства забезпечені стійкими джерелами їх формування (табл. 2.34).

Таблиця 2.34

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-364611	-399496	-807397	-34885	-407901
Надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	-334112	-376042	-749789	-41930	-373747
Надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	-334112	-376042	-728541	-41930	-352499
Тип фінансової стійкості	кризова	кризова	кризова	x	x

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К]

За результатами табл. 2.34 було встановлено, що протягом досліджуваного періоду на підприємстві наявна кризова фінансова стійкість, що свідчить про низьку платоспроможність і те, що підприємство залежить від кредиторів. Покращення типу фінансової стійкості варто зробити за рахунок збільшення власних джерел формування запасів та залучення більшої кількості зобов'язань для покращення діяльності підприємства.

Наступними розглянемо показники фінансової стійкості ПрАТ «Монделіс Україна» (табл.2.35).

Таблиця 2.35

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-930145	-830158	-662731	99987	167427
Надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	-930145	-796482	-609974	133663	186508
Надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	-888645	-767556	-585333	121089	182223
Тип фінансової стійкості	кризова	кризова	кризова	х	х

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н]

Згідно таблиці 2.35 на підприємстві ПрАТ «Монделіс Україна» також спостерігається кризовий тип фінансової стійкості. Отож, наявна нестача загальної величини основних фінансових джерел формування запасів. Покращення типу фінансової стійкості, як і в минулому випадку, варто зробити за рахунок збільшення власних джерел формування запасів та залучення більшої кількості зобов'язань для покращення діяльності підприємства.

Останніми розглянемо абсолютні показники фінансової стійкості ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»»(табл.2.36).

Як видно з таблиці 2.36, у 2018 році у підприємства наявний кризовий стан фінансової стійкості, однак протягом 2019-2020 років ситуація покращилася та фінансова стійкість стала нормальною. Нормальна фінансова стійкість досягнута за рахунок того, що підприємство для формування запасів використовує власні джерела і довгострокові позикові джерела (власний капітал і довгострокові зобов'язання).

Таблиця 2.36

**Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки**

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Надлишок (+) / нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-1140321	-953566	-945208	186755	8358
Надлишок (+) / нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	-935247	402135	365504	1337382	-36631
Надлишок (+) / нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	-83310	459078	420857	542388	-38221
Тип фінансової стійкості	кризова	нормальна	нормальна	x	x

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С]

Використання довгострокових зобов'язань для фінансування оборотних активів забезпечує зростання рентабельності власного капіталу за рахунок ефекту фінансового левериджу.

Розглянувши динаміку абсолютних показників фінансової стійкості підприємств необхідно дослідити відносні показники фінансової стійкості. Розпочнемо з дослідження ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.37).

Таблиця 2.37

**Динаміка відносних показників фінансової стійкості
ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки**

Показники	Нормативне значення	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.	
		2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Коефіцієнт автономії	$\geq 0,5$	0,55	0,63	0,63	0,08	0,00
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$< 0,5$	0,45	0,37	0,37	-0,08	0,00
Коефіцієнт фінансової залежності	< 2	1,81	1,58	1,59	-0,23	0,01
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	0,58	0,65	0,65	0,07	0,00
Коефіцієнт фінансового ризику	< 1	0,81	0,58	0,59	-0,23	0,01
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	-0,59	-0,40	-0,39	0,19	0,01
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	-32,62	-17,10	-41,33	15,52	-24,23
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	$> 0,1$	-3,69	-2,66	-2,29	1,02	0,37
Індекс постійного активу	зменшення	1,64	1,43	1,42	-0,21	-0,01

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К, С, Т, У]

Виходячи з даних таблиці 2.37, коефіцієнт автономії у 2018-2020 роках становив нормативне значення та у 2019 році збільшився на 0,08 відсотковий пункт в зв'язку зі збільшенням власного капіталу на 61,62%. Коефіцієнт концентрації позикового

капіталу також має нормативне значення. У 2018 році на 1 гривню власних коштів припадає 1,81 грн. активу, а у 2020 році на 1 гривню власних коштів припадає 1,59 грн. активу, що на 0,22 грн. менше. Коефіцієнт фінансової стійкості має нижче значення норми незважаючи на позитивну динаміку. Це означає, що підприємство більшою мірою залежить від зовнішніх кредиторів та інвесторів. При цьому частка власного капіталу, яка спрямована у необоротні активи зменшилася з 164% до 142%, що є позитивним.

Усі інші відносні показники фінансової стійкості не відповідали нормативним значенням, проте їх динаміка покращується. В цілому стан фінансової стійкості ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки є незадовільним.

Проаналізуємо відносні показники фінансової стійкості ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.38).

Таблиця 2.38

Динаміка відносних показників фінансової стійкості
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки

Показники	Нормативне значення	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.	
		2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Коефіцієнт автономії	≥0,5	0,43	0,49	0,52	0,05	0,04
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,57	0,51	0,48	-0,05	-0,04
Коефіцієнт фінансової залежності	<2	2,32	2,06	1,91	-0,26	-0,14
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	0,43	0,49	0,54	0,06	0,04
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	1,32	1,06	0,91	-0,26	-0,14
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	-0,31	-0,20	-0,05	0,10	0,16
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	-0,99	-0,81	-0,20	0,19	0,61
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	-0,31	-0,24	-0,06	0,06	0,19
Індекс постійного активу	зменшення	1,30	1,22	1,07	-0,08	-0,15

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н, Ф, Х, Ц]

Згідно таблиці 2.38, упродовж 2018-2019 років усі відносні показники фінансової стійкості ПрАТ «Монделіс Україна» не відповідали нормативним значенням. Однак у 2020 році деякі показники досягли норми.

Зокрема, на кінець 2018 року частка власного капіталу у фінансових ресурсах була наближена до норми і становила 43%, а у 2020 році – 52%, що є нормою. Відповідно частка зобов'язань зменшилася з 57% до 48% у 2020 році, що також у

межах нормативного значення. Сума активів, яка припадала на 1 грн. власних коштів зменшилася з 2,32 грн. до 2,06 грн. Частка капіталізованих джерел у фінансових ресурсах підприємства збільшилася з 43% до 54% так і не досягнувши нормативного значення. В розрахунку на 1 грн. власного капіталу на кінець 2018 року припадало 1,32 грн. зобов'язань, а на кінець 2020 року позначка становила 0,91 грн. При цьому частка власного капіталу, яка спрямована у необоротні активи зменшилася з 130 % до 101 %, що є позитивним. Усі інші показники не відповідають нормативним значенням, що ми оцінюємо негативно. В цілому стан фінансової стійкості ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки є незадовільним, тому що стан половини показників не відповідає нормативним значенням.

Таблиця 2.39

Динаміка відносних показників фінансової стійкості
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки

Показники	Нормативне значення	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.	
		2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Коефіцієнт автономії	≥0,5	0,12	0,15	0,10	0,03	-0,05
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,88	0,85	0,90	-0,03	0,05
Коефіцієнт фінансової залежності	<2	8,28	6,79	10,00	-1,50	3,21
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	0,23	0,91	0,90	0,68	-0,01
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	7,28	5,79	9,00	-1,50	3,21
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	-3,63	1,89	2,82	5,52	0,92
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	-9,19	5,32	4,87	14,52	-0,46
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	-0,44	0,28	0,28	0,72	0,00
Індекс постійного активу	зменшення	5,51	4,29	6,21	–	–

Джерело: складено автором на основі додатків [II, P, C, III, III, III, III]

Отже, впродовж досліджуваного періоду усі відносні показники фінансової стійкості ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» не відповідали нормативним значенням.

На кінець 2018 року частка власного капіталу у фінансових ресурсах становила 12%, а у 2020 році – 10 %. Відповідно частка зобов'язань збільшилася з 88% до 90% . Сума активів, яка припадала на 1 грн. власних коштів збільшилась з 8,28 грн. до 10,00 грн. Частка капіталізованих джерел у фінансових ресурсах підприємства збільшилася з 23% до 90%. В розрахунку на 1 грн. власного капіталу на кінець 2018 року

припадало 7,28 грн. зобов'язань, а на кінець 2020 року позначка становила 9,00 грн. Частка власного капіталу підприємства якою можна маневрувати перевищувала нормативне значення і у 2020 році становила 282%. Також, забезпечення запасів власними оборотними коштами у 2019-2020 роках перетнуло своє нормативне значення і становило 5,32% та 4,87% відповідно, що мало тенденцію до зменшення та є позитивним. За аналізований період частка запасів, яка сформувалася за рахунок власного оборотного капіталу у 2019-2020 роках становила 28%, що оцінюється позитивно. В цілому стан фінансової стійкості ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки є незадовільним, тому що стан усіх показників не відповідає нормативним значенням.

Наступним етапом проводитиметься оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. Розпочнемо з показників ліквідності та платоспроможності. Ліквідність визначають як спроможність окремих видів майнових цінностей швидко перетворюватися в грошові кошти без втрати своєї поточної вартості в умовах кон'юнктури ринку, що склалася. Спершу оцінимо ліквідність ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.40).

Таблиця 2.40

Показники ліквідності балансу

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки

Групи активів	Роки			Групи пасивів	Роки		
	2018	2019	2020		2018	2019	2020
A1	1616	422	1574	П1	412139	488646	1051565
A2	75747	110576	299241	П2	0	0	21248
A3	10602	22382	18676	П3	30499	23454	57608
A4	87965	133380	319491	П4	549086	887416	1892673
Баланс	991 724	1 399 516	3 001 846	Баланс	991 724	1 399 516	3 001 846
Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.				Рівень покриття зобов'язань, %			
A1-П1	-410523	-488224	-1049991	A1/П1*100	0,39	0,09	0,15
A2-П2	75747	110576	277993	A2/П2*100	-	-	1408,33
A3-П3	-19897	-1072	-38932	A3/П3*100	34,76	95,43	32,42
A4-П4	-461121	-754036	-1573182	A4/П4*100	16,02	15,03	16,88

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К, С, Т, У]

З таблиці 2.40 видно, що баланс ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за звітний період не є абсолютно ліквідним, оскільки не виконується умова $A1 > П1$

та $A3 > P3$ протягом періоду дослідження. Невиконання першої умови означає, що на підприємстві спостерігалась велика сума кредиторської заборгованості, для погашення якої у повній мірі не вистачало високоліквідних активів. При цьому на кінець 2018 року високоліквідні активи покривали найбільш термінові пасиви на 39%, проте на кінець 2020 року – лише на 15%. Тобто відбулось зростання платіжної недостатності в динаміці, що оцінюється негативно. Невиконання третьої умови означає те, що у підприємства немає достатнього обсягу запасів, товарів та інших активів, що повільно реалізуються.

Негативно також слід оцінити зменшення рівня покриття довгострокових пасивів повільно ліквідними активами та зростання частки власного капіталу, що була спрямована на фінансування необоротних активів.

Наступними розглянемо показники ліквідності ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.41).

Таблиця 2.41

Показники ліквідності балансу
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки

Групи активів	Роки			Групи пасивів	Роки		
	2018	2019	2020		2018	2019	2020
A1	262605	93539	256190	П1	1935595	1743116	1894974
A2	775778	918041	1028233	П2	41500	71226	24641
A3	474855	446516	533336	П3	0	33676	52757
A4	1965317	2133836	2310587	П4	1501462	1743914	2155974
Баланс	3478557	3591932	4128346	Баланс	3478557	3591932	4128346
Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.				Рівень покриття зобов'язань, %			
A1-П1	-1672990	-1649577	-1638784	A1/П1*100	13,57	5,37	13,52
A2-П2	734278	846815	1003592	A2/П2*100	1869,34	1288,91	4172,85
A3-П3	474855	412840	480579	A3/П3*100	-	1325,92	1010,93
A4-П4	463855	389922	154613	A4/П4*100	130,89	122,36	107,17

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н, Ф, Х, Ц]

Згідно таблиці 2.41, впродовж аналізованого періоду баланс підприємства не відповідав критеріям абсолютної ліквідності через невиконання першої та четвертої умов. Найбільш ліквідних активів не вистачає для покриття термінових пасивів,

спостерігалися платіжні нестачі по цим групам, а рівень покриття у 2020 році становив лише 13,52%.

Швидко ліквідні активи повністю покривали короткострокові пасиви впродовж досліджуваного періоду. Щодо активів, що повільно реалізуються, то вони теж повністю покривали довгострокові пасиви, що оцінюється позитивно. Нерівність $A4 < П4$ протягом звітного періоду не виконується, що свідчить про відсутність у підприємства власного капіталу, який скеровується на формування оборотних активів.

Таблиця 2.42

Показники ліквідності балансу

ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки

Групи активів	Роки			Групи пасивів	Роки		
	2018	2019	2020		2018	2019	2020
A1	25875	182	476	П1	636632	101708	103992
A2	526750	557817	523956	П2	851937	56943	55353
A3	92456	95776	94983	П3	205074	1355701	1310712
A4	1281167	1122322	1014030	П4	232605	261745	163388
Баланс	1926248	1776097	1633445	Баланс	1926248	1776097	1633445
Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.				Рівень покриття зобов'язань, %			
A1-П1	-610757	-101526	-103516	A1/П1*100	4,06	0,18	0,46
A2-П2	-325187	500874	468603	A2/П2*100	61,83	979,61	946,57
A3-П3	-112618	-1259925	-1215729	A3/П3*100	45,08	7,06	7,25
A4-П4	1048562	860577	850642	A4/П4*100	550,79	428,78	620,63

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С, Ш, Щ, Ю]

Таким чином, у 2020 р. баланс підприємства не відповідав критеріям абсолютної ліквідності, оскільки виконувалася лише умова $A2 > П2$. Найбільш ліквідні активи практично не покривали термінові пасиви та рівень покриття зменшився до 0,46%. Швидко ліквідні активи повністю покривали короткострокові пасиви впродовж досліджуваного періоду. Щодо активів, що повільно реалізуються, то вони не повністю покривали довгострокові пасиви, що оцінюється негативно. Рівень покриття становив у 2018 році 45,08% та зменшився до 7,25% у 2020 році. Умова покриття постійними пасивами активів, що важко реалізуються також не була

виконана, що свідчить про відсутність у підприємства власного капіталу, який скеровується на формування оборотних активів.

Таблиця 2.43

Динаміка відносних показників ліквідності

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки

Показники	Нормативне значення	Роки			Абсолютний приріст	
		2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,25	0,004	0,001	0,001	0,00	0,00
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	0,19	0,23	0,28	0,04	0,05
Коефіцієнт загальної ліквідності	1-2	0,21	0,27	0,30	0,06	0,02
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5-0,7	0,02	0,04	0,02	0,02	-0,03

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К, С, Т, У]

Розрахунки відображені в таблиці 2.43 показують, що на початок і кінець звітного періоду підприємство має досить низький рівень усіх показників ліквідності. Жоден з показників не досяг нормативного значення. Це пояснюється передусім високою часткою поточних зобов'язань в структурі джерел фінансування. Коефіцієнт абсолютної ліквідності далекий від свого нормативного значення, що означає, що на підприємстві немає достатньої частини поточних зобов'язань, яку підприємство може погасити негайно за рахунок найліквідніших активів. Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів показав, що підприємство неспроможне, у випадку необхідності розпродажу, погасити короткострокові борги запасами підприємства. Загалом, ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» має недостатній рівень платоспроможності та ліквідності.

Наступними розглянемо відносні показники ліквідності ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.44).

Згідно таблиці 2.43, усі показники ліквідності не відповідають нормативним значенням, однак наявна позитивна тенденція і у 2020 коефіцієнти наблизилися до нормативних значень. Коефіцієнт абсолютної ліквідності не досягає свого нормативного значення, що означає, що на підприємстві немає достатньої частини поточних зобов'язань, яку підприємство може погасити негайно за рахунок найбільш ліквідних активів. Коефіцієнт швидкої ліквідності протягом досліджуваного періоду майже досяг свого нормативного значення, що оцінюється позитивно, тому платіжні

Таблиця 2.44

Динаміка відносних показників ліквідності
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки

Показники	Нормативне значення	Роки			Абсолютний приріст	
		2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,25	0,13	0,05	0,13	-0,08	0,08
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	0,53	0,56	0,67	0,03	0,11
Коефіцієнт загальної ліквідності	1-2	0,77	0,80	0,95	0,04	0,14
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5-0,7	0,24	0,25	0,27	0,01	0,02

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н, Ф, Х, Ц]

можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань є достатніми. Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів показав, що підприємство недостатньо спроможне, у випадку необхідності розпродажу, погасити короткострокові борги запасами підприємства.

Останніми розглянемо відносні показники ліквідності ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»»(табл. 2.44).

Таблиця 2.44

Динаміка відносних показників ліквідності
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»»за 2018-2020 роки

Показники	Нормативне значення	Роки			Абсолютний приріст	
		2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,25	0,017	0,001	0,003	-0,02	0,00
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	0,37	3,52	3,29	3,15	-0,23
Коефіцієнт загальної ліквідності	1-2	0,43	4,12	3,89	3,69	-0,23
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5-0,7	0,14	0,91	0,91	0,77	0,00

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С, Ш, Щ, Ю]

Отже, з таблиці 2.44 видно, що усі показники, окрім коефіцієнта абсолютної ліквідності перевищують свої нормативні значення. Коефіцієнт абсолютної ліквідності не досягає свого нормативного значення, що означає, що на підприємстві немає достатньої частини поточних зобов'язань, яку підприємство може погасити негайно за рахунок найбільш ліквідних активів. У коефіцієнта швидкої ліквідності помітне перевиконання нормативного значення, що оцінюється позитивно. Коефіцієнти загальної ліквідності та ліквідності при мобілізації коштів також перевищують свої нормативні значення.

Наступними розглянемо показники ділової активності. Динаміка загальних показників ділової активності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» відображена в таблиці 2.45.

Таблиця 2.45

Динаміка загальних показників господарської діяльності
ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	892819,5	1195620	2200681	302801	1005061	33,92	84,06
Чистий дохід, тис. грн.	373344	470093	638817	96749	168724	25,91	35,89
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	11125	8330	5257	-2795	-3073	-25,12	-36,89

Джерело: складено автором на основі додатків [С, Т, У]

Як прослідковуємо з наведених показників, за 2018-2020 рр. співвідношення темпів зростання основних абсолютних характеристик ділової активності підприємства не було оптимальним. За зростання обсягу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2020 році проти попереднього року, на 35,89% сума інвестованого капіталу збільшилася аж на 84,06%, однак, обсяг чистого прибутку підприємства зменшився на 36,89%. Таким чином, не виконується співвідношення, яке є найбільш бажаним між типовими значеннями основних абсолютних характеристик ділової активності.

Таблиця 2.46

Динаміка загальних показників господарської діяльності
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	3361425	3535245	3860139	173820	324895	5,17	9,19
Чистий дохід, тис. грн.	5930417	6045836	7229422	115419	1183586	1,95	19,58
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	450628	557543	532060	106915	-25483	23,73	-4,57

Джерело: складено автором на основі додатків [Ф, Х, Ц]

Згідно даних таблиці 2.46 на ПрАТ «Монделіс Україна» також не виконується «золоте правило економіки». Впродовж аналізованого періоду інвестований капітал підприємства збільшився на 9,19% у 2020 році. При цьому чистий дохід зріс на

19,58%, а чистий прибуток зменшився на 4,57%. Незважаючи на суттєве (на 19,58 %) зростання чистого доходу, динаміку всієї господарської діяльності треба оцінити як незадовільну.

Таблиця 2.47

Динаміка загальних показників господарської діяльності
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	2180906	1851173	1704771	-329734	-146402	-15,12	-7,91
Чистий дохід, тис. грн.	1031069	872880	892516	-158189	19636	-15,34	2,25
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-98028	-28678	-96699	69350	-68021	-70,75	237,19

Джерело: складено автором на основі додатків [Ш, Щ, Ю]

Як прослідковуємо з наведених показників, за 2018-2020 рр. співвідношення темпів зростання основних абсолютних характеристик ділової активності підприємства не було оптимальним, більше того, воно критичне, оскільки у підприємства зменшуються усі показники та наявний збиток. Тому динаміку усієї господарської діяльності треба оцінити як критичну.

Наступним варто дослідити формування прибутку підприємств. Розпочнемо з ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (табл. 2.48)

Згідно даних таблиці 2.48, чистий прибуток підприємства зменшувався протягом досліджуваного періоду: у 2019 році на 2795 тис. грн. (-25,1%) порівняно з попереднім роком, та на 3073 тис. грн. (-36,9%) у 2020 році, що оцінюється вкрай негативно. Незважаючи на такий спад чистого прибутку, сума чистого доходу постійно зростала, однак, сума собівартості зростала швидшими темпами – у 2020 році темп приросту становив 35,9% проти 41,2% відповідно. Невиправдано зросли також адміністративні та інші операційні витрати, що у 2020 році призвело до збитку від операційної діяльності (-6939 тис. грн.). У 2019 та 2020 роках виплачувалися дивіденди у сумі 2591 тис. грн. та 20000 тис. грн. відповідно. При цьому прибуток до оподаткування також з кожним роком зменшувався. В цілому, оцінюємо негативно динаміку формування фінансових результатів даного підприємства.

Таблиця 2.48

Динаміка формування фінансових результатів ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки

Показники, тис. грн.	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Чистий дохід	373344	470093	638817	96749	168724	25,9	35,9
Собівартість	318238	393995	556236	75757	162241	23,8	41,2
Валовий прибуток	55106	76098	82581	20992	6483	38,1	8,5
Адміністративні витрати	29950	34322	42484	4372	8162	14,6	23,8
Витрати на збут	4568	5794	6629	1226	835	26,8	14,4
Інші операційні доходи	4088	6768	1840	2680	-4928	65,6	-72,8
Інші операційні витрати	12789	35072	42247	22283	7175	174,2	20,5
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	11887	7678	-6939	-4209	-14617	-35,4	-190,4
Інвестиційний дохід (дивіденди)	2591	0	20000	-2591	20000	-100,0	-
Фінансові доходи	0	69894	66180	69894	-3714	-	-5,3
Фінансові витрати	1401	67736	71888	66335	4152	4 734,8	6,1
Прибуток до оподаткування	13077	9836	7353	-3241	-2483	-24,8	-25,2
Витрати з податку на прибуток	1952	1506	2096	-446	590	-22,8	39,2
Чистий прибуток (збиток)	11125	8330	5257	-2795	-3073	-25,1	-36,9

Джерело: складено автором на основі додатків [С, Т, У]

Наступним розглянемо динаміку формування фінансових результатів ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.49).

Таблиця 2.49

Динаміка формування фінансових результатів ПАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки

Показники, тис.грн.	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Чистий дохід	5930417	6045836	7229422	115419	1183586	1,9	19,6
Собівартість	4902956	4879849	5946816	-23107	1066967	-0,5	21,9
Валовий прибуток	1027461	1165987	1282606	138526	116619	13,5	10,0
Адміністративні витрати	231991	262153	248320	30162	-13833	13,0	-5,3
Витрати на збут	261622	347498	289606	85876	-57892	32,8	-16,7
Інші операційні доходи	115445	122002	38790	6557	-83212	5,7	-68,2
Інші операційні витрати	38180	17826	144151	-20354	126325	-53,3	708,7
Прибуток від операційної діяльності	611113	660512	639319	49399	-21193	8,1	-3,2
Фінансові доходи	67043	54067	30706	-12976	-23361	-19,4	-43,2
Фінансові витрати	1908	20150	13247	18242	-6903	956,1	-34,3
Інші доходи	444	0	0	-444	0	-100,0	-
Інші витрати	113495	17638	5760	-95857	-11878	-84,5	-67,3

Продовження табл. 2.49

Прибуток до оподаткування	563197	676791	651018	113594	-25773	20,2	-3,8
Витрати з податку на прибуток	112569	119248	118958	6679	-290	5,9	-0,2
Чистий прибуток (збиток)	450628	557543	532060	106915	-25483	23,7	-4,6

Джерело: складено автором на основі додатків [Ф, Х, Ц]

Отож, чистий прибуток ПрАТ «Монделіс Україна» у 2019 році збільшився на 23,7% відносно попереднього року, однак у 2020 році сума зменшилася на 4,6% та становила 532060 тис. грн. Таким змінам у 2020 році сприяли зменшення інших операційних та фінансових доходів (на -68,2% та -43,2% відповідно) та значне збільшення інших операційних витрат (на 126325 тис. грн.). Чистий дохід та собівартість протягом досліджуваного періоду постійно зростали практично однаковим темпом. Адміністративні витрати, витрати на збут, фінансові витрати та інші витрати у 2020 році значно зменшилися, що ми оцінюємо позитивно. В цілому, динаміка формування фінансових результатів даного підприємства є нормальною.

Останньою розглянемо динаміку формування фінансових результатів ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 2.50).

Таблиця 2.50

Динаміка формування фінансових результатів ПАТ
«Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки

Показники, тис.грн.	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Чистий дохід	1031069	872880	892516	-158189	19636	-15,3	2,2
Собівартість	790407	699846	717670	-90561	17824	-11,5	2,5
Валовий прибуток	240662	173034	174846	-67628	1812	-28,1	1,0
Адміністративні витрати	39983	41577	41893	1594	316	4,0	0,8
Витрати на збут	137456	147525	191261	10069	43736	7,3	29,6
Інші операційні доходи	8606	16791	14970	8185	-1821	95,1	-10,8
Інші операційні витрати	49521	52654	46548	3133	-6106	6,3	-11,6
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	22308	(51931)	(89886)	-74239	-37955	-332,8	73,1
Дохід від участі в капіталі	628	157	0	-471	-157	-75,0	-100,0
Фінансові доходи	63252	252206	502	188954	-251704	298,7	-99,8
Фінансові витрати	211517	207772	25089	-3745	-182683	-1,8	-87,9
Інші доходи	0	0	18	0	18	-	-
Втрати від участі в капіталі	0	-20522	0	-20522	20522	-	-100,0
Інші витрати	1855	4476	85	2621	-4391	141,3	-98,1
Прибуток (збиток) до оподаткування	(127812)	(32338)	(114540)	95474	-82202	-74,7	254,2

Продовження табл. 2.50

Витрати з податку на прибуток	29156	3660	17841	-25496	14181	-87,4	387,5
Чистий прибуток (збиток)	(98656)	(28678)	(96699)	69978	-68021	-70,9	237,2

Джерело: складено автором на основі додатків [Ш, Щ, Ю]

Згідно таблиці 2.50, ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» протягом досліджуваного періоду отримувало збиток, який у 2019 році зменшився на 70,9% проти попереднього року, а у 2020 році знову зріс утричі і становив -96699 тис. грн., що ми оцінюємо вкрай негативно. У 2018 році підприємство ще отримало прибуток від операційної діяльності у сумі 22380 тис. грн., та протягом 2018-2019 років уже спостерігався збиток, який у 2020 році становив 89886 тис. грн. Цьому сприяло значне зменшення чистого доходу та збільшення витрат на збут. Загалом динаміку формування фінансових результатів ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» ми оцінюємо негативно, оскільки підприємство 3 роки поспіль отримує збиток, що в майбутньому може призвести до банкрутства.

Далі розглянемо наскільки рентабельним є ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», оскільки показники рентабельності вказують на те наскільки ефективно використовується майно підприємства (табл. 2.51).

Таблиця 2.51

Динаміка показників рентабельності

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки, %

Показники	Роки			Абсолютний приріст	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Валова рентабельність продукції	14,8	16,2	12,9	1,4	-3,3
Операційна рентабельність продукції	3,2	1,6	-1,1	-1,6	-2,7
Чиста рентабельність продажів	3,0	1,8	0,8	-1,2	-0,9
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації	17,3	19,3	14,8	2,0	-4,5
Рентабельність продукції за витратами на її виробництво та збут	15,6	17,5	13,6	1,9	-3,9
Рентабельність (збитковість) операційної діяльності	3,3	1,6	(1,1)	-1,6	-2,7
Операційна рентабельність (збитковість) активів	1,3	0,6	(0,3)	-0,7	-1,0
Чиста рентабельність активів	1,2	0,7	0,2	-0,5	-0,5
Чиста рентабельність власного капіталу	2,0	1,2	0,4	-0,9	-0,8
Чиста рентабельність довгострокових інвестицій	1,9	1,1	0,4	-0,8	-0,8
Рентабельність основних засобів	1,7	1,4	0,4	-0,3	-1,0
Рентабельність оборотних активів	12,0	7,5	2,3	-4,5	-5,2

Джерело: складено автором на основі додатків [Ж, Й, К, С, Т, У]

Як видно з таблиці 2.51, на 1 гривню чистого доходу припадає 15 коп. валового прибутку, 3 коп. прибутку від операційної діяльності, 3 коп. чистого прибутку у 2018 році, однак, за два роки ці показники погіршились до 13 коп., -1,1 коп. та 1 коп. відповідно. Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації зменшилась до 14,8% у 2020 році. Також, наявна операційна та чиста прибутковість активів, проте їх значення також погіршились протягом двох останніх років (з 1,3% та 1,2% у 2018 році до -1,1% та -0,3% відповідно у 2020 році). Рентабельність основних засобів та рентабельність оборотних активів також значно зменшилася.

Наступними розглянемо показники рентабельності ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 2.52).

Таблиця 2.52

Динаміка показників рентабельності
ПрАТ «Монделіс Україна» за 2018-2020 роки, %

Показники	Роки			Абсолютний приріст	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Валова рентабельність продукції	17,3	19,3	17,7	2,0	-1,5
Операційна рентабельність продукції	10,3	10,9	8,8	0,6	-2,1
Чиста рентабельність продажів	7,6	9,2	7,4	1,6	-1,9
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації	21,0	23,9	21,6	2,9	-2,3
Рентабельність продукції за витратами на її виробництво та збут	19,0	21,2	19,8	2,2	-1,5
Рентабельність операційної діяльності	11,2	12,0	9,6	0,7	-2,3
Операційна рентабельність активів	18,2	18,7	16,6	0,5	-2,1
Чиста рентабельність активів	13,4	15,8	13,8	2,4	-2,0
Чиста рентабельність власного капіталу	27,7	34,4	27,3	6,7	-7,1
Чиста рентабельність довгострокових інвестицій	27,7	33,7	26,7	6,0	-7,0
Рентабельність основних засобів	33,9	36,4	33,6	2,5	-2,8
Рентабельність оборотних активів	30,9	37,5	32,5	6,6	-5,0

Джерело: складено автором на основі додатків [Л, М, Н, Ф, Х, Ц]

За досліджуваний період можна зробити висновки, що протягом 2020 р. у порівнянні з 2019 р. відбулося зменшення усіх показників рентабельності ПрАТ «Монделіс Україна», що характеризується негативно. Рівень рентабельності усіх базових показників зменшився, що свідчить про те, що майно підприємства використовується неефективно, що в свою чергу негативно впливає на діяльність

підприємства. Однак, якщо порівнювати з показниками ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» показники рентабельності є значно кращими.

Останніми розглянемо показники рентабельності ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»»(табл. 2.53).

Таблиця 2.53

Динаміка показників рентабельності (збитковості)
ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» за 2018-2020 роки, %

Показники	Роки			Абсолютний приріст	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Валова рентабельність продукції, %	23,3	19,8	19,6	-3,5	-0,2
Операційна рентабельність (збитковість) продукції, %	2,2	(5,9)	(10,1)	-8,1	-4,1
Чиста рентабельність (збитковість) продажів, %	(9,5)	(3,3)	(10,8)	6,2	-7,5
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації, %	30,4	24,7	24,4	-5,7	-0,4
Рентабельність продукції за витратами на її виробництво та збут, %	24,9	19,5	18,4	-5,4	-1,1
Рентабельність (збитковість) операційної діяльності, %	2,2	(5,5)	(9,0)	-7,7	-3,5
Операційна рентабельність (збитковість) активів, %	1,0	(2,8)	(5,3)	-3,8	-2,5
Чиста рентабельність (збитковість) активів, %	(4,5)	(1,5)	(5,7)	2,9	-4,1
Чиста рентабельність (збитковість) власного капіталу, %	(18,2)	(11,6)	(45,5)	6,6	-33,9
Чиста рентабельність (збитковість) довгострокових інвестицій, %	(13,0)	(2,8)	(6,3)	10,2	-3,5
Рентабельність (збитковість) основних засобів, %	(10,3)	(3,6)	(13,0)	6,7	-9,4
Рентабельність (збитковість) оборотних активів, %	(11,3)	(4,4)	(15,2)	6,9	-10,8

Джерело: складено автором на основі додатків [П, Р, С, Ш, Щ, Ю]

За досліджуваний період можна зробити висновки, що протягом 2020 р. у порівнянні з 2019 р. відбулося зменшення усіх показників рентабельності ПАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», що характеризується негативно. Рівень рентабельності усіх базових показників зменшився, що свідчить про те, що майно підприємства використовується неефективно, що в свою чергу негативно впливає на діяльність підприємства. Загалом, майже усі показники досягли від'ємного значення, тому, можна зробити висновок, що динаміка показників рентабельності не лише негативна, а й найгірша в порівнянні з іншими досліджуваними підприємствами.

Отож, здійснивши оцінку ефективності формування та використання фінансових ресурсів усіх досліджуваних підприємств можемо зробити висновок, що підприємства не досить ефективно розпоряджаються своїми ресурсами та їм необхідно прийняти заходи для покращення ефективності використання майна.

Протягом досліджуваного періоду у ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна» спостерігається кризовий стан фінансової стійкості. Лише у ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» нормальний тип фінансової стійкості. Покращення типу фінансової стійкості варто зробити за рахунок збільшення власних джерел формування запасів та залучення більшої кількості зобов'язань для покращення діяльності підприємства.

Оцінивши відносні показники фінансової стійкості усіх підприємств було виявлено, що більшість показників були поза межами нормативних значень. Це вказує на значну залежність підприємств від кредиторів. Фінансова стійкість усіх підприємств є незадовільною.

Показники ліквідності показали наступне: баланс ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за звітний період не є абсолютно ліквідним, оскільки не виконується умова $A1 > П1$ та $A3 > П3$ протягом періоду дослідження. Баланс ПрАТ «Монделіс Україна» не є абсолютно ліквідним, оскільки не виконуються умови $A1 > П1$ та $A4 < П4$. Найгірша ситуація у ПАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», оскільки тут виконувалася лише умова $A2 > П2$. В усіх підприємствах наявна проблема з тим, що на у них спостерігалась велика сума кредиторської заборгованості, для погашення якої у повній мірі не вистачало високоліквідних активів та немає достатнього обсягу запасів, товарів та інших активів, що повільно реалізуються. Отож, можемо зробити висновок, що майно підприємств використовується не зовсім ефективно.

Проаналізувавши показники рентабельності можемо стверджувати, що найбільш критична ситуація у ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», оскільки переважна більшість показників від'ємні, тому, що підприємство отримує збиток. Тобто від'ємна рентабельність, на відміну від додатної, означає збиток одержаний з кожної гривні коштів вкладених у підприємство. Щодо показників рентабельності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна», то протягом 2020 р. у порівнянні з 2019 р. відбулося зменшення усіх показників рентабельності, що характеризується негативно. Тому, для підприємств необхідно розробити систему необхідних дій та заходів задля підвищення ефективності формування та використання фінансових ресурсів.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПРАТ «КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН», ПРАТ «ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «КОНТІ»» ТА ПРАТ «МОНДЕЛІС УКРАЇНА»

3.1. Удосконалення структури джерел формування фінансових ресурсів підприємств

Ефективна діяльність суб'єкта господарювання залежить від наявності достатнього обсягу фінансових ресурсів та подальшого їх використання. Але не лише наявність фінансових ресурсів є запорукою успішної підприємницької діяльності, важливу роль відіграє структура джерел їх формування. Для того, щоб правильно сформувати фінансові ресурси та вибрати оптимальну структуру їх джерел необхідно, перш за все, визначити на які цілі вони будуть використовуватись або ж до яких статей активу будуть приєднуватись до того, як принесуть прибуток. Саме тому, щоб визначити, які кошти для цього краще використати – власні чи позикові, необхідно оптимізувати структуру джерел фінансування.

О. І. Мартянов визначає оптимізацію структури капіталу як «важливий етап стратегічного аналізу капіталу, який полягає у визначенні такого співвідношення між вартістю, втіленою у кошти підприємства, які йому належать і приносять прибуток, та вартістю, інвестованою в грошові кошти, що залучаються на основі їх повернення, за умови якого досягається максимальна ефективність діяльності підприємства» [25]. Основними завданнями оптимізації структури капіталу є:

- сформувати структуру капіталу таким чином, щоб це забезпечило розвиток підприємства;
- створення умов, за яких підприємство отримує максимальний прибуток.

Оптимізація структури джерел формування залежить від специфіки діяльності конкретного підприємства, проте в деяких країнах діють нормативи (співвідношення)

між власними і позиковими коштами. Так наприклад, в Росії застосовують співвідношення 50/50, в США – 60/40, а в Японії – 30/70.

Оптимальну структуру капіталу, тобто співвідношення між позиковими коштами і власним капіталом, можна визначити, користуючись ефектом фінансового левериджу. Це класичний підхід щодо визначення оптимальної структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності за прийняттого рівня фінансових ризиків.

Учені визначають розрахунок ефекту фінансового левериджу за наступною формулою:

$$\text{«ЕФЛ} = (1 - C_{\text{пп}}) * (EP - П_{\text{к}}) * \text{ПК} / \text{ВК}, \quad (3.1)$$

де ЕФЛ – ефект фінансового левериджу, що полягає в прирості коефіцієнта рентабельності власного капіталу, %;

$C_{\text{пп}}$ – ставка податку на прибуток;

EP – економічна рентабельність активів (відношення валового прибутку до середньої вартості активів), %;

$П_{\text{к}}$ – середньозважена ставка за кредитами, %;

ПК – середня величина позикового капіталу;

ВК – середня сума власного капіталу;» [26].

О. О. Сініцин виділяє у формулі три основні складові:

1. «Податковий коректор фінансового левериджу $(1 - C_{\text{пп}})$, який вказує в якій мірі проявляється ЕФЛ у зв'язку з різним рівнем оподаткування прибутку. Даний показник не залежить від діяльності компанії, однак підприємства все ж можуть вплинути на нього, до прикладу за різними видами діяльності використовувати диференційовані ставки оподаткування прибутку або користуватися податковими пільгами;

2. Диференціал фінансового левериджу $(EP - П_{\text{к}})$, який характеризує різницю між коефіцієнтом валової рентабельності активів і середнім розміром відсотка за кредит.

3. Коефіцієнт фінансового левериджу $\text{ПК} / \text{ВК}$, характеризує суму позикового капіталу, яку використовує підприємство, у розрахунку на одиницю власного капіталу.» [27].

Відомо, що для підприємства буде вигідним залучення додаткових обсягів позикового капіталу, якщо це приводить до зростання фінансового левериджу. Граничні межі доцільного використання залученого капіталу полягають у порівнянні величини ефекту фінансового важеля із його рекомендованими значеннями. Даний діапазон учені визначають «у межах 30–50% від величини економічної рентабельності активів» [28]. У випадку, коли таке значення перевищує 50%, у підприємства виникають значні ризики щодо його ліквідності та платоспроможності.

Отже, розглянемо наявну структуру джерел фінансових ресурсів ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» у 2020 році та можливі напрями її оптимізації (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Розрахунок оптимальної структури капіталу за критерієм максимальної рентабельності власного капіталу ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»

Показники	Варіанти структури капіталу							
	1	2	3	4	5 (2020 рік)	6	7	8
Сума власного капіталу, тис. грн.	1390044,5	1390044,5	1390044,5	1390044,5	1390044,5	1390044,5	1390044,5	1390044,5
Можлива сума позикового капіталу, тис. грн.	0,00	154449,39	347511,13	595733,36	810636,50	1390044,5	2085066,75	3243437,17
Загальна сума капіталу, тис. грн.	1390044,50	1544493,89	1737555,63	1985777,86	2200681,0	2780089,00	3475111,25	4633481,67
Частка власного капіталу, %	100,00	90,00	80	70	63,16	50,00	40,00	30,00
Частка позикового капіталу, %	0,00	10,00	20	30	36,84	50,00	60,00	70,00
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,00	0,11	0,25	0,43	0,58	1,00	1,50	2,33
Економічна рентабельність активів, %	3,60	3,60	3,60	3,60	3,60	3,60	3,60	3,60
Ставка відсотка за кредит без ризику (мінімальна), %	8,28	8,28	8,28	8,28	8,28	8,28	8,28	10,90
Премія за ризик, %	0,00	0,11	0,25	0,43	0,58	1,00	1,50	2,33
Ставка відсотка за кредит з урахуванням ризику, %	0,00	8,39	8,53	8,71	8,87	9,28	9,78	13,23
Сума прибутку без відсотків за кредит, тис. грн.	50041,60	55601,78	62552,00	71488,00	79241,00	100083,20	125104,01	166805,34
Сума сплачених відсотків, тис. грн.	0,00	12960,02	29642,70	51879,86	71888,00	128996,13	203919,53	429214,85
Сума прибутку з урахуванням сплати відсотків, тис. грн.	50041,60	42641,76	32909,30	19608,14	7353,00	-28912,93	-78815,52	-262409,51
Ставка податку на прибуток у десятковому вираженні	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18

Продовження табл.3.1

Сума чистого прибутку, тис. грн.	41034,11	34966,24	26985,63	16078,67	6029,46	-23708,60	-64628,73	-215175,80
Рентабельність власного капіталу, %	2,95	2,52	1,94	1,16	0,43	-1,71	-4,65	-15,48
Приріст рентабельності власного капіталу (ЕФЛ), %	0,00	-0,44	-1,01	-1,80	-2,52	-4,66	-7,60	-18,43

Джерело: розраховано автором на основі додатків [Ж, Й, К, С, Т, У]

Отож, як видно з таблиці 3.1, у підприємства наявна структура 63% власного та 37% позикового капіталу, однак ми бачимо, що ЕФЛ при такій структурі від'ємний. В даному випадку підприємство слід фінансувати повністю за рахунок власного капіталу, оскільки рентабельність власного капіталу буде найбільша.

Розглянемо найбільш оптимальну структуру джерел формування майна ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Розрахунок оптимальної структури капіталу за критерієм максимальної рентабельності власного капіталу ПрАТ «Монделіс Україна»

Показники	Варіанти структури капіталу					
	1	2	6 (2020 рік)	10	11	
Сума власного капіталу, тис. грн.	1949944	1949944	1949944	1949944	1949944	
Можлива сума позикового капіталу, тис. грн.	0,00	216660,44	1910195,00	17549496,0	37048936,0	
Загальна сума капіталу, тис. грн.	1949944,00	2166604,44	3860139,00	19499440,00	38998880,00	
Частка власного капіталу, %	100,00	90,00	50,51	10,00	5,00	
Частка позикового капіталу, %	0,00	10,00	49,49	90,00	95,00	
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,00	0,11	0,98	9,00	19,00	
Економічна рентабельність активів, %	17,21	17,21	17,21	17,21	17,21	
Ставка відсотка за кредит без ризику (мінімальна), %	-0,29	-0,29	-0,29	-0,29	-0,29	
Премія за ризик, %	0,00	0,11	0,98	9,00	19,00	
Ставка відсотка за кредит з урахуванням ризику, %	0,00	-0,18	0,69	8,71	18,71	
Сума прибутку без відсотків за кредит, тис. грн.	335552,57	372836,19	664265,00	3355525,67	6711051,34	
Сума сплачених відсотків, тис. грн.	0,00	-379,19	13247,00	1529240,99	6933291,24	
Сума прибутку з урахуванням сплати відсотків, тис. грн.	335552,57	373215,37	651018,00	1826284,69	-222239,89	
Ставка податку на прибуток у десятичному вираженні	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	
Сума чистого прибутку, тис. грн.	275153,11	306036,61	533834,76	1497553,44	-182236,71	
Рентабельність власного капіталу, %	14,11	15,69	27,38	76,80	-9,35	
Приріст рентабельності власного капіталу (ЕФЛ), %	0,00	1,58	13,27	62,69	-23,46	

Джерело: розраховано автором на основі додатків [Л, М, Н, Ф, Х, Ц]

За даними аналізу, залучення позикового капіталу, частка якого у структурі капіталу підприємства займає до 90%, спричинить найбільше зростання ефекту фінансового левериджу. При подальшому залученні позикових коштів приріст рентабельності власного капіталу зменшуватиметься та одночасно зростатиме фінансовий ризик, тому подальше збільшення частки позикового капіталу недоречне. Так, за структури 10% власного та 90% позикового капіталу рентабельність власного капіталу досягне максимального значення 76,80%, проте коефіцієнт фінансового левериджу складе 9, тобто ризик неповернення тіла кредиту та сплати відсотків за ним досить великий. За таких умов виникне загроза фінансовій стійкості та значно посиляться фінансова залежність агрофірми від кредиторів.

Тому найбільш оптимальною структурою капіталу для ПрАТ «Монделіс Україна» можна вважати варіант 30% власного та 70% залученого капіталу, так як рентабельність власного капіталу в цьому випадку досягне значення 43,12%, а ефект фінансового левериджу складе 29,01%.

Останньою розглянемо найбільш оптимальну структуру джерел формування майна ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 3.3). Підприємство отримує збиток, тому, доречно дослідити при якій структурі майна підприємство мінімізує цей збиток.

Таблиця 3.3

Розрахунок оптимальної структури капіталу за критерієм мінімальної збитковості власного капіталу ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»»

Показники	Варіанти структури капіталу						
	1	2	3	...	9	10 (2020 рік)	11
Сума власного капіталу, тис. грн.	212566,5	212566,5	212566,5		212566,5	212566,5	212566,5
Можлива сума позикового капіталу, тис. грн.	0,00	23618,50	53141,63		850266,00	1492204,50	4038763,50
Загальна сума капіталу, тис. грн.	212566,50	236185,00	265708,13		1062832,50	1704771,00	4251330,00
Частка власного капіталу, %	100,00	90,00	80		20,00	12,47	5,00
Частка позикового капіталу, %	0,00	10,00	20		80,00	87,53	95,00
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,00	0,11	0,25	...	4,00	7,02	19,00
Економічна рентабельність (збитковість) активів, %	-5,25	-5,25	-5,25		-5,25	-5,25	-5,25
Ставка відсотка за кредит без ризику (мінімальна), %	-5,34	-5,34	-5,34		-5,34	-5,34	-5,34
Премія за ризик, %	0,00	0,11	0,25		4,00	7,02	19,00
Ставка відсотка за кредит з урахуванням ризику, %	0,00	-5,23	-5,09		-1,34	1,68	13,66

Продовження табл. 3.3

Сума прибутку без відсотків за кредит, тис. грн.	-11153,57	-12392,86	-13941,96	-55767,86	-89451,00	-223071,44
Сума сплачених відсотків, тис. грн.	0,00	-1234,66	-2704,17	-11381,70	25089,00	551751,47
Сума прибутку з урахуванням сплати відсотків, тис. грн.	-11153,57	-11158,20	-11237,80	-44386,16	-114540,00	-774822,91
Ставка податку на прибуток у десятичному вираженні	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Сума чистого прибутку, тис. грн.	-9145,93	-9149,73	-9214,99	-36396,65	-93922,80	-635354,79
Збитковість власного капіталу, %	-4,30	-4,30	-4,34	-17,12	-44,19	-298,90
Приріст збитковості власного капіталу (ЕФЛ), %	0,00	0,00	-0,03	-12,82	-39,88	-294,59

Джерело: розраховано автором на основі додатків [П, Р, С, Ш, Щ, Ю]

Згідно таблиці 3.3, у підприємства наявна структура 12% власного та 88% позикового капіталу, при якій спостерігається велика збитковість. Мінімізувати збитковість можна за абсолютно протилежної структури капіталу – 80% власний та 20% залучений капітал. В такому випадку збитковість капіталу становитиме лише 4,34%.

Отож, здійснивши оцінку наявної та варіантів можливої структури капіталу за допомогою критерію максимізації рентабельності власного капіталу можна зробити наступні висновки: для ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» найбільше прийнятною структурою капіталу є 100% власного капіталу, оскільки при нарощенні позикового капіталу ЕФЛ набуває від'ємного значення. На ПрАТ «Монделіс Україна» оптимальною структурою є 30% власного та 70% залученого капіталу, так як рентабельність власного капіталу в цьому випадку досягне значення 43,12%, а ефект фінансового левериджу складе 29,01%. У випадку ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» оптимальною структурою є 80% власного та 20% позикового капіталу, оскільки підприємство збиткове, в такому випадку збитковість буде найменша.

3.2. Врегулювання показників дебіторської заборгованості підприємств

Питання дебіторської заборгованості у різних сферах діяльності підприємств завжди є актуальним, адже фінансовий стан будь-якого підприємства у значній мірі залежить від наявності та ефективного управління даною заборгованістю. Н. В. Потриваєва зазначає, що «існування невеликого обсягу дебіторської заборгованості

на підприємствах в ринковій економіці вважається об'єктивним явищем в господарському процесі, якщо контрагенти підприємства-кредитора виконують свої фінансові зобов'язання згідно з умовами, визначеними договірними відносинами» [29].

Дебіторська заборгованість має як позитивний, так і негативний вплив на діяльність підприємства – серед позитивних:

- стимулювання зростання продажів;
- встановлення стабільних і довготривалих контактів із замовником;
- формування конкурентоспроможного асортименту продукції та інші.

Негативний вплив дебіторської заборгованості на діяльність підприємства зумовлюється такими факторами:

- вилучення коштів з обороту;
- додаткові витрати на управління дебіторською заборгованістю;
- ризик неповернення;
- збитки, викликані інфляцією та зменшенням прибутку тощо.

Згідно досліджень підприємств ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», ПрАТ «Монделіс Україна» та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», було виявлено значну частку поточних зобов'язань, основу яких складала різного роду дебіторська заборгованість. Головна причина зростання дебіторської заборгованості – відсутність коштів на рахунках підприємств. Кожне підприємство повинно прагнути до якнайбільшого скорочення дебіторської заборгованості з метою запобігання втрат і визнання підприємства неплатоспроможним.

Надмірна сума дебіторської заборгованості призводить до порушення розрахунково-платіжної дисципліни, сприяє витягуванню грошей з кругообігу та його уповільненню, погіршенню фінансового стану підприємств-кредиторів та неспроможності останніх відповідати за своїми фінансовими зобов'язаннями. Як видно з попереднього аналізу досліджуваних підприємств, бажання підвищити обсяги реалізації спонукали керівників підприємств створювати більш сприятливі умови купівлі товарів для покупців та замовників, що призвело до збільшення дебіторської заборгованості та зниження ліквідності й платоспроможності

підприємств. Саме тому необхідним є розробити заходи для врегулювання показників дебіторської заборгованості на досліджуваних підприємствах.

Вчені зазначають, що «формування політики управління дебіторською заборгованістю підприємства відносно дебіторів здійснюється за такими етапами:

1. аналіз дебіторської заборгованості за попередні періоди;
2. формування принципів кредитної політики відносно дебіторів;
3. побудова ефективних систем контролю за рухом і своєчасністю інкасації дебіторської заборгованості; формування системи штрафних санкцій за прострочення виконання зобов'язань;
4. забезпечення використання на підприємстві сучасних форм рефінансування дебіторської заборгованості» [30].

Періодизація зобов'язань і боргових вимог полегшує управління процесами розрахунків. Тому внутрішнім користувачам важливо аналізувати дебіторську заборгованість за часом її виникнення, що дасть змогу вчасно виявити та забезпечити дії щодо списання простроченої дебіторської заборгованості. Аналіз розрахунків з покупцями та замовниками за строками заборгованості та даними погашення дозволяє визначити ефективність діяльності підприємства щодо надання знижок та кредитів. Групування дебіторської заборгованості має практичне значення для підприємств, оскільки значно спрощує процедуру проведення інвентаризації стану дебіторської заборгованості.

Оскільки в усіх трьох досліджуваних підприємств наявні проблеми з дебіторською заборгованістю, не виділятимемо рекомендації окремо для кожного підприємства, а надамо їх одразу для усіх підприємств. Отже, для ефективного управління дебіторською заборгованістю підприємства мають дотримуватися таких заходів:

1. Провести попередню перевірку клієнтів на предмет їх спроможності до своєчасного погашення заборгованості;
2. Сформувати рейтинг кредитоспроможності клієнта та відмовитися від подальшої співпраці з клієнтами з низьким рейтингом. При формуванні рейтингу варто враховувати такі фактори, як загальний термін співпраці із замовником,

середньомісячний обсяг продажів або вартість наданих послуг, оборотність дебіторської заборгованості замовника, суми та строки простроченої дебіторської заборгованості, оцінка важливості замовника для підприємства;

3. Визначити критерії надання товарного кредиту, його граничний розмір, строки прострочення погашення боргу, розмір і порядок надання знижок, форму штрафних санкцій;

4. Класифікувати дебіторську заборгованість за різними категоріями (за дебіторами, термінами та даними погашення, причинами виникнення дебіторської заборгованості), щоб сформувати групу основних клієнтів, які забезпечують компанію найвищими прибутками та втрати яких є небажаними. Визначити групи неплатників, яким необхідно терміново погасити борги, і визначити види товарів чи послуг, за якими, швидше за все, будуть заборгованості. Для найбільш значущих дебіторів (юридичних осіб) рекомендовано розробити індивідуальний підбір заходів щодо погашення заборгованості (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Індивідуальний підбір заходів щодо погашення дебіторської заборгованості

№	Захід	Зміст
1.	Нагадування по телефону	Щоденно або 2-3 рази на тиждень.
2.	Письмове нагадування на офіційному рівні	У листі зазначається необхідність узгодження графіку погашення заборгованості до встановленого терміну.
3.	Узгодження графіків погашення	Графік як пропозиція доповнює договір сторін із зазначенням санкцій за його невиконання.
4.	Отримання інформації про боржників дебітора	Разом з дебітором з'ясовується можливість проведення взаємозаліку.
5.	Проведення взаємозаліку	Оформлення угодою всіх учасників взаємозаліку.
6.	Рефінансування заборгованості	Оформляється простий чи переказний вексель, за яким дебітор виступає платником, укладається факторингова угода, тощо.
7.	Реструктуризація заборгованості	Зміна сторін угоди, форми та терміну виконання.
8.	Реалізація майна дебітора	Дебітор передає права на майно за узгодженням списком.

Джерело: складено автором на основі [31]

5. Скласти план заходів по роботі з кожним замовником, встановивши терміни, відповідальних людей, оцінку витрат, а також отриманий ефект;

6. Організувати ведення реєстру дебіторської заборгованості та виділити прострочену дебіторську заборгованість;

7. Зробити реальну оцінку вартості та швидкості обороту дебіторської заборгованості;

8. Пов'язати систему мотивації персоналу з вартістю дебіторської заборгованості, розробити та затвердити принципи мотивації на основі результатів;

9. Внести інформацію про планові суми погашення дебіторської заборгованості до фінансового плану підприємства та контролювати його виконання;

10. Запровадити інші існуючі методи управління дебіторською заборгованістю, такі як факторинг, страхування фінансових ризиків, використання платежів у векселях, форфейтинг.

Через факторинг банк може придбати прострочену дебіторську заборгованість. В цьому випадку підприємства поступаються правом на отримання грошей згідно з платіжними документами на поставлену продукцію в обмін на негайне отримання основної суми дебіторської заборгованості (за вирахуванням комісійної винагороди факторинговій фірмі, величина якої залежить від ризиковості операції, діючої відсоткової ставки та термінів настання платежу).

Зміст обліку або дисконту векселів полягає у тому, що банк, придбавши вексель за іменним індосаментом, терміново його оплачує пред'явнику, а платіж отримує тільки з настанням зазначеного у векселі терміну погашення. За достроковий платіж банк утримує з номінальної суми векселя певну винагороду на свою користь, тобто оплачує вексель за мінусом знижки. Різниця між сумою, яку банк заплатив, придбавши вексель, і сумою, яку він отримує на цей вексель у термін платежу, також називається дисконтом.

Форфейтинг полягає у трансформації комерційного кредиту в банківський кредит. У цьому випадку продаж боргу, оформленого обіговими документами здійснюється на умовах відмови банку від регресу вимог на кредитора (продавця продукції) у разі, якщо боржник (покупець) виявився неплатоспроможним. Але для того, щоб зменшити ризик можливих втрат при неповерненні частини боргу, банк вимагає значну знижку з ціни (дисконт). Величина цього дисконту і виступає ціною рефінансування дебіторської заборгованості за допомогою форфейтингу.

Підводячи підсумок, усі вищезазначені заходи та методи управління дебіторською заборгованістю сприятимуть зниженню рівня ризику неотримання коштів від боржників, налагодженню дієвої кредитної політики підприємств, що, у

свою чергу, безпосередньо підвищить рівень рентабельності виробничо-господарської діяльності.

3.3. Забезпечення фінансової безпеки підприємств

У сучасних умовах господарювання суб'єкти підприємницької діяльності повинні вміти уміло захищати свої економічні інтереси та забезпечувати стабільний розвиток підприємства. Складність конкурентних відносин, постійна динаміка зміни внутрішніх процесів підприємства та ринкових процесів створюють нові передумови для більш серйозного підходу до реалізації економічної та, зокрема, фінансової безпеки підприємств.

Серед функціональних складових економічної безпеки фінансова складова вважається головною й вирішальною. М. С. Лисенко зазначає, що фінансова безпека «в значній мірі визначає конкурентні позиції, платоспроможність, відносини з партнерами, перспективи розвитку підприємства й успіх діяльності взагалі» [32]. Загалом, фінансова безпека підприємства – це така складова економічної безпеки, яка сприяє розвитку підприємства на високому рівні за рахунок забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності та достатньої фінансової незалежності в довгостроковому періоді.

На думку О. В. Малик, «загрози фінансовій безпеці підприємств можна розподілити відповідно до її структурних складових:

1) на бюджетно-податкові:

- внутрішні загрози: низький рівень платіжно-розрахункової дисципліни; неефективний податковий менеджмент; неефективне управління дебіторською і кредиторською заборгованістю підприємства за розрахунками з бюджетом;
- зовнішні загрози: нестабільність бюджетно-податкового законодавства; підвищення фіскального тиску на підприємство;

2) на страхові:

- внутрішні загрози: вибір фінансово нестійких і ненадійних страхових компаній; низький рівень страхування майна підприємств; неефективне управління кредиторською заборгованістю підприємства за розрахунками зі страхування;

- зовнішні загрози: зростання страхових тарифів; затримки страхових виплат; страхове шахрайство; недосконалість нормативно-правової бази у сфері страхування;

3) на інвестиційні:

- внутрішні загрози: неефективна інвестиційна політика підприємства; обмежена диверсифікованість вкладів підприємства; зниження інвестиційної привабливості підприємства; нераціональна амортизаційна політика; вибір фінансово нестійких і ненадійних банківських установ при укладенні депозитних договорів;
- зовнішні загрози: недосконалість законодавства в галузі інвестування; зниження процентних ставок за депозитами; погіршення інвестиційного клімату в країні; імовірність неповернення частини чи всієї суми депозитних ресурсів через банкрутство або тимчасову неплатоспроможність банку; недосконалість законодавства, яка регулює банківську діяльність; відсутність фонду гарантування вкладів юридичних осіб;

4) на фондові:

- внутрішні загрози: неоптимальний розподіл прибутку між споживанням власниками і реінвестуванням його у активи підприємства; неефективна дивідендна політика підприємства;
- зовнішні загрози, до яких належить зниження ринкової вартості цінних паперів, які випускаються підприємством; низькі темпи реалізації емітованих цінних паперів;

5) на грошові:

- внутрішні загрози: зменшення обсягів виручки від реалізації; брак власних оборотних коштів; порушення в організації збереження грошових коштів; порушення платіжної дисципліни, неефективне управління дебіторською і кредиторською заборгованістю підприємства за розрахунками, в тому числі з іноземними контрагентами;

- зовнішні загрози: девальвація національної валюти; недосконала грошово-кредитна політика НБУ; зростання рівня інфляції; криза грошової системи держави; високий рівень волатильності валютного курсу;

б) на кредитні:

- внутрішні загрози: необґрунтоване зростання обсягу позикового капіталу; зниження платоспроможності підприємства; уповільнення темпів обертання кредиторської заборгованості; неефективна кредитна політика;
- зовнішні загрози: нестабільність фінансового ринку; зростання процентних ставок за кредитами; підвищення вимог до кредитоспроможності позичальників; криза фінансово-кредитної системи держави» [33].

Варто зауважити, що серед вагомих загроз фінансовій безпеці підприємства виділяють наступні:

- втрата фінансової самостійності;
- зниження ефективності діяльності підприємства;
- зниження вартості підприємства;
- зниження ліквідності;
- втрата прибутковості та здатності до самоокупності і розвитку;
- нарощування боргів;
- неплатоспроможності підприємства.

Комплексний аналіз ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», ПрАТ «Монделіс Україна» та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» дозволили сформулювати вихідну множину показників-індикаторів, які можна використати для здійснення оцінки рівня його фінансової безпеки.

Оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства можна здійснити за допомогою показників майнового стану, показників ліквідності та платоспроможності, показників дебіторської та кредиторської заборгованостей, показників ділової активності, рентабельності підприємства та показників фінансової стійкості із застосуванням скоригованих методів оцінки. Скорингові методи оцінки рівня фінансової безпеки базуються на підрахунку балів за кожною позицією показників, за якими оцінюється фінансова безпека.

Вчені відносять до скорингових методів оцінки «ранговий метод або метод балів. Даний метод дає змогу встановити важливість кожного показника фінансової безпеки підприємства у формуванні її загального рівня на підставі вагових коефіцієнтів, присвоїти кожному показнику певну кількість балів, відповідно до інтервалів їх значень, а також провести інтегральну оцінку фінансової безпеки підприємства» [34, с. 322].

Отже, для оцінки рівня фінансової безпеки досліджуваного підприємства використаємо деякі показники, обчислені в попередньому розділі, а саме:

- Коефіцієнт загальної ліквідності;
- Коефіцієнт абсолютної ліквідності;
- Рентабельність власного капіталу;
- Коефіцієнт автономії;
- Коефіцієнт оборотності активів.

В основі визначення рівня фінансової безпеки підприємства лежать граничні значення показників та їхній рейтинг.

Так, якщо показник має значення вище нормального, то йому присвоюється I клас; нижче нормального, але вище критичного – II клас; нижче критичного – III клас (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Граничні значення показників фінансового стану підприємства для
визначення рівня фінансової безпеки підприємств

№ п/п	Показники	I клас	II клас	III клас
1.	Коефіцієнт загальної ліквідності	>2	1-2	<1
2.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,5	0,2-0,5	<0,2
3.	Рентабельність власного капіталу	>0,2	0,1-0,2	<0,1
4.	Коефіцієнт автономії	>0,7	0,5-0,7	<0,5
5.	Коефіцієнт оборотності активів	>0,95	0,5-0,95	<0,5

Джерело: складено автором на основі [35]

Інтегральна оцінка безпеки дається в балах і визначається як сума добутоків рейтингу кожного показника на клас:

$$B = \sum Pe_i * K_{li}, \quad (3.2)$$

де B – сума балів; Pe_i – рейтинг i-го показника; K_{li} – клас i-го показника.

Рейтинг показника визначається відповідно до цілей дослідження і важливості показника для обраного напрямку дослідження. Сумарний рейтинг показників завжди складає 100, тобто для кожного показника присвоюється певне числове значення менше ста, яке відображає важливість даного показника.

Т. Б. Кузенко зазначає, що «для показників, усі значення яких відповідають I класу, кількість балів дорівнює 100, II класу – 200, III класу – 300. Відповідно до кількості набраних балів, присвоюється і клас фінансової безпеки підприємства: I клас – високий рівень фінансової безпеки (100-150 балів); II клас – нормальний рівень безпеки (151-230 балів); III клас – передкризовий рівень безпеки підприємства (231-250 балів); IV клас – критичний рівень безпеки підприємства (251-300 балів)» [35, с.142].

Рейтинг показників фінансової безпеки відображено в таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Рейтинг показників фінансової безпеки підприємства

Показники	Рейтинг показників, %	Клас	Бали	Клас	Бали	Клас	Бали
Коефіцієнт загальної ліквідності	22	1	22	2	44	3	66
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	21	1	21	2	42	3	63
Рентабельність власного капіталу	19	1	19	2	38	3	57
Коефіцієнт автономії	19	1	19	2	38	3	57
Коефіцієнт оборотності активів	19	1	19	2	38	3	57
Разом	100	-	100	-	200	-	300
Клас	-	I		II		III	

Джерело: складено автором на основі [35]

Отже, на основі цих даних розпочнемо визначення рівня фінансової безпеки ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» протягом 2018-2020 років (табл. 3.7).

Згідно даних таблиці 3.7, протягом досліджуваного періоду, кількість балів не змінюється і становить 281, що відповідає IV класу безпеки. Таким чином ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» протягом 2018-2020 років має критичний рівень фінансової безпеки. Таке становище можна пояснити низькою ліквідністю та рентабельністю, тому для підприємства необхідно розробити заходи для покращення цих показників та підвищення рентабельності власного капіталу. Зокрема, необхідно

зменшити суму поточних зобов'язань шляхом дотримання рекомендацій наданих в підпункті 2.2.

Таблиця 3.7

Рівні фінансової безпеки ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»
протягом 2018-2020 рр.

Показники	Роки								
	2016			2017			2018		
	Значення	Клас	Бали	Значення	Клас	Бали	Значення	Клас	Бали
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,21	III	66	0,27	III	66	0,30	III	66
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,004	III	63	0,009	III	63	0,003	III	63
Рентабельність власного капіталу	0,020	III	57	0,009	III	57	0,003	III	57
Коефіцієнт автономії	0,55	II	38	0,63	II	38	0,63	II	38
Коефіцієнт оборотності активів	0,38	III	57	0,34	III	57	0,21	III	57
Разом	-	-	281	-	-	281	-	-	281
Клас	IV			IV			IV		

Джерело: складено автором на основі попередніх розрахунків [Ж, Й, К, С, Т, У]

Наступним розглянемо рівень фінансової безпеки ПрАТ «Монделіс Україна» (табл. 3.8)

Таблиця 3.8

Рівні фінансової безпеки ПрАТ «Монделіс Україна» протягом 2018-2020 рр.

Показники	Роки								
	2016			2017			2018		
	Значення	Клас	Бали	Значення	Клас	Бали	Значення	Клас	Бали
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,77	III	66	0,80	III	66	0,95	III	66
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,13	III	63	0,05	III	63	0,13	III	63
Рентабельність власного капіталу	0,30	I	19	0,32	I	19	0,25	I	19
Коефіцієнт автономії	0,43	III	57	0,49	III	57	0,52	II	38
Коефіцієнт оборотності активів	1,70	I	19	1,68	I	19	1,75	I	19
Разом	-	-	224	-	-	224	-	-	205
Клас	II			II			II		

Джерело: складено автором на основі попередніх розрахунків [Л, М, Н, Ф, Х, Ц]

Отже, як видно з таблиці 3.8 рівень фінансової безпеки ПрАТ «Монделіс Україна» протягом досліджуваного періоду знаходиться на нормальному рівні та

наявна позитивна динаміка, оскільки у 2020 році показник покращився і становив 205 балів. Покращення відбулося за рахунок позитивної зміни коефіцієнта автономії та коефіцієнта загальної ліквідності, однак, для підприємства необхідно здійснити заходи задля покращення інших показників ліквідності.

Останнім розглянемо рівень фінансової безпеки ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» (табл. 3.9)

Таблиця 3.9

Рівні фінансової безпеки ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»»
протягом 2018-2020 рр.

Показники	Роки								
	2016			2017			2018		
	Значення	Клас	Бали	Значення	Клас	Бали	Значення	Клас	Бали
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,43	III	66	4,12	I	22	3,89	I	22
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,017	III	63	0,001	III	63	0,003	III	63
Рентабельність власного капіталу	4,43	I	19	3,33	I	19	5,46	I	19
Коефіцієнт автономії	0,12	III	57	0,15	III	57	0,10	III	57
Коефіцієнт оборотності активів	-0,05	III	57	-0,02	III	57	-0,06	III	57
Разом	-	-	262	-	-	218	-	-	218
Клас	IV			II			II		

Джерело: складено автором на основі попередніх розрахунків [П, Р, С, Ш, Щ, Ю]

Отже, як видно з таблиці 3.9 рівень фінансової безпеки ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» у 2018 році знаходиться на критичному рівні, однак, протягом 2019-2020 років наявна позитивна динаміка, оскільки у 2020 році показник покращився і досягнув нормального рівня, хоча ще залишається на межі передкризового рівня фінансової безпеки, передусім через те, що підприємство отримує збиток. В загальному, такі часткові покращення ми оцінюємо позитивно, однак для підприємства необхідно здійснити цілу низку антикризових заходів задля можливості отримання прибутку та покращення рівня фінансової безпеки.

Отож, в усіх досліджуваних нами підприємств виявлені певні проблеми з рівнем фінансової безпеки, задля того, щоб покращити фінансову безпеку підприємств, зокрема під час залучення позикового капіталу, підприємствам необхідно:

- весь час слідкувати за забезпеченням нормативних значень таких показників підприємства, як фінансова стійкість, платоспроможність, ліквідність та достатня фінансова незалежність.
- ідентифікувати зовнішні і внутрішні небезпеки та загрози фінансовому стану підприємства та розробляти заходи для їх вчасного усунення;
- слідкувати за обліковою ставкою за кредитами банків та визначати найоптимальніший час для взяття кредиту;
- забезпечувати достатню гнучкість при ухваленні фінансових рішень;
- зміцнювати дисципліну праці та підвищувати її продуктивність;
- сформувати та розвивати інтелектуальний потенціал;
- підвищувати конкурентоздатність продукції за рахунок інформаційної активності;
- забезпечувати світові стандарти у діяльність та освоювати нові технології виробництва для зменшення собівартості продукції та покращення її якості;
- забезпечити мінімізацію залежності підприємства від недобросовісних партнерів.

ВИСНОВКИ

Для того, щоб забезпечити підприємству виробничу та фінансову діяльність необхідно сформувати фінансові ресурси, оскільки це є необхідна умова здійснення процесу відтворення. Наявність фінансових ресурсів в достатньому обсязі та їх раціональне використання стають передумовою стійкого фінансового стану підприємства, безперервності процесу виробництва та реалізації продукції, мінімізації затрат і т.д.

Фінансові ресурси підприємства – це частина коштів підприємства у фондовій та нефондовій формах, яка формується в процесі розподілу та перерозподілу ВВП, залучається до діяльності підприємства з різних джерел та спрямується на забезпечення розширеного відтворення виробництва.

Для забезпечення безперервної виробничо-господарської діяльності у кожного підприємства має бути достатній обсяг фінансових ресурсів, а їхня структура має сприяти досягненню планового рівня прибутковості, зміцненню фінансової стійкості, забезпечувати достатній рівень платоспроможності та зростанню ринкової вартості загалом.

Головну роль у формуванні фінансових ресурсів підприємства відіграють власні джерела, а саме власний капітал та усі його основні складові: статутний капітал, додатковий і резервний капітал, нерозподілений прибуток. Також важливу роль при здійсненні формування майна підприємства відіграє залучений капітал, адже коли на підприємстві є недостатня кількість власних фінансових ресурсів та необхідні кошти для фінансування господарської діяльності товариства, відбувається залучення позикового капіталу. На підприємстві залучають два види позикового капіталу: довгострокові і поточні зобов'язання та забезпечення.

Для здійснення оцінки фінансових аспектів формування та використання майна підприємства було обрано суб'єкти господарювання, що здійснюють свою діяльність у виробництві кондитерських виробів: ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», ПрАТ «Монделіс Україна» та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»».

За результатами проведеного аналізу джерел формування майна підприємств:

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», ПрАТ «Монделіс Україна» та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» робимо висновок, що було виявлено як позитивні так і негативні тенденції. Найкращу структуру джерел формування майна, на нашу думку, мають підприємства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна», оскільки частка їх власного капіталу перевищує 50%. Частка ж зобов'язань в загальній структурі значно скоротилася, враховуючи, що переважають поточні зобов'язання, а частка довгострокових зобов'язань незначна. Таку зміну можна оцінити двояко: з однієї сторони – позитивно, оскільки збільшення частки власного капіталу свідчить про посилення незалежності підприємства від кредиторів та покращення його фінансової стійкості, а з іншої – негативно, оскільки не використовується перспектива підвищення рентабельності власного капіталу за рахунок залученого та можливість зменшення об'єкта оподаткування завдяки запозиченим коштам.

Попередні два підприємства по складу та структурі джерел формування майна схожі між собою та мають надто велику частку поточних зобов'язань, однак третє підприємство ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» значно відрізняється від них, зокрема, не виконується рекомендована частка власного капіталу 50%, а становить 10%. В той же час 80,2% займають довгострокові зобов'язання та запозичення основу яких складають довгострокові кредити банків. Таку ситуацію можна оцінити двояко: з одного боку негативно, оскільки ставиться під сумнів фінансова стійкість підприємства та кредити потрібно буде повертати разом з відсотками, а з іншого боку – позитивно, оскільки підприємство за рахунок запозичених коштів може наростити обсяги основної діяльності.

Дослідження напрямів використання фінансових ресурсів підприємств показало, що найкращу структуру та тенденції майна має ПрАТ «Монделіс Україна», оскільки співвідношення оборотних та необоротних активів має оптимальне значення (44% та 56% відповідно). У ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» переважають необоротні активи.

Найкращу структуру та тенденції необоротних активів мали ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна», де спостерігаємо

зростання суми найбільшої статті – основних засобів та інших складових. ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» протягом досліджуваного періоду має зменшення суми необоротних активів та зокрема, суми основних засобів, що характеризуємо негативно, оскільки може свідчити про неконтрольовану втрату виробничого потенціалу підприємства.

В оборотних активах усіх підприємств переважає різного роду дебіторська заборгованість, що ми оцінюємо негативно, оскільки з обороту витягується значна сума коштів та є ризик неповернення боргів та виникнення збитків.

Здійснивши оцінку ефективності формування та використання фінансових ресурсів усіх досліджуваних підприємств можемо зробити висновок, що підприємства не досить ефективно розпоряджаються своїми ресурсами та їм необхідно прийняти заходи для покращення ефективності використання майна.

Протягом досліджуваного періоду у ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна» спостерігається кризовий стан фінансової стійкості. Лише у ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» нормальний тип фінансової стійкості. Покращення типу фінансової стійкості варто зробити за рахунок збільшення власних джерел формування запасів та залучення більшої кількості зобов'язань для покращення діяльності підприємства.

Оцінивши відносні показники фінансової стійкості усіх підприємств було виявлено, що більшість показників були поза межами нормативних значень. Це вказує на значну залежність підприємств від кредиторів. Фінансова стійкість усіх підприємств є незадовільною.

Показники ліквідності показали наступне: баланс ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за звітний період не є абсолютно ліквідним, оскільки не виконується умова $A1 > P1$ та $A3 > P3$ протягом періоду дослідження. Баланс ПрАТ «Монделіс Україна» не є абсолютно ліквідним, оскільки не виконуються умови $A1 > P1$ та $A4 < P4$. Найгірша ситуація у ПАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», оскільки тут виконувалася лише умова $A2 > P2$. В усіх підприємствах наявна проблема з тим, що на у них спостерігалась велика сума кредиторської заборгованості, для погашення якої у повній мірі не вистачало високоліквідних активів та немає достатнього обсягу

запасів, товарів та інших активів, що повільно реалізуються. Отож, можемо зробити висновок, що майно підприємств використовується не зовсім ефективно.

Проаналізувавши показники рентабельності можемо стверджувати, що найбільш критична ситуація у ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»», оскільки переважна більшість показників від'ємні, тому, що підприємство отримує збиток. Тобто від'ємна рентабельність, на відміну від додатної, означає збиток одержаний з кожної гривні коштів вкладених у підприємство. Щодо показників рентабельності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» та ПрАТ «Монделіс Україна», то протягом 2020 р. у порівнянні з 2019 р. відбулося зменшення усіх показників рентабельності, що характеризується негативно. Тому, для підприємств необхідно розробити систему необхідних дій та заходів задля підвищення ефективності формування та використання фінансових ресурсів.

Здійснивши оцінку наявної та варіантів можливої структури капіталу за допомогою критерію максимізації рентабельності власного капіталу можна зробити наступні висновки: для ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» найбільше прийнятною структурою капіталу є 100% власного капіталу, оскільки при нарощенні позикового капіталу ЕФЛ набуває від'ємного значення. На ПрАТ «Монделіс Україна» оптимальною структурою є 30% власного та 70% залученого капіталу, так як рентабельність власного капіталу в цьому випадку досягне значення 43,12%, а ефект фінансового левериджу складе 29,01%. У випадку ПрАТ «Виробниче об'єднання «Конті»» оптимальною структурою є 80% власного та 20% позикового капіталу, оскільки підприємство збиткове, в такому випадку збитковість буде найменша.

Оскільки в усіх трьох досліджуваних підприємств наявні проблеми з дебіторською заборгованістю для ефективного управління нею підприємства мають дотримуватися таких заходів:

1. Провести попередню перевірку клієнтів на предмет їх спроможності до своєчасного погашення заборгованості;
2. Сформувати рейтинг кредитоспроможності клієнта та відмовитися від подальшої співпраці з клієнтами з низьким рейтингом. При формуванні рейтингу

варто враховувати такі фактори, як загальний термін співпраці із замовником, середньомісячний обсяг продажів або вартість наданих послуг, оборотність дебіторської заборгованості замовника, суми та строки простроченої дебіторської заборгованості, оцінка важливості замовника для підприємства;

3. Визначити критерії надання товарного кредиту, його граничний розмір, строки прострочення погашення боргу, розмір і порядок надання знижок, форму штрафних санкцій;

4. Класифікувати дебіторську заборгованість за різними категоріями (за дебіторами, термінами та даними погашення, причинами виникнення дебіторської заборгованості), щоб сформувати групу основних клієнтів, які забезпечують компанію найвищими прибутками та втрати яких є небажаними.

Також в усіх досліджуваних нами підприємств виявлені певні проблеми з рівнем фінансової безпеки, задля того, щоб покращити фінансову безпеку підприємств, зокрема під час залучення позикового капіталу, підприємствам необхідно:

- весь час слідкувати за забезпеченням нормативних значень таких показників підприємства, як фінансова стійкість, платоспроможність, ліквідність та достатня фінансова незалежність.
- ідентифікувати зовнішні і внутрішні небезпеки та загрози фінансовому стану підприємства та розробляти заходи для їх вчасного усунення;
- слідкувати за обліковою ставкою за кредитами банків та визначати найоптимальніший час для взяття кредиту;
- забезпечувати достатню гнучкість при ухваленні фінансових рішень;
- зміцнювати дисципліну праці та підвищувати її продуктивність;
- сформувати та розвивати інтелектуальний потенціал;
- підвищувати конкурентоздатність продукції за рахунок інформаційної активності;

Для удосконалення формування фінансових ресурсів підприємства повинні орієнтуватися на планування та прогнозування обсягів фінансових ресурсів та контроль за їх використанням. У сучасних умовах підприємствам потрібно сформувати стратегію, яка має бути направлена на зниження фінансових ризиків,

покращення ліквідності фінансових ресурсів та підвищення ефективності їх використання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 20.08.2021).
2. Павлюк К. В. Фінансові ресурси держави: монографія. К.: “НІОС”, 2007. 176 с.
3. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств. К.: КНЕУ, 2002. 571 с.
4. Романенко О. Р. Фінанси. К.: ЦНЛ, 2006. 312 с.
5. Василик О. Д. Теорія фінансів: підручник. К. : НІОС. 2008. 416 с.
6. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): монографія. К.: КНЕУ, 2005. 240 с.
7. Колчина Н. В. Фінанси підприємств. за ред. Н. В. Колчина. М.: ЮНИТИ ДАНА, 2006. 368 с.
8. Лайко П., Мних М. Фінанси підприємств: підручник для студ. ВУЗів. Київ: Знання України, 2004. 428 с.
9. Бровко Л., Формування фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільності. *Економіка та держава*. 2019. №9. С. 57-63.
10. Малій О. Г. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування: теоретичні аспекти. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. № 2. С.71 – 74.
11. Стасюк Л. С. Класифікація фінансових ресурсів підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. №4. 2012. С. 257-261.
12. Гнип Н. О. Моделі формування фінансового потенціалу в рамках стратегії зростання підприємства. *Держава та регіони*. 2018. №2. с.63 – 66.
13. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text> (дата звернення: 23.08.2021).
14. Лігоненко Л. О. Фінанси підприємства: підручник: Київський національний торговельно-економічний ун-т. Київ. 2016. 491 с.
15. Стеценко Я. Фінансові ресурси підприємства: джерела формування та ефективності їх використання.

- [URL:http://www.rusnauka.com/10_NPE_2008/Economics/30110.doc.htm](http://www.rusnauka.com/10_NPE_2008/Economics/30110.doc.htm). (дата звернення: 23.08.2021).
16. Бродська І. І. Аналітична модель інтегральної оцінки вартості підприємства. *Економіка АПК*. 2008. № 6. 209с.
  17. Савчук В. П. Стратегии и технологии управления финансами предприятия. *Финансовая консультация*. 2013. № 22. С. 4–9.
  18. Бердар М. М. Складові оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємств. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2015. Вип. 21. С. 272–279.
  19. Яцух О. О., Захарова Н. Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2018. № 3. С. 173-180.
  20. Глушко А. Д., Філіп М. Ф. Науково-методичні підходи до аналізу фінансових ресурсів підприємств. *Гроші, фінанси і кредит*. 2018. Вип. 23. С. 470-474.
  21. Катан Л. І., Сидоренко А. І. Фінансові ресурси підприємства та особливості їх формування. *Ефективна економіка*. 2014. №6. С. 108-112.
  22. Офіційний сайт Київська кондитерська фабрика «Рошен». URL: <https://www.roshen.com/ua/> (дата звернення 15.09.2021).
  23. Офіційний сайт Mondelez International в Україні. URL: <https://www.mondelezinternational.com/Ukraine> (дата звернення 15.09.2021).
  24. Офіційний сайт Компанія «Конті». URL: <https://konti.ua/> (дата звернення 15.09.2021).
  25. Мартянов О. І. Оптимізація фінансових ресурсів підприємств України в умовах глобальної фінансової кризи. *Стратегія розвитку України*. 2010. № 1. с. 49-53.
  26. Прушківська Е. В. Напрями вдосконалення, формування та використання фінансових ресурсів на підприємстві. *Вісник*. Запоріжжя, 2011. №3 (7). С. 256-262.
  27. Сініцин О. О. Фінансовий леверидж в управлінні структурою капіталу. *Ефективна економіка*. 2014. №9. С. 27-32.

28. Пойда-Носик Н. Н., Петришинець Л. В. Оцінка ефективності й оптимізація структури капіталу в системі фінансової безпеки підприємства. *Фінанси України*. 2010. № 10. С. 100–112.
29. Потриваєва Н. В. Місце дебіторської заборгованості у фінансових активах підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. №2. С. 75-79.
30. Грицай О. І., Станасюк Н. С. Управління дебіторською заборгованістю підприємства в контексті її обліково-аналітичного забезпечення. *Економіка і суспільство*. 2018. №5. С. 825-832.
31. Іванілов О.С., Смачило В.В., Дубровська Є.В. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2007. № 1. С. 156–163.
32. Лисенко М. С. Фінансове планування як основа забезпечення фінансової безпеки підприємств. *Наука, технології, інновації*. 2009. № 3. с. 41-44.
33. Малик О. В. Формування механізму управління фінансової безпеки підприємства: дис. ... кандидата екон. наук: 08.00.04. Хмельницький, 2016. 263 с.
34. Журавльова І. В., Ястремська О. М., Макаренкова Л. О. та ін. *Фінанси підприємств: теоретико-методичне забезпечення формування та відтворення: монографія / за заг. ред. к.е.н., проф. І. В. Журавльової*. Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. 428 с.
35. Кузенко Т. Б. *Фінансова безпека підприємств*. Харків: ХНЕУ, 2010. 300 с.
36. Катан Л. І., Сидоренко А. І. Фінансові ресурси підприємства та особливості їх формування. *Ефективна економіка*. 2014. №6. С. 108-112.
37. Лахтіонова Л.А. *Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання : монографія*. Київ : КНЕУ, 2008. 387 с.
38. Воронко Р. М., Воронко О. С. Аналіз ділової активності в системі управління розвитком підприємства. *Підприємництво і торгівля*. 2018. Вип. 3. С. 64-69.
39. Шелудько В. М. *Фінансовий менеджмент*. К.: Знання, 2013. 375 с.
40. Павелко О. В. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності будівельних підприємств: методика та особливості проведення. *Вісник*

Національного університету водного господарства та природокористування (1(89)), 2020. С. 168-187.

41. ПАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»». Документи звітності, що подаються відповідним державним органам за 2018 рік. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fkcf.roshen.com%2Fuploads%2FDDDDNDDDND_DDNNDNNND_ND_DDDDN_NNNN_DNDDDDNDDDD_DDNDDDDDD_DNDDDDDD_DD_2018_NND_3.pdf&cflen=4814788&chunk=true (дата звернення 24.09.2021).
42. ПАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»». Документи звітності, що подаються відповідним державним органам за 2019 рік. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fkcf.roshen.com%2Fuploads%2FDDDDNDDDND_DDNNDNNND_ND_DDDDN_NNNN_DNDDDDNDDDD_DDNDDDDDD_DNDDDDDD_DD_2019_NND_3.pdf&cflen=461771&chunk=true (дата звернення 24.09.2021).
43. ПАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»». Документи звітності, що подаються відповідним державним органам за 2020 рік. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fkcf.roshen.com%2Fuploads%2FDDDDNDDDND_DDNNDNNND_ND_DDDDN_NNNN_DNDDDDNDDDD_DDNDDDDDD_DNDDDDDD_DD_2020_NND_3.pdf&cflen=607077&chunk=true (дата звернення 24.09.2021).
44. Окрема фінансова звітність ПАТ «Монделіс Україна» за 2018 р. разом зі Звітом незалежного аудитора. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fprod-cd-origin.mondelezinternational.com%2FUkraine%2FCorporate-Information%2F-%2Fmedia%2FMondelez%2FCountry%2FUkraine%2FDoc-files%2F2019%2Freporting1.ashx&cflen=3201131&chunk=true> (дата звернення 24.09.2021).
45. Окрема фінансова звітність ПАТ «Монделіс Україна» за 2019 р. разом зі Звітом незалежного аудитора. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F>

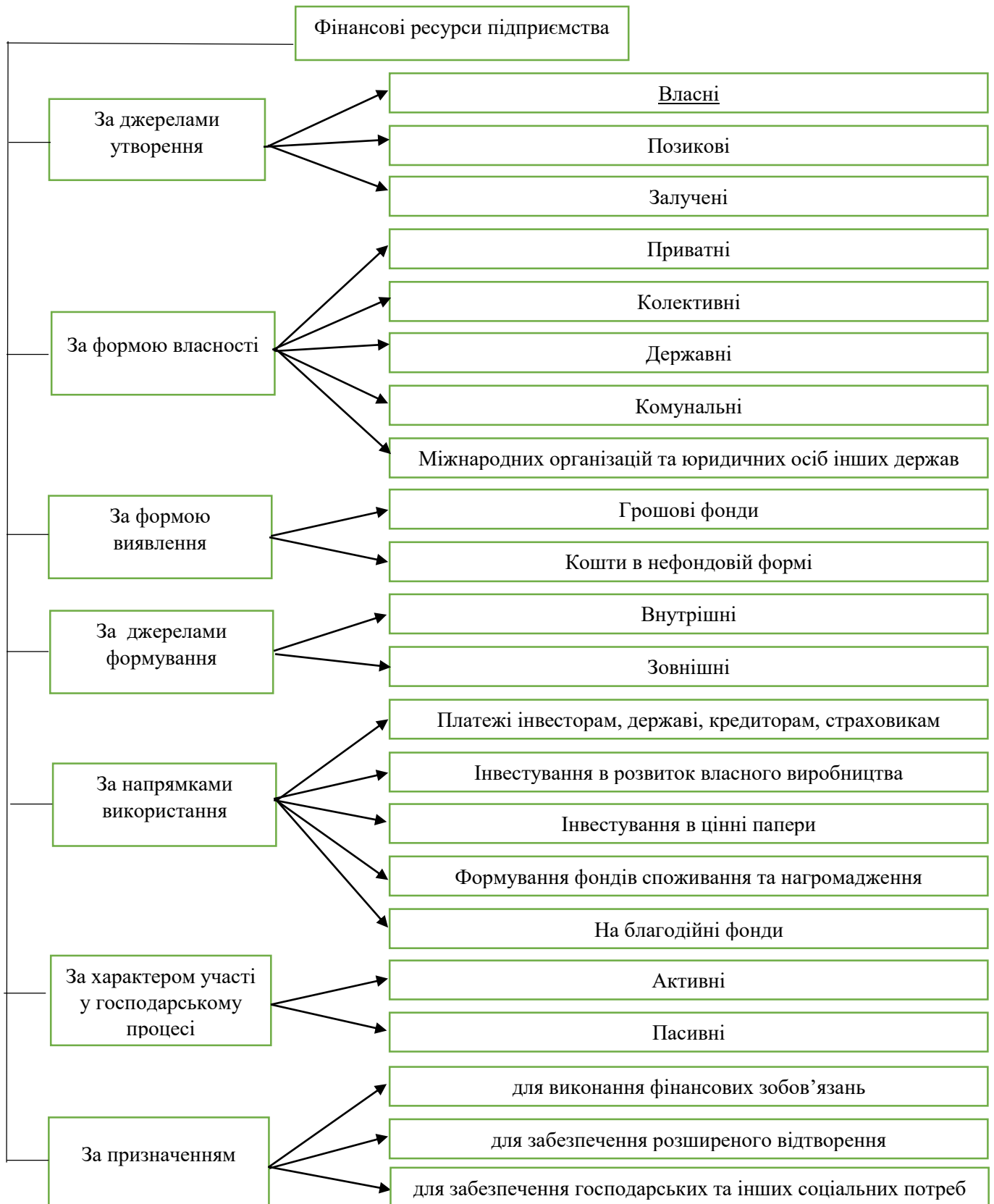
- %2Fwww.mondelezinternational.com%2FUkraine%2FCorporate-Information%2F-%2Fmedia%2FMondelez%2FCountry%2FUkraine%2FDoc-files%2F2019%2Fadd3043.ashx&cLen=6173480&chunk=true (дата звернення 24.09.2021).
46. Окрема фінансова звітність ПАТ «Монделіс Україна» за 2020 р. разом зі Звітом незалежного аудитора. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fwww.mondelezinternational.com%2FUkraine%2FCorporate-Information%2F-%2Fmedia%2FMondelez%2FCountry%2FUkraine%2FDoc-files%2F2019%2Fadd5056.ashx&cLen=13036560&chunk=true (дата звернення 24.09.2021).
47. ПАТ «Виробниче об'єднання «Конті»». Річна інформація емітента цінних паперів за 2018 рік. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fkonti.ua%2Fdownload%2Fissuer%2Frichna-informatsiya-emitenta-tsinnikh-papiriv-za-2018-rik.pdf&cLen=1108613&chunk=true (дата звернення 24.09.2021).
48. ПАТ «Виробниче об'єднання «Конті»». Річна інформація емітента цінних паперів за 2019 рік. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fkonti.ua%2Fdownload%2Fissuer%2F2019%2F25112243-2019-richna-informacia-emitenta.pdf&cLen=3898347&chunk=true (дата звернення 24.09.2021).
49. ПАТ «Виробниче об'єднання «Конті»». Річна інформація емітента цінних паперів за 2020 рік. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fkonti.ua%2Fdownload%2Fissuer%2F2020%2F25112243-2020.pdf&cLen=3548733&chunk=true (дата звернення 24.09.2021).
50. Томчук О. Ф., Фабіянська В. Ю., Довгополук Г. О. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті фінансового стану підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. № 5. С. 345-351.

51. Баришнікова Н.А. Показники ефективності використання оборотних коштів та шляхи їх покращення. *Економіка підприємства. Підручник*. 2015.
52. Тяхтій М. П., Сотченко Ю. К., Воробйов О.П. Сутність та методика оцінки платоспроможності суб'єктів господарювання України. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. № 4 (16). С. 116-120.
53. Кулик А. В. Проблеми організації та методики аналізу ліквідності і платоспроможності підприємств. *Збірник наукових праць МННЦ ІТіС*. 2009. № 14. С. 300-330.
54. Воронко Р. М., Воронко О. С. Аналіз ділової активності в системі управління розвитком підприємства. *Підприємництво і торгівля*. 2018. Вип. 3. С. 64-69.
55. Момот Т.В. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий аналіз». Харків, 2010. 183 с.
56. Гуменюк В.С., Єпіфанова І.Ю. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. *Економіка і суспільство*. 2016. Випуск № 3. С. 189-192.
57. Мелень О.В., Холондач Ю.Ю. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення. *Вісник НТУ «ХПИ»*. 2015. Випуск № 25. С. 123-126.
58. Дяченко В. В. Шляхи покращення дебіторської заборгованості підприємства. *Секція 1. Фінанси, страхування і біржова діяльність*. С. 33-35.
59. Юдкіна А. В. Шляхи покращення системи обліку дебіторської заборгованості. Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : матеріали тез доп. III Міжнар. наук.-практ. конф. 2017. С. 49-51.
60. Партола А.С. Шляхи підвищення прибутковості підприємства. *Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти*. 2017. С. 679-684.

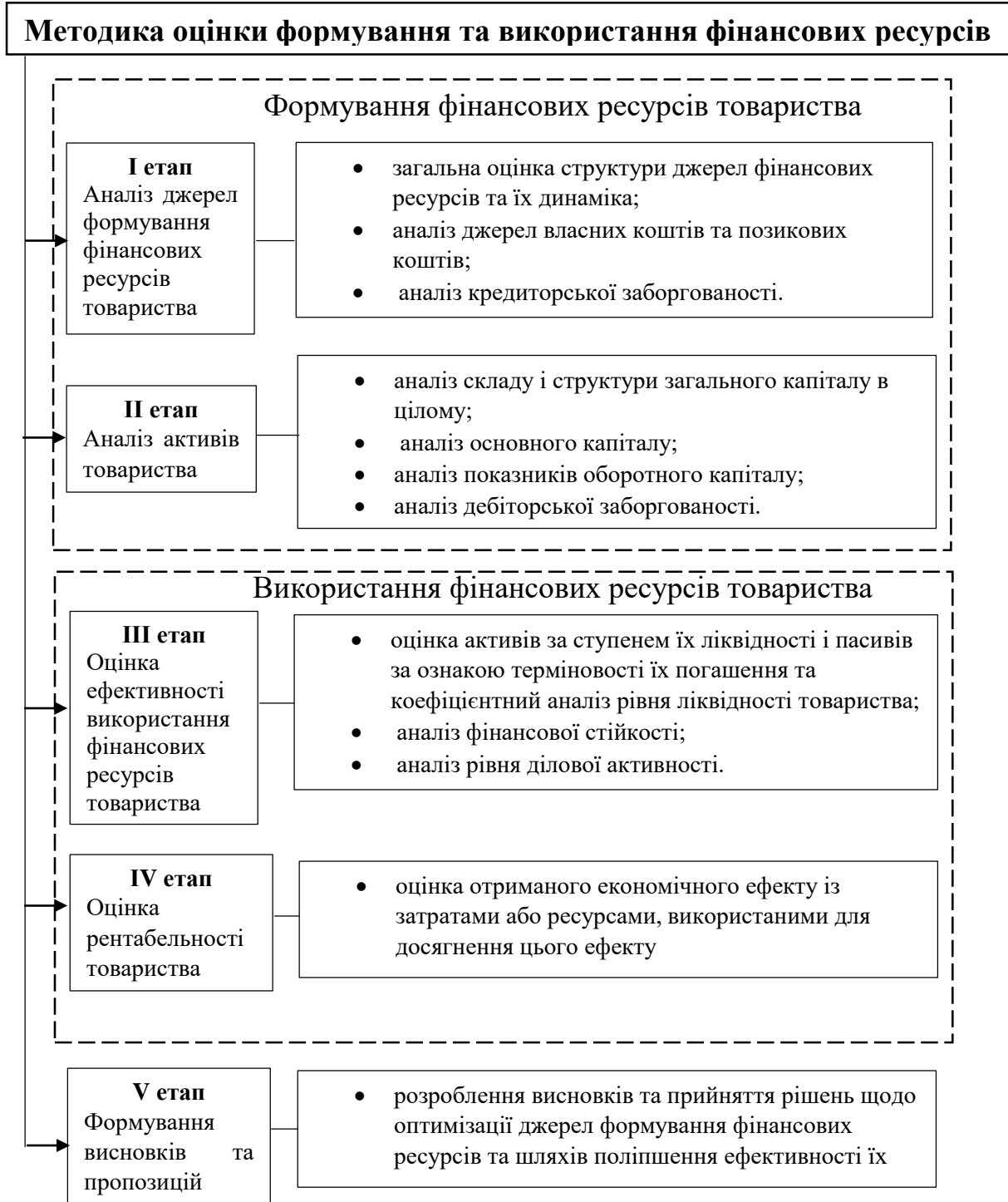
ДОДАТКИ

Додаток А

Джерело: складено автором на основі [36]

Додаток Б

Джерело: складено автором на основі [37]

Додаток В

Характеристика відносних показників фінансової стійкості підприємства

Показник	Розрахунок	Коротка характеристика
Коефіцієнт автономії (k_A)	Відношення власного капіталу (ВК) підприємства до підсумку балансу: $k_A = \text{ВК} / \text{валюта балансу}$	Показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність. Нормативне значення $> 0,5$
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу ($k_{КЗ}$)	Відношення суми поточних (ПЗ) та довгострокових (ДЗ) зобов'язань до загальної суми джерел фінансування (ЗК): $k_{КЗ} = (\text{ПЗ} + \text{ДЗ}) / \text{ЗК}$	Коефіцієнт є доповненням до попереднього показника - їх сума дорівнює одиниці. Він характеризує частку позикових коштів у загальній сумі джерел фінансування. Чим менше значення цього коефіцієнта, тим менша заборгованість підприємства і тим стійкіший його фінансовий стан.
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів ($k_{СВЗ}$)	Відношення власного капіталу (ВК) до позикових (ПК) і залучених джерел (ЗК): $k_{СВЗ} = \text{ВК} / (\text{ПК} + \text{ЗК})$	Показує, скільки одиниць власних коштів припадає на кожну одиницю позикових і залучених. Нормативне значення > 1
Коефіцієнт фінансової стійкості ($k_{ФС}$)	Відношення суми власного капіталу (ВК) і довгострокових зобов'язань (ДЗ) до підсумку балансу (ЗК): $k_{ФС} = (\text{ВК} + \text{ДЗ}) / \text{ЗК}$	Показує, яку частку активів підприємство здатне фінансувати за рахунок власного капіталу і капіталу, залученого на довгостроковій основі і свідчить про його здатність залишатися платоспроможним в довгостроковій перспективі. Нормативне значення в межах $0,75-0,9$
Коефіцієнт маневреності власного капіталу (k_M)	Відношення власного оборотного капіталу підприємства (ВОК) до власних джерел фінансування (ВК): $k_M = \text{ВОК} / \text{ВК}$	Показує, яка частина власного оборотного капіталу перебуває в обороті, тобто у тій формі, яка дає змогу вільно маневрувати цими коштами, а яка капіталізована. Нормативне значення в межах $0,3-0,5$
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами ($k_{ЗВК}$)	Відношення власного оборотного капіталу (ВОК) підприємства до оборотних активів (ОА): $k_{ЗВК} = \text{ВОК} / \text{ОА}$	Показує рівень фінансування оборотних активів за рахунок довгострокових джерел фінансових ресурсів. Нормативне значення $> 0,1$
Коефіцієнт фінансової залежності ($k_{ФЗ}$)	Відношення загальної суми джерел фінансування (ЗК) до власних коштів (ВК): $k_{ФЗ} = \text{ЗК} / \text{ВК}$	Коефіцієнт є оберненим до коефіцієнта автономії (добуток цих коефіцієнтів дорівнює 1,0). Він показує, яка сума загальної вартості майна (активів) припадає на 1 грн. власних коштів (власного капіталу) підприємства
Коефіцієнт фінансового ризику ($k_{ПВ}$)	Відношення суми поточних (ПЗ) та довгострокових (ДЗ) зобов'язань до загальної суми джерел фінансування (ЗК): $k_{ПВ} = (\text{ПЗ} + \text{ДЗ}) / \text{ЗК}$	Показує обсяг залучених коштів, що припадає на кожну гривню власних, вкладених в активи підприємства коштів, і характеризує рівень залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування

Джерело: складено на основі [38]

Додаток Д

Характеристика показників ділової активності підприємства

Показник	Розрахунок	Коротка характеристика
Коефіцієнт оборотності активів (k_{OA})	відношення чистої виручки від реалізації до середньорічної вартості активів: $k_{OA} = ЧД / A_{сер}$	Характеризує ефективність використання підприємством усіх наявних у нього ресурсів незалежно від джерел їх залучення.
Фондовіддача (Коефіцієнт оборотності ОЗ) (k_{OOZ})	відношення чистої виручки від реалізації до середньорічної вартості основних засобів: $k_{OOZ} = ЧД / OZ_{сер}$	Характеризує ефективність використання основних засобів і показує скільки отримано виручки на одиницю вкладених основних засобів.
Коефіцієнт оборотності запасів (k_{OZ})	відношення чистої виручки від реалізації до середньорічного розміру запасів $k_{OZ} = ЧД / Z_{сер}$	Показує, як часто обертаються запаси для забезпечення поточного обсягу продажу
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (k_{ODZ})	відношення чистої виручки від реалізації до середньорічного розміру дебіторської заборгованості: $k_{ODZ} = ЧД / DZ_{сер}$	Показує, скільки разів за рік обернулися кошти, вкладені в розрахунки, тобто скільки разів ця заборгованість утворюється та погашається протягом року.
Середню тривалість обороту дебіторської заборгованості $ТО_{DZ}$	розраховують діленням тривалості періоду, що аналізується, на величину коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості: $ТП / k_{ODZ}$	Показник характеризує середній період погашення (інкасації) дебіторської заборгованості, показує, скільки в середньому днів потрібно для отримання оплати за відвантажені товари, виконані роботи, надані послуги.
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (k_{OKZ})	розраховують діленням чистого доходу від реалізації продукції на величину середньої за період, що аналізується, кредиторської заборгованості: $k_{OKZ} = ЧД / KZ_{сер}$	Показує швидкість обороту кредиторської заборгованості за аналізований період, розширення або скорочення обсягів кредиту, що надається підприємству його господарськими партнерами.
Середню тривалість обороту кредиторської заборгованості $ТО_{KZ}$	розраховують діленням тривалості періоду, що аналізується, на величину коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості: $ТП / k_{OKZ}$	Показник відображає середній період повернення боргів підприємством
Коефіцієнт оборотності власного капіталу k_{OVK}	відношення чистої виручки від реалізації продукції до середньорічної величини власного капіталу підприємства: $ЧД / VK_{сер}$	Показує ефективність використання власного капіталу підприємства.

Джерело: складено на основі [39]

Додаток Е

Характеристика показників рентабельності підприємства

Показник	Розрахунок (плюс: множення на 100%)	Коротка характеристика
Рентабельність продукції		
Валова рентабельність продукції ($R_{ПР}$)	відношення суми валового прибутку (ВП) до величини чистого доходу (ЧД) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): $R_{ПР} = ВП / ЧД$	ці показники рентабельності продукції показують, який прибуток одержує підприємство з кожної гривні чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і характеризують ефективність його основної діяльності.
Операційна рентабельність продукції ($R_{ОП}$)	відношення суми прибутку від операційної діяльності (ОП) до величини чистого (ЧД) доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): $R_{ОП} = ОП / ЧД$	
Чиста рентабельність продажів ($R_{ЧП}$)	відношення суми чистого прибутку (ЧП) до величини чистого доходу (ЧД) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): $R_{ЧП} = ЧП / ЧД$	
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації ($R_{СВ}$)	Відношення суми валового прибутку (ВП) до собівартості (СВ) реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг): $R_{СВ} = ВП / СВ$	Показники відображають частку прибутку від основного виду діяльності, що припадає на одну гривню витрат, і характеризують ефективність управління господарською діяльністю підприємства і правильність вибраної ним стратегії.
рентабельність продукції за витратами на її виробництво і збут ($R_{ВВЗ}$)	Відношення суми валового прибутку (ВП) до суми собівартості (СВ) реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), адміністративних витрат (АВ) та витрат на збут (ВЗ): $R_{ВВЗ} = ВП / (СВ + АВ + ВЗ)$	
Рентабельність капіталу (інвестицій)		
Операційна рентабельність активів (R_A)	Відношення прибутку від операційної діяльності (ОП) до середньої за період, що аналізується, вартісної оцінки активів товариства ($A_{сер}$): $R_A = ОП / A_{сер}$	характеризує ефективність використання майнового потенціалу підприємства, показує, скільки гривень операційного прибутку приносить кожна гривня інвестованого в активи підприємства капіталу.
Чиста рентабельності активів ($R_{АЧ}$)	Відношення чистого прибутку (ЧП) до середньої за період, що аналізується, вартісної оцінки активів товариства ($A_{сер}$): $R_{АЧ} = ЧП / A_{сер}$	характеризує рівень чистого прибутку, що генерується всіма активами підприємства, прибутковість інвестованого в активи капіталу.
Чиста рентабельність власного капіталу ($R_{ВК}$)	Відношення чистого прибутку (ЧП) до середньої за період, що аналізується, суми власного капіталу ($ВК_{сер}$): $R_{ВК} = ЧП / ВК_{сер}$	характеризує прибутковість інвестованого в підприємство капіталу з позицій його власників, тобто рівень прибутку на інвестиції власників звичайних акцій.
Чиста рентабельність довгострокових інвестицій ($R_{ДІ}$)	Відношення чистого прибутку (ЧП) до суми середньої за період, що аналізується, суми власного капіталу (ВК) та середньої за період, який аналізують, суми довгострокового позикового капіталу ($ДЗЗ_{сер}$): $R_{ДІ} = ЧП / (ВК_{сер} + ДЗЗ_{сер})$	показує, яку віддачу мають власники акціонерного капіталу та утримувачі довгострокового боргу компанії.

Джерело: складено на основі [40]

Додаток Ж

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Київська кондитерська фабрика "Рошен"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Територія	Київ	за СДРПОУ	2019	01	01
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	00382125		
Вид економічної діяльності	Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	за КОПФГ	8036100000		
Середня кількість працівників	1 751	за КВЕД	230		
Адреса, телефон	проспект Науки, буд. 3, м. Київ, 03039		10.71		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	701 294	598 455
первісна вартість	1011	1 044 508	917 077
знос	1012	343 214	318 622
Інвестиційна нерухомість	1015	-	300 839
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	315 834
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	14 995
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	20	20
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	701 314	899 314
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	8 029	9 749
Виробничі запаси	1101	-	-
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	51 544	71 950
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	2 951	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	2 591
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	23 330	5 840
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 723	1 616
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Джерело: [41]

Продовження додатку Ж

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	175 833	175 833
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	4 651	4 789
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	357 477	368 464
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	537 961	549 086
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	33 656	30 499
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	33 656	30 499
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	25 964	99 976
розрахунками з бюджетом	1620	3 410	8 673
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	2 328	1 964
розрахунками з оплати праці	1630	8 611	7 425
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	7 253	10 538
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	174 732	283 563
Усього за розділом III	1695	222 298	412 139
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Усього за розділом IV	1700	-	-
Баланс	1800	793 915	991 724

Керівник

Бойчук Вадим Юрійович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Директор Іванів, І.О., Нагірніч

Додаток Й

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

станом на 31 грудня 2019 року
(у тисячах українських гривень)

	<u>прим.</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Інвестиційна нерухомість	7	648 315	321 737
Основні засоби	6	583 172	577 557
Передоплати за основні засоби та нематеріальні активи		34 639	4 445
Інвестиції в дочірні підприємства	10	10	20
Усього необоротних активів		1 266 136	903 759
Поточні активи			
Запаси	11	20 776	9 938
Торгова дебіторська заборгованість	12	102 545	71 950
Інша дебіторська заборгованість	13	9 268	4 461
Грошові кошти та їх еквіваленти	14	422	1 616
Переплата з податку на прибуток		369	-
Усього поточних активів		133 380	87 965
УСЬОГО АКТИВІВ		1 399 516	991 724
КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Власний капітал			
Статутний капітал	15	505 833	175 833
Резервний капітал		5 345	4 789
Накопичений нерозподілений прибуток		376 238	368 464
Усього власного капіталу		887 416	549 086
Довгострокові зобов'язання			
Відстрочені податкові зобов'язання	20	23 454	30 499
Усього довгострокових зобов'язань		23 454	30 499
Поточні зобов'язання			
Торгова кредиторська заборгованість	16	27 395	99 976
Поточні забезпечення	17	11 714	10 538
Податок на прибуток до сплати		-	1 376
Фінансова допомога отримана	18	424 353	283 268
Інші поточні зобов'язання	19	25 184	16 981
Усього поточних зобов'язань		488 646	412 139
Усього зобов'язань		512 100	442 638
УСЬОГО КАПІТАЛУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		1 399 516	991 724

Затверджено до випуску керівництвом Компанії:
Бойчук Вадим Юрійович, Генеральний директор

Дарморос Валентина Іванівна, Головний бухгалтер

Джерело: [42]

Додаток К

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»

Окрема фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

	<u>Прим.</u>	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Інвестиційна нерухомість	7	801 177	648 315
Основні засоби	6	1 871 142	583 172
Передоплати за основні засоби та нематеріальні активи		10 026	34 639
Інвестиції в дочірні підприємства	10	10	10
Усього необоротних активів		2 682 355	1 266 136
Поточні активи			
Запаси	11	17 715	20 776
Торгова дебіторська заборгованість	12	113 648	102 545
Інша дебіторська заборгованість	13	181 392	9 268
Грошові кошти та їх еквіваленти	14	1 574	422
Переплата з податку на прибуток		5 162	369
Усього поточних активів		319 491	133 380
УСЬОГО АКТИВІВ		3 001 846	1 399 516
КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Власний капітал			
Статутний капітал	15	1 505 833	505 833
Резервний капітал		5 762	5 345
Накопичений нерозподілений прибуток		381 078	376 238
Усього власного капіталу		1 892 673	887 416
Довгострокові зобов'язання			
Відстрочені податкові зобов'язання	20	21 014	23 454
Інші довгострокові зобов'язання	9	36 594	-
Усього довгострокових зобов'язань		57 608	23 454
Поточні зобов'язання			
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	9	21 248	-
Торгова кредиторська заборгованість	16	228 274	27 395
Поточні забезпечення	17	17 675	11 714
Фінансова допомога отримана	18	743 424	424 353
Інші поточні зобов'язання	19	40 944	25 184
Усього поточних зобов'язань		1 051 565	488 646
Усього зобов'язань		1 109 173	512 100
УСЬОГО КАПІТАЛУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		3 001 846	1 399 516

Затверджено до випуску керівництвом Компанії:

Руденко Сергій Васильович, Генеральний директор

Джерело: [43]

Додаток Л

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про фінансовий стан

Підприємство: ПрАТ «Монделіс Україна»	Дата (рік, місяць, число)	2018	12	Коди	31
Територія: Україна	За ЄДРПОУ				00382220
Організаційно-правова форма господарювання: ПАТ	За КОАТУУ				5925010100
Вид економічної діяльності:	за КОПФГ				230
Середня кількість працівників: 862	за КВЕД				10.82;10.72;46.36;46.38
Адреса, телефон: Сумська обл., м.Тростянець, вул.Набережна 28-А					
Одиниця виміру: тис.грн. без десятого знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					
v					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 року

Форма №1

Код за
ДКУД

1801001

АКТИВ	Примітки	Код рядка	31 грудня 2017	31 грудня 2018
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	2 330	3 289
первісна вартість		1001	11 066	7 082
накопичена амортизація		1002	(8 736)	(3 793)
Незавершені капітальні інвестиції	8	1005	227 495	109 069
Основні засоби	8	1010	1 173 313	1 487 114
первісна вартість		1011	1 519 751	1 901 811
Знос		1012	(346 438)	(414 697)
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	9	1030	338 334	305 735
інші фінансові інвестиції		1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	-	-
Відстрочені податкові активи	21	1045	58 095	60 110
Інші необоротні активи		1090	42 463	-
Усього за розділом I		1095	1 842 030	1 965 317
II. Оборотні активи				
Запаси		1100	417 255	466 290
Виробничі запаси		1101	169 816	200 728
Незавершене виробництво		1102	43 052	32 320
Готова продукція		1103	130 310	119 227
Товари		1104	74 077	114 015
Поточні біологічні активи		1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	10	1125	246 834	324 557
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	10	1130	18 437	25 571
з бюджетом	10	1135	144 648	121 868
у тому числі з податку на прибуток		1136	51 140	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	6, 10	1145	384 387	302 902
Інша поточна дебіторська заборгованість	10	1155	19 825	880
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	5 091
Гроші та їх еквіваленти	11	1165	159 625	257 514
Готівка		1166	-	-
Рахунки в банках	11	1167	159 625	257 514
Витрати майбутніх періодів	10	1170	1 169	1 298
Інші оборотні активи	12	1190	7 276	7 269
Усього за розділом II		1195	1 399 456	1 513 240
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	2 807	-
Баланс		1300	3 244 293	3 478 557

Примітки на стор 11-38 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Продовження додатку Л

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про фінансовий станБаланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 року
Форма №1
(продовження)

ПАСИВ	Примітки	Код рядка	31 грудня 2017	31 грудня 2018
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	13	1400	1 883	1 883
Капітал у дооцінках		1405	-	5 091
Додатковий капітал		1410	11 509	11 509
Емісійний дохід	13	1411	83 546	83 546
Резервний капітал		1415	899	899
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1420	1 656 701	1 398 534
Неоплачений капітал		1425	(-)	(-)
Вилучений капітал		1430	(-)	(-)
Усього за розділом I		1495	1 754 538	1 501 462
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання		1515	-	-
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	15	1600	-	41 500
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями		1610	-	-
товари, роботи, послуги	14	1615	1 010 900	1 075 538
розрахунками з бюджетом		1620	809	23 237
у тому числі з податку на прибуток		1621	-	22 197
розрахунками зі страхування		1625	634	482
розрахунками з оплати праці		1630	4 708	5 075
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	23	683
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	60	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	6, 14	1645	187 580	515 131
Поточні забезпечення	16	1660	283 537	314 277
Доходи майбутніх періодів		1665	-	-
Інші поточні зобов'язання		1690	1 504	1 172
Усього за розділом III		1695	1 489 755	1 977 095
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Баланс		1900	3 244 293	3 478 557

Затверджено до випуску та підписано від імені Компанії 25 квітня 2019

Кудрик О.М., Директор фабрики

Єфанова В.М., Головний бухгалтер

Примітки на стор 11-38 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Додаток М

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про фінансовий стан

Підприємство: ПрАТ «Монделіс Україна»	Дата (рік, місяць, число)	2019	12	31
Територія: Україна	За ЄДРПОУ	00382220		
Організаційно-правова форма господарювання: ПАТ	За КОАТУУ	5925010100		
Вид економічної діяльності:	за КОПФГ	230		
Середня кількість працівників: 850	За КВЕД	10.82;10.72;46.36;46.38		

Адреса, телефон: Сумська обл., м.Тростянець, вул.Набережна 28-А

Одиниця виміру: тис.грн. без десятого знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 року

Форма №1

Код за
ДКУД

1801001

АКТИВ	Примітки	Код рядка	31 грудня 2018	31 грудня 2019
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	3 289	2 543
первісна вартість		1001	7 082	7 633
накопичена амортизація		1002	(3 793)	(5 090)
Незавершені капітальні інвестиції	9	1005	109 069	133 530
Основні засоби	9	1010	1 487 114	1 577 619
первісна вартість		1011	1 901 811	2 107 822
Знос		1012	(414 697)	(530 203)
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	10	1030	305 735	351 748
інші фінансові інвестиції		1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	-	-
Відстрочені податкові активи	24	1045	60 110	68 396
Інші необоротні активи		1090	-	-
Усього за розділом I		1095	1 965 317	2 133 836
II. Оборотні активи				
Запаси	11	1100	466 290	440 236
Виробничі запаси		1101	200 728	203 007
Незавершене виробництво		1102	32 320	37 845
Готова продукція		1103	119 227	101 036
Товари		1104	114 015	98 348
Поточні біологічні активи		1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	12	1125	324 557	570 137
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	12	1130	25 571	20 344
з бюджетом	12	1135	121 868	92 620
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	8, 12	1145	302 902	234 416
Інша поточна дебіторська заборгованість	12	1155	880	524
Поточні фінансові інвестиції		1160	5 091	-
Гроші та їх еквіваленти	13	1165	257 514	93 539
Готівка		1166	-	-
Рахунки в банках	13	1167	257 514	93 539
Витрати майбутніх періодів	12	1170	1 298	1 323
Інші оборотні активи	14	1190	7 269	4 957
Усього за розділом II		1195	1 513 240	1 458 096
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	-	-
Баланс		1300	3 478 557	3 591 932

Примітки на стор 9-37 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Продовження додатку М

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про фінансовий стан

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 року
Форма №1
(продовження)

ПАСИВ	Примітки	Код рядка	31 грудня 2018	31 грудня 2019
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	15	1400	1 883	1 883
Капітал у дооцінках		1405	5 091	-
Додатковий капітал		1410	11 509	-
Емісійний дохід	15	1411	83 546	83 546
Резервний капітал		1415	899	899
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1420	1 398 534	1 657 586
Неоплачений капітал		1425	(-)	(-)
Вилучений капітал		1430	(-)	(-)
Усього за розділом I		1495	1 501 462	1 743 914
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	16	1515	-	33 676
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595	-	33 676
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	18	1600	41 500	47 000
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	16	1610	-	24 226
товари, роботи, послуги	17	1615	1 075 538	1 085 527
розрахунками з бюджетом		1620	23 237	23 649
у тому числі з податку на прибуток		1621	22 197	20 023
розрахунками зі страхування		1625	482	1 143
розрахунками з оплати праці		1630	5 075	7 873
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	683	4 180
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	8, 17	1645	515 131	258 214
Поточні забезпечення	19	1660	314 277	359 447
Доходи майбутніх періодів		1665	-	-
Інші поточні зобов'язання		1690	1 172	3 083
Усього за розділом III		1695	1 977 095	1 814 342
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Баланс		1900	3 478 557	3 591 932

Затверджено до випуску та підписано від імені Компанії 28 квітня 2020 року.

Ігнатов Є.В., Директор фабрики

Єфанова В.М., Головний бухгалтер

Примітки на стор 9-37 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Додаток Н

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про фінансовий стан

Підприємство: ПрАТ «Монделіс Україна»	Дата (рік, місяць, число)	Коди	
Територія: Україна	За ЄДРПОУ	2020	12 31
Організаційно-правова форма господарювання: ПАТ	За КОАТУУ	00382220	
Вид економічної діяльності:	за КОПФГ	5925010100	
Середня кількість працівників: 868	За КВЕД	230	
Адреса, телефон: Сумська обл., м.Тростянець, вул.Набережна 28-А		10.82;10.72;46.36;46.38	
Одиниця виміру: тис.грн. без десятого знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності		v	

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 року

Форма №1

Код за
ДКУД

1801001

АКТИВ	Примітки	Код рядка	31 грудня 2019	31 грудня 2020
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	2 543	1 526
первісна вартість		1001	7 633	8 333
накопичена амортизація		1002	(5 090)	(6 807)
Незавершені капітальні інвестиції	8	1005	133 530	274 301
Основні засоби	8	1010	1 577 619	1 588 767
первісна вартість		1011	2 107 822	2 252 708
Знос		1012	(530 203)	(663 941)
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	9	1030	351 748	381 642
інші фінансові інвестиції		1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	-	-
Відстрочені податкові активи	25	1045	68 396	64 351
Інші необоротні активи		1090	-	-
Усього за розділом I		1095	2 133 836	2 310 587
II. Оборотні активи				
Запаси	10	1100	440 236	508 118
Виробничі запаси		1101	203 007	239 006
Незавершене виробництво		1102	37 845	31 052
Готова продукція		1103	101 036	123 658
Товари		1104	98 348	114 402
Поточні біологічні активи		1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	11	1125	570 137	565 853
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	11	1130	20 344	30 160
з бюджетом	11	1135	92 620	98 287
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	7, 11	1145	234 416	332 824
Інша поточна дебіторська заборгованість	11	1155	524	1 109
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	12	1165	93 539	256 190
Готівка		1166	-	-
Рахунки в банках	12	1167	93 539	256 190
Витрати майбутніх періодів	12	1170	1 323	2 081
Інші оборотні активи	13	1190	4 957	23 137
Усього за розділом II		1195	1 458 096	1 817 759
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	-	-
Баланс		1300	3 591 932	4 128 346

Примітки на стор 9-34 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Продовження додатку Н

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про фінансовий стан

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 року
Форма №1
(продовження)

ПАСИВ	Примітки	Код рядка	31 грудня 2019	31 грудня 2020
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	14	1400	1 883	1 883
Капітал у дооцінках		1405	-	-
Додатковий капітал		1410	-	-
Емісійний дохід	14	1411	83 546	83 546
Резервний капітал	14	1415	899	899
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	14	1420	1 657 586	2 069 646
Неоплачений капітал		1425	(-)	(-)
Вилучений капітал		1430	(-)	(-)
Усього за розділом I		1495	1 743 914	2 155 974
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	15	1515	33 676	52 757
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595	33 676	52 757
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	17	1600	47 000	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	15	1610	24 226	24 641
товари, роботи, послуги	16	1615	1 085 527	1 437 032
розрахунками з бюджетом		1620	23 649	16 525
у тому числі з податку на прибуток		1621	20 023	16 904
розрахунками зі страхування		1625	1 143	1 060
розрахунками з оплати праці		1630	7 873	5 609
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	4 180	3 680
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	7, 16	1645	258 214	129 045
Поточні забезпечення	18	1660	359 447	297 614
Доходи майбутніх періодів		1665	-	-
Інші поточні зобов'язання		1690	3 083	4 409
Усього за розділом III		1695	1 814 342	1 919 615
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700	-	-
Баланс		1900	3 591 932	4 128 346

Затверджено до випуску та підписано від імені Компанії 23 квітня 2021

Ігнатов Є.В., Директор фабрики

Єфанова В.М., Головний бухгалтер

(Handwritten signatures)

Примітки на стор 9-34 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Додаток П

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КОНТІ"** Дата (рік, місяць, число) 2020 01 01
 Територія **ДОНЕЦЬКА** за ЄДРПОУ 25112243
 Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство** за КОАТУУ 1412600000
 Вид економічної діяльності **Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів та тістечок тривалого зберігання** за КОПФГ 230
 за КВЕД 10.72
 Середня кількість працівників 1 033
 Адреса, телефон **вулиця Інтернаціональна, буд. 460, м. КОСТЯНТИНІВКА, ДОНЕЦЬКА обл., 85114** 43915
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

ДОКУМЕНТ КОДИФІЦІЙНО		
25112243		
1412600000		
230		
10.72		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	253 420	172 463
первісна вартість	1001	336 266	338 736
накопичена амортизація	1002	82 846	166 273
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	825 872	768 658
первісна вартість	1011	898 278	907 416
знос	1012	72 406	138 758
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	24 536	58
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	239
Відстрочені податкові активи	1045	177 339	180 999
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 281 167	1 122 417
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	91 759	92 993
Виробничі запаси	1101	53 544	50 700
Незавершене виробництво	1102	3 882	3 420
Готова продукція	1103	30 732	36 835
Товари	1104	3 601	2 038
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	506 994	544 061
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	13 145	7 139
з бюджетом	1135	5 517	5 512
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 402	1 402
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 094	1 110
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	25 875	182
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1180	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

Джерело: [47]

Продовження додатку П

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	697	2 787
Усього за розділом Ш	1195	645 081	653 784
Ш. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 926 248	1 776 201

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	54 052	54 052
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	58 044
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 055	1 055
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	177 498	148 820
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	232 605	261 971
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	1 308 243
Інші довгострокові зобов'язання	1515	205 074	47 458
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв надєжних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	205 074	1 355 701
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	846 810	45 900
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	5 127	11 057
товари, роботи, послуги	1615	61 595	65 072
розрахунками з бюджетом	1620	8 025	3 300
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 112	1 394
розрахунками з оплати праці	1630	5 048	5 927
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 784	2 012
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	66 307	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	14 434	11 302
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	477 327	12 565
Усього за розділом III	1695	1 488 569	158 529
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 926 248	1 776 201

Керівник

Головний бухгалтер

Олександр
Юрійович
П.П. ПостоваНаталія
Вікторівна

Остапченко Олександр Юрійович

Постова Наталія Вікторівна

¹ Визначення в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Р

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальної моделі до фінансової звітності"

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КОМІТ" (на СДРПСОУ)	Дата (рік, місяць, число)	2021	10	10
Територія	ДОНЕЦЬКА	за КОСАТКУ	29112243		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОСЛТУ	14E2600000		
Вид економічної діяльності	Виробництво продукції і суцільного литва, виробництво борошнених кондитерських виробів, торгівля та гістичне готельно-обслуговування	за КОСМФ	234		
		за КОСМД	10.72		
Середня кількість працівників	1 438				
Адреса, телефон	вулиця Інтернаціональна, буд. 480, м. КОСТИНТИНІВКА, ДОНЕЦЬКА обл., 85114	43915			
Сторінка номеру: тис. гра. Баз. додаткового зв'язку (вирін розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), трестові позначки якого вносяться в графах з коліями)					
Складено (зроблено) особою "У" у відомій кількості:					
за національними (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Валута (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1. Код за ДКУД 180001

А К Т И В	Код радян	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	172 463	90 909
нарісна вартість	1001	338 736	341 103
накопичені амортизація	1002	166 273	240 194
Нематеріальні нематеріальні активи	1003	-	-
Основні засоби	1010	768 646	734 288
нарісна вартість	1011	907 416	913 513
знош	1012	138 770	179 227
Інвестиційні нерухомість	1013	-	-
Підприємство вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знош інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Підприємство вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичені амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	36	76
інші фінансові інвестиції	1033	-	-
Довгострокові дебіторський зборгованість	1040	399	-
Відстрочені податкові активи	1043	180 916	198 757
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені амортизаційні витрати	1060	-	-
Залишки коштів у депозитних банків і страхових резервних фондах	1063	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 122 322	1 094 030
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	92 989	94 566
Виробничі запаси	1101	50 706	38 909
Наматеріальні виробництва	1102	3 420	3 642
Готові продукти	1103	36 823	31 702
Товари	1104	2 034	313
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Датуми переопрацювання	1115	-	-
Валові одержанні	1120	-	-
Дебіторський зборгованість за продукцією, товарами, роботами, послугами	1123	344 060	497 753
Дебіторський зборгованість за розрахунками: за відсотковими авансами	1130	7 133	14 843
з банками	1133	3 312	3 469
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 402	1 402
Дебіторський зборгованість за розрахунками з підприємствами, асоціаціями	1140	-	-
Дебіторський зборгованість за розрахунками із юридичних осіб	1143	-	-
Інші поточні дебіторський зборгованість	1153	1 110	3 918
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гривні та їх еквіваленти	1163	182	436
Готівка	1166	-	-
Ресурси в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Чисті переопрацювання у страхових резервах: у тому числі в: резервах довгострокових забов'язань	1180	-	-
резервах збитків або резервах наліценні витрати	1182	-	-

Джерело: [48]

Продовження додатку Р

резерви нестрахованих премій	1183	-	-
інших страхових резервів	1184	-	-
інші оборотні активи	1190	2 787	417
Усього за розділом III	1195	683 778	609 405
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Всього	1300	1 776 097	1 633 448

Позив	Код радика	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (дійсовий) капітал	1400	54 032	54 032
Позивки до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінці	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	58 044	56 386
Емційний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 055	1 055
Нерозподілений прибуток (накопичений збиток)	1420	148 394	31 893
Резервований капітал	1425	(-)	(-)
Висуваний капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	261 748	163 368
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Повільні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові продажні бізнеси	1510	1 308 243	1 257 038
Інші довгострокові зобов'язання	1515	47 438	53 874
Довгострокові зобов'язання	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Відстрочені доходи	1530	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв накопичення капіталу	1532	-	-
резерв нестрахованих премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Законтрактні контракти	1535	-	-
Привласнений фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дивиденду	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 355 701	1 310 912
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові продажні бізнеси	1600	45 960	45 404
Високі надії	1605	-	-
Поточні кредиторські зобов'язаності за довгостроковими зобов'язаннями	1610	11 043	8 949
товари, роботи, послуги	1615	65 381	70 091
рефінансування і фінансування	1620	3 295	1 344
у тому числі з поштою на прибутку	1621	-	-
рефінансування зі страхування	1625	1 394	1 213
рефінансування з оплати прямих	1630	5 927	5 184
Поточні кредиторські зобов'язаності за одрочними виплатами	1635	3 012	1 251
Поточні кредиторські зобов'язаності за рефінансуванням з урахуванням	1640	-	-
Поточні кредиторські зобов'язаності із внутрішнім рефінансуванням	1645	-	-
Поточні кредиторські зобов'язаності за страховими діяльностями	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	11 302	11 547
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені нематеріальні доходи від переотраховування	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1680	12 377	12 782
Усього за розділом III	1695	158 051	169 345
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Частка нарідів, інших підприємств та пов'язаних фізичних осіб	1800	-	-
Всього	1900	1 776 097	1 633 448

Керівник

Козлик Вікторія Станіславівна

Головний бухгалтер

Постона Наталія Вікторівна

Г. Підприємство в порядку виконання обов'язків, пов'язаних з виконанням влад, що здійснює державну політику у сфері страхування.

Додаток С

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Київська кондитерська фабрика "Рошен"** (найменування)
 Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
00382125		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2018 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	373 344	259 205
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(318 238)	(228 412)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий прибуток	2090	55 106	30 793
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2 582	30 872
<i>у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(29 950)	(25 662)
Витрати на збут	2150	(4 568)	(3 503)
Інші операційні витрати	2180	(11 283)	(28 719)
<i>у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	11 887	3 781
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2 591	10 008
Інші доходи	2240	-	53
<i>у тому числі: дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(1 401)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(9 946)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку С

		Продовження додатка 2	
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	13 077	3 896
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 952)	(1 128)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	11 125	2 768
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	11 125	2 768

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	68 961	83 316
Витрати на оплату праці	2505	184 852	125 796
Відрахування на соціальні заходи	2510	40 044	27 024
Амортизація	2515	27 820	25 330
Інші операційні витрати	2520	41 356	34 776
Разом	2550	363 033	296 242

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	703332392	703332392
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	703332392	703332392
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,01582	0,00394
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію			
Дивіденди на одну просту акцію	2615	0,01582	0,00394
	2650	-	-

Керівник

Бойчук Вадим Юрійович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Супермаркет Лоб, АД. Харківська обл. м. Харків, вул. Митрофанівська, 10

Додаток Т

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(у тисячах українських гривень)

	прим.	за рік, що закінчився	
		31.12.2019	31.12.2018
Доходи від основної діяльності	21	470 093	373 344
Собівартість реалізованих товарів, робіт та послуг	22	(393 995)	(318 238)
Валовий прибуток		76 098	55 106
Інвестиційний дохід (дивіденди)		-	2 591
Інші операційні доходи	25	6 768	4 088
Адміністративні витрати	23	(34 322)	(29 950)
Витрати на збут	24	(5 794)	(4 568)
Інші операційні витрати	25	(35 072)	(12 789)
Фінансовий результат від операційної діяльності прибуток		7 678	14 478
Фінансові доходи	26	69 894	-
Фінансові витрати	26	(67 736)	(1 401)
Прибуток до оподаткування		9 836	13 077
Витрати з податку на прибуток	20	(1 506)	(1 952)
ЧИСТІЙ ПРИБУТОК ЗА ПЕРІОД		8 330	11 125
Інший сукупний дохід за період			
Усього сукупний дохід, що підлягає рекласифікації в прибуток (збиток) у наступних періодах		-	-
Усього сукупний дохід, що не підлягає рекласифікації в прибуток (збиток) у наступних періодах		-	-
ЗАГАЛЬНИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА ПЕРІОД		8 330	11 125

Джерело: [42]

Додаток У

ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»

Окрема фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

	Прим.	за рік, що закінчився	
		31.12.2020	31.12.2019
Доходи від основної діяльності	21	638 817	470 093
Собівартість реалізованих товарів, робіт та послуг	22	(556 236)	(393 995)
Валовий прибуток		82 581	76 098
Інші операційні доходи	25	1 840	6 768
Адміністративні витрати	23	(42 484)	(34 322)
Витрати на збут	24	(6 629)	(5 794)
Інші операційні витрати	25	(42 247)	(35 072)
Фінансовий результат від операційної діяльності		(6 939)	7 678
Інвестиційний дохід (дивіденди)	10	20 000	
Фінансові доходи	26	66 180	69 894
Фінансові витрати	26	(71 888)	(67 736)
Прибуток до оподаткування		7 353	9 836
Витрати з податку на прибуток	20	(2 096)	(1 506)
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК ЗА ПЕРІОД		5 257	8 330
Інший сукупний дохід за період			
Усього сукупний дохід, що підлягає рекласифікації в прибуток (збиток) у наступних періодах			
		-	-
Усього сукупний дохід, що не підлягає рекласифікації в прибуток (збиток) у наступних періодах			
		-	-
ЗАГАЛЬНИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА ПЕРІОД		5 257	8 330

Джерело: [43]

Додаток Ф

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про сукупний дохід

Підприємство: ПрАТ Монделіс Україна»	Дата (рік, місяць, число) За ЄДРПОУ	Коди	
		2018	12
		00382220	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2018 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	17	2000	5 930 417	4 794 319
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	18	2050	(4 902 956)	(3 661 966)
Валовий:				
Прибуток		2090	1 027 461	1 132 353
Збиток		2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	19	2120	115 445	42 178
Адміністративні витрати	18	2130	(231 991)	(169 915)
Витрати на збут	18	2150	(261 622)	(659 916)
Інші операційні витрати	20	2180	(38 180)	(42 796)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	611 113	301 904
Збиток		2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі		2200	51 505	34 183
Інші фінансові доходи		2220	15 538	29 157
Інші доходи		2240	444	114
Фінансові витрати		2250	(1 908)	(-)
Втрати від участі в капіталі		2255	(-)	(-)
Інші витрати		2270	(113 495)	(27 890)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	563 197	337 468
Збиток		2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	21	2300	(112 569)	(61 774)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	(-)	(-)
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток		2350	450 628	275 694
Збиток		2355	(-)	(-)

II. Сукупний дохід

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів		2405	5 091	-
Накопичені курсові різниці		2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств		2415	-	-
Інший сукупний дохід		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	5 091	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	5 091	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	455 719	275 694

Примітки на стор 11-38 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

7

Джерело: [44]

Продовження додатку Ф

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про сукупний дохід

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
Форма №2
(продовження)

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Матеріальні затрати		2500	3 219 103	2 356 104
Витрати на оплату праці		2505	184 587	177 923
Відрахування на соціальні заходи		2510	33 352	29 028
Амортизація		2515	95 960	84 032
Інші операційні витрати		2520	1 308 506	1 107 489
Разом		2550	4 841 508	3 754 576

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	5
Середньорічна кількість простих акцій		2600	3 424 222	3 424 222
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	3 424 222	3 424 222
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2610	131,60	80,51
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2615	131,60	80,51
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

Кудрик О.М., Директор фабрики

Єфанова В.М., Головний бухгалтер

Примітки на стор 11-38 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Додаток X

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про сукупний дохід

Підприємство: ПрАТ Монделіс Україна»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2019	12	31
00382220		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2000	6 045 836	5 930 417
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	21	2050	(4 879 849)	(4 902 956)
Валовий:				
Прибуток		2090	1 165 987	1 027 461
Збиток		2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	22	2120	122 002	115 445
Адміністративні витрати	21	2130	(262 153)	(231 991)
Витрати на збут	21	2150	(347 498)	(261 622)
Інші операційні витрати	23	2180	(17 826)	(38 180)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	660 512	611 113
Збиток		2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі		2200	46 013	51 505
Інші фінансові доходи		2220	8 054	15 538
Інші доходи		2240		444
Фінансові витрати		2250	(20 150)	(1 908)
Втрати від участі в капіталі		2255	(-)	(-)
Інші витрати		2270	(17 638)	(113 495)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	676 791	563 197
Збиток		2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	24	2300	(119 248)	(112 569)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	(-)	(-)
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток		2350	557 543	450 628
Збиток		2355	(-)	(-)

II. Сукупний дохід

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів		2405	(5 091)	5 091
Накопичені курсові різниці		2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств		2415	-	-
Інший сукупний дохід		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	(5 091)	5 091
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	(5 091)	5 091
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	552 452	455 719

Примітки на стор 9-37 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

4

Джерело: [45]

Продовження додатку Х

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про сукупний дохід

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2
(продовження)

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Матеріальні затрати		2500	3 080 196	3 219 103
Витрати на оплату праці		2505	220 134	184 587
Відрахування на соціальні заходи		2510	39 495	33 352
Амортизація		2515	130 251	95 960
Інші операційні витрати		2520	865 633	1 308 506
Разом		2550	4 335 709	4 841 508

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	5
Середньорічна кількість простих акцій		2600	3 424 222	3 424 222
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	3 424 222	3 424 222
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2610	162,82	131,60
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2615	162,82	131,60
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

Ігнатов Є.В., Директор фабрики

Єфанова В.М., Головний бухгалтер

Примітки на стор 9-37 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Додаток Ц

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про сукупний дохід

Підприємство: ПрАТ Монделіс Україна»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2020	12	31
00382220		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2020 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	19	2000	7 229 422	6 045 836
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2050	(5 946 816)	(4 879 849)
Валовий:				
Прибуток		2090	1 282 606	1 165 987
Збиток		2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	21	2120	38 790	122 002
Адміністративні витрати	20	2130	(248 320)	(262 153)
Витрати на збут	20	2150	(289 606)	(347 498)
Інші операційні витрати	22	2180	(144 151)	(17 826)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	639 319	660 512
Збиток		2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі		2200	29 894	46 013
Інші фінансові доходи		2220	812	8 054
Інші доходи		2240	-	-
Фінансові витрати	23	2250	(13 247)	(20 150)
Втрати від участі в капіталі		2255	(-)	(-)
Інші витрати	24	2270	(5 760)	(17 638)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	651 018	676 791
Збиток		2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	25	2300	(118 958)	(119 248)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	(-)	(-)
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток		2350	532 060	557 543
Збиток		2355	(-)	(-)

II. Сукупний дохід

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів		2405		(5 091)
Накопичені курсові різниці		2410		-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств		2415		-
Інший сукупний дохід		2445		-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450		(5 091)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455		-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460		(5 091)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	532 060	552 452

Примітки на стор 9-34 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

4

Джерело: [46]

Продовження додатку Ц

Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна»
Звіт про сукупний дохід

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік
Форма №2
(продовження)

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Матеріальні затрати		2500	3 829 140	3 080 196
Витрати на оплату праці		2505	247 320	220 134
Відрахування на соціальні заходи		2510	47 224	39 495
Амортизація		2515	132 123	130 251
Інші операційні витрати		2520	929 553	865 633
Разом		2550	5 185 360	4 335 709

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	5
Середньорічна кількість простих акцій		2600	3 424 222	3 424 222
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	3 424 222	3 424 222
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2610	155,38	162,82
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2615	155,38	162,82
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

Ігнатов С.В., Директор фабрики

Єфанова В.М., Головний бухгалтер

Примітки на стор 9-34 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Додаток III

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Виробникта об'єднання "КОНТІ"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2019
			25112243

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
За 2018 рік
Форма №3

Стаття	Код рядка	Код за ДКУД 1801004	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 121 250	1 116 645
Повернення податків і зборів	3005	11 140	2 618
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	2 213	1 976
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	4 520	957
Надходження від відсотків за залишковими коштами на поточних рахунках	3025	74	1 011
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	152	33
Надходження від операційної оренди	3040	6 782	2 484
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	51 345	54 527
Витрати на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(771 598)	(816 341)
Прати	3105	(91 752)	(77 976)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(22 351)	(18 891)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(73 106)	(70 695)
Витрати на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(0)	(0)
Витрати на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(50 308)	(51 422)
Витрати на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(22 798)	(19 273)
Витрати на оплату авансів	3135	(154 085)	(151 786)
Витрати на оплату повернення авансів	3140	(3 554)	(1 267)
Витрати на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрати на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрати фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрати	3190	(17 908)	(2 370)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	63 122	40 925
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			

Джерело: [47]

Продовження додатку III

фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	12 412	22 872
Надходження від отримань:			
відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	506	164 237
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	3 304	6 142
Витрати на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(4 756)	(14 696)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрати на надання позик	3275	(224)	(163 786)
Витрати на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	11 242	14 769
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	3 336
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрати на:			
Випуск власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(28 500)	(24 000)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрати на сплату відсотків	3360	(36 000)	(36 000)
Витрати на сплату заборгованості в фінансовій оренді	3365	(0)	(0)
Витрати на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрати на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-64 500	-56 664
Чистий рух коштів за звітний період	3400	9 864	-970
Залишок коштів на початок року	3405	16 541	17 244
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-530	267
Залишок коштів на кінець року	3415	25 875	16 541

Керівник

Усенів Андрій Борисович

Головний бухгалтер

Постова Наталя Вікторівна

Джерело: [47]

Додаток Щ

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КОНТІ"** (найменування) Дата (рік, місяць, число) **2020 01 01** за СДРП/ОУ **ДОКУМЕНТ ПІДПИСАНО**

Коди

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2019 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	872 880	1 031 069
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(699 846)	(790 407)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	173 034	240 662
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	16 791	8 606
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(41 577)	(39 983)
Витрати на збут	2150	(147 525)	(137 456)
Інші операційні витрати	2180	(52 654)	(49 521)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	22 308
збиток	2195	(51 931)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	157	628
Інші фінансові доходи	2220	252 206	63 252
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(207 772)	(211 517)
Витрати від участі в капіталі	2255	(20 522)	(-)
Інші витрати	2270	(4 476)	(1 855)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Щ

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(32 338)	(127 184)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	3 660	29 156
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(28 678)	(98 028)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	58 044	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	58 044	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	58 044	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	29 366	(98 028)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	516 973	584 968
Витрати на оплату праці	2505	122 460	118 241
Відрахування на соціальні заходи	2510	23 179	20 658
Амортизація	2515	153 706	150 466
Інші операційні витрати	2520	99 197	87 642
Разом	2550	915 515	961 975

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5405237	5405237
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5405237	5405237
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(5,30560)	(18,13575)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(5,30560)	(18,13575)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Остапченко
Олексій
Юрійович
EP-Постова, СДРПОУ
Наталія
Вікторівна

Остапченко Олексій Юрійович

Постова Наталія Вікторівна

Додаток Ю

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	КОДН		
		2021	01	01
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КОНТИ"	за ЄДРПОУ	25112243		
(заповнюється)				
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)				
за	Рік 2020	р-		
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ		Форма №2	Код за ДКУД	1801003
Стаття	Код радян	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	892 516	872 880	
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-	
премії підписами, валова сума	2011	-	-	
премії, передані у перестраховування	2012	-	-	
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-	
зміна частки перестрахованих у резерві незароблених премій	2014	-	-	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(717 670)	(699 846)	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-	
Валовий:				
прибуток	2090	174 846	173 034	
збиток	2095	(-)	(-)	
Дохід (витрати) від зміни у резерві довгострокових зобов'язань	2105	-	-	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-	
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-	
зміна частки перестрахованих в інших страхових резервах	2112	-	-	
Інші операційні доходи	2120	14 970	16 791	
у тому числі:	2121	-	-	
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю				
дохід від первісного встановлення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-	
дохід від використання коштів, вилучених від оподаткування	2123	-	-	
Адміністративні витрати	2130	(41 893)	(41 577)	
Витрати на збут	2150	(191 261)	(147 525)	
Інші операційні витрати	2180	(46 548)	(52 654)	
у тому числі:	2181	-	-	
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю				
витрати від первісного встановлення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	-	-	
збиток	2195	(89 886)	(51 931)	
Доход від участі в капіталі	2200	-	157	
Інші фінансові доходи	2220	502	252 206	
Інші доходи	2240	18	-	
у тому числі:	2241	-	-	
дохід від благодійної допомоги				
Фінансові витрати	2250	(25 089)	(207 772)	
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(20 522)	
Інші витрати	2270	(85)	(4 476)	
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-	

Джерело: [49]

Продовження додатку Ю

Продовження додатка 2			
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(114 540)	(32 338)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	17 841	3 660
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Частий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(96 699)	(28 678)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(1 638)	58 044
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(1 638)	58 044
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(1 638)	58 044
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(98 337)	29 366

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	542 881	516 973
Витрати на оплату праці	2505	138 148	122 460
Відрахування на соціальні заходи	2510	26 031	23 179
Амортизація	2513	146 176	133 706
Інші операційні витрати	2520	110 684	99 197
Разом	2550	963 920	915 515

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5405237	5405237
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5405237	5405237
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(17,88987)	(5,30560)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(17,88987)	(5,30560)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник:

Головний бухгалтер:

Козлик Вікторія Станіславівна

Поселен Нікола Вікторівна